THE GOSPEL OF ST. JOHN.

CHAP. I.

TAN umscwes poctumkjąąk keluswokun ehkus: ąc keluɯs-wokun tegwɛɯosunn Nikscąmul, ąc keluɯswokun Nikscąmewis.

2. Ną negum tąn umscwes poktumkjąąc tegwɛ-ɯosunn Nikscąmul.

3. M'sit cogɯɛl wejį kįsį-dasik-subunigul negum ɯtįninku: ąc tąn cogɯɛ negum mɯ kįsį-dɯcsup, ną mɯ kįsį-dasi-nɯksup.

4. Mįmajɯocun ɯtįninc ehkus; ąc egwet mįmajɯocun ulnɯc ɯwos-ogwegum-ɯs ną.

5. Ac wosogwec wosadec bogun-itpąc iktɯk, ąc boguuitpąc mɯ weswą-dɯgɯp.

6. Ną ulnɯoc wejil-kįmɯs-unoc Nikscąmɛ-wiktɯk, teluįsisunoc Sąn.

7. Negum pegįsincus ɯnajį-witnis-ɛwin, ɯwitnis-ɛwiktumun ną wosogwegu; cɯląmąn m'sit wenik ɯtgį-cɯdlam-situmɯ-djns ɯtįnincu.

8. Mɯ negum egɯlą wosogwegu; cądɯ elįąbɯgwedumcus ɯwitnis-ɛwiktumun egɯlą wosogwegu.

9. Ną egɯlą kedlɛwcɯ wosogwec tąn įgągus ɯsitcumɯc, wos-ądą-dɯosunį m'sit ulnɯɯ.

10. Usitcumɯk ehkus; ąc ɯsit-cumɯ wejį kįsį-dasiksup ɯtįnincu, ąc ɯsitcumɯ mɯ kedjį-ącsubunn.

11. Pegjsincus tąn etlųh-talj-gamitg, ąk etlųh-talj-
gamitg mogwetg weswąlu-guk-subun.
12. Cądu tąn tesilidjį weswąludjį igunummuotg ąl-
susudį Nics-cąm unjdjuninu: eietg, tąnį kedlam-
situmu-djlidjį uwjsuunum iktuk.
13. Tąnik mu wedjuh-skidjį-nultjįew mulde-wik-
tuk, kjsną mąągei uljde-dąeanum iktuk, kjsną ulnu
uljde-dąeunum iktuk; cądu wed-juh-skidjį-nul-tijik
Nikscąm-ewiktuk.
14. Ac kelusuwocun ewągei-wąsigup, ąc etlugątcus
tąn eumuew; ąc nem-jduuu-djegup ukupmj-dedącu-
num; stuge Wegwisit neuktu-bistadjul uewisul ueup-
mjde-dąeunum, wodjuujetg weląltimkewe ąc kedle-weu-
ocun.
15. Sąn witnis-ewiktum-uobunn, ąc elcomik-teges,
es: Negum ną tąn weskumkup [tąn tiljsip teluecp]
tąn wedjip-kjsink nudek, ehkus esew munąc njn eum-
uonek; mudu adjicpumec mu encude njnu.
16. Ac m'sit tąn tesjįew wedjuh-suą-duugup
uwodju-ądąeun-um, ąc weląl-timee-we utgit weląltim-
eewe.
17. Cądu utpludąeun wedjį jgunum-uemeus Mojį-
segu; cądu weląltim-eewe ąc kedle-weuocun wedjį
tąugui-ąesubun Sesu Gulį utjnineu.
18. Munąc wen nemjąguil Nics-cąmul tąn bą tiljsi-
pu; neuk-tubistadjul uewisul tąn utlam-sek utgul
eumulijul, negum kjsagunj-madjul.
19. Ną ulą Sąn utelu-jdumas-udim tąn tiljsip
Leswjbąk wedjilkj-mądidjį Salusaleme pąduljąąs ąc
Ljbeiec wedąbek-sjlidjį, upjbąnj-mąns: Wenin kjl?

20. Ac pąkei-agunuutc, ąc muı mimuıgwoduık, cądun
pąkei-agunuutc, εt: Nįn muı Clistεwuı.
21. Tocuı telį pįbąnį-mądidjul: Cogwuε tu cądun?
kįl tu Ɨlεl? Sąn εt, Mogwεtç. Kįl tu neget negąnic-
tçidjį-tegεwįnuı? Usįdabuı-guıęt: Mogwεtç.
22. Ną uıtçit εlądidjul: Wehin kįl? cuıląmąn usį-
dem-timcεwε kįsį igunum-uıodesįnen tąnik elkįmį-
namutub-unik. Talųhskuıuı-dumun kįl uktįnin?
23. Sąn εt: Nįn uıkeluıswocun tąn wen etlįsset
bąctącum iktuık, etlį tuluıet, Uljcocwodją-duıcw Uc-
tçįsącums uıtstįu; tąn teluıetç nįgąnik-tçidjį-tegε-
wįnuı Ɨsąįu.
24. Ną neguılą tąnik kįsilkįmuı-djik wedjįdąjik Pa-
lusįąk uıtįnεws iktuık.
25. Ac pįbąnįmą-didjul, εlądidjul: Ną uıtçit coguıε
wedjį baptįsε-wądegen? muı Clistεwuıun, kusną Ɨlεl,
cusną neget nįgąnic-tçidjį-tegεwįnuı?
26. Sąn usįtegul-uıladjį, εt: Amuıtç nįn baptįsε-
wądegε sabuıgwon iktuık; cądun tąn wen cącumit meg-
weiik uctįnεwok tąn muı kdejįsok.
27. Negum ną tąn wedjipkįsink nuıdek ąc εhkus εsc
nįn muı εumuıonek; tąn uınalconεpįsuınum muı teduı-
djikpumεų n'tapcwą-duıonu.
28. Ną eguılą coguıεl kįs-cadjįąk-subun-igul Beta-
bulεgu, cąmεc sįbuı teluıįsik Suıldunu, tąn tet Sąn
etlį-bapteisε-wądeges.
29. Na εdusεwε nągwek Sąn nemįadjul Sεsuısul
wetçkuıį-elijul tan εhk, ąk Sąn εt: Ancąptumuıcw!
Uktçį Nikscąm uıtçįtç-keluıεuıtçį-djumul, tąn wenągą-
dogul uısit-cumuı uıteluıεwuıdįl!

30. Negum ną tąn wescwimcup tąn teluεcp, tçįnum
wedjipkįsinc nudek, tąn εhkus εscw nįn mu εummo-
nek; mudu adjik-pumεc muencudε nįnu.
31. Ac nįn mu kedjįągup; cądu utçit unεiądasin
Islεlek wetçcwį-bapteisε-wądegεep sabugwon iktuk.
32. Ac San witnisεwit, εt: Nemįgup [Nikscąm]
utçįjącumijul, [Wejį-ulį-nikscąm] wedjįnį-sąsit wąsσ-
gu, telįgit stugε plesu, ąc nencąsit utįnincu.
33 Ac mu nenuągup; cądu negum tąn elkįmip
n't'baptei-sεwą-degen sabugwon iktuk, ną telįmip tąn
numįaduks [Nikscąm] utçįdjącumidjul [Wedjį-ulį-
nicscąm,] ututçcwį-nįsąsin ąc ununcąsin utįninc,
negum ną tąn bapteisεwą-degedɤ Wedjį-ulį-nikscąm
iktuk.
34. Ac nįn nemįgup, ąc witnisεwi ulą negum Nics-
cąm ucwisul ną.
35. Ną εdusεwε nągwek Sąn aptç cącumit, ąc tąbu-
sįlidjį tąnį kegįnu-dumuodjį, tegwε-uądidjul.
36. Ac etlį-ąncąmadjul Sεsusul pemįelidjul, εt:
Ancąmucw! Uctçį Nikscąm utçįtç-keluεutçįdjumul!
37. Ac egulą tąbusidjik nudjį-kįną-mudjik nu-
duądidjul Sąnul etlįwistulidjul, ąc negumɤ nusugu-
adidjul Sεsusul.
38. Tσcu Sεsus kįwonskį-buguąsit, ąc nemįadjį
nusuguodjį, ąc εladjį:
39. Cσguε cwįlumσk? Eląდidjul: Labei,—tąn kįsį
kįwonskįsimc teluemc, Alsusin—tąmį etlugądumun?
40. Sεsus εladjį: Tçugwądicw, ąncąptumucw! Ną
ąncąptumįditç tąn tet etlugądumuliç, ąc tegwεuądidjul

nɋ nɋgwek; mudu nɋgσsit eduɯk tɋbuɯadjįet telitɋt
welɋgwu.
41. Nɋ nεuktεdjit eguulɋ tɋbuɯ-sidjik tçįnumuɯk
tɋnik nuduɯɋdidjul Sɋnul ctlį-wistuɯ-lidjul, ɋc nuɯsuɯ-
guɯɋdidjul Sεsuɯsul, Andulε nɋ, Sįmuɯ Pįεl widjį-
gudįį-didjul.
42. Negum tumc wεdjįadjul widjį-gudįį-didjul Sį-
muɯul ɋc εladjul: Wεdjįįgut Clistεwit, tɋn kįsį kįwon-
skį-simc teluɯεmc, Mįmɋluɯt.
43. Ac εlɋladjul Sεsuɯsul εumulitç. Sεsuɯs ɋncɋ-
mɋtç, εt: kįl Sįmuɯ Sσnɋ uɯεwisul. Kįl tuluɯį-duɯcsį-
duks Sįpus, tɋn kįsį kįwonskįsimc teluɯεmc Pįεl, (eietç,
Cuɯndɤ.)
44. Nɋ εdusεwε nɋgwek Sεsuɯs keduɯlįet Nasɋletcu,
ɋc wεdjįadjul Pįlipul, ɋc εlajul: Nuɯsuɯguɯį.
45. Nɋ Pįlip telεɤit Betsεdεgu, Andulε ɋc Pįεl
uɯtukçį-guɯuumuɯɤ.
46. Pįlip wedjįadjul Nεtanįulul, ɋc εladjul: Wεdj-
įįgut negum tɋn Muɯsįσσ utpluɯ-dɋcun iktuɯk, ɋc nįgɋ-
nik-tçidjįtegε-wįnuɯ-gwik εwįgɋ-disunn; eietç, Sεsuɯs
Nasɋletc tulε, Sσsep uɯεwisul.
47. Nεtanįul εladjul: Mε cσguɯε keluuɯlk kįsį
tçuɯgwį-tuɯįus Nasɋletcu? Pįlip εladjul: tçuɯguɯuɯiu,
ɋncɋptεn.
48. Sεsuɯs nemįadjul Nεtanįulul wetçcuɯį-elijul tɋn
εhk, ɋc telįagunį-madjul: Ancɋmuɯεw! kedlεwε iktuɯk
Islεlek wedɋbeksit, tɋn muɯ uɯtįninc uεsibuɯgwɋ-dɋcun
εhktįnuɯk.
49. Nεtanįul εladjul: Tɋmį tet wεdjik-tçidjįn?

Sɛsuɯs usịdabuɯguɯet, ɛladjul: Ɛsew munąc Pịlip wịguɯ-
muɯluɯ-gwekw, tąn tilịsip upcɛwɛk mịnitçcoksị, tuputąt-
wịmąnoksị, ɛumuɯnek, nemuɯlep.
50. Nɛtanịul usịdab-uɯguɯet, ɛladjul; Labei, kịl
Nicscąm uɯcwisul: kịl Islɛl uɯtelịgɛmul!
51. Sɛsuɯs usịdab-uɯguɯet, ɛladjul; Mudu telịmuɯlep
nemuɯlep upcɛwɛk mịnitç-coksị, tuputąt-wịmąnoksị,
wedjikt-lamsit-umun? numịduɯduks adjimsugịị-gul
cσguɯɛl muɯ encuɯdɛ eguɯlą.
52. Ac elp ɛladjul: Telịąk, telịąk, telịmuɯl, elmịị-
gunik numịduɯduks wąsσk pantededɤ, ąc Nikscąm
uɯtansalem ąswịdądąk, nepsịdądąk, ąc pegɛwịdądąk
ulnuɯ uɯcwisul uɯtịnincu.

CHAP. II.

NA sịstɛweek nągwɛk malịɛwobuɯ ịgągus Kɛnɛ iktuɯk
Galịletku, ąc Sɛsuɯs uɯcwijul nądɛl ɛumulisunul.
2. Ak elp Sɛsuɯs ąk tąnik wedjị kịnuɯ-dumuɯdjik
uɯtịninku, wedjị wịguɯmuɯsunik malịɛwobuɯ iktuɯk.
3. Ną tąn tilịsip megσbągek cącąyąąk, Sɛsuɯs uɯc-
widjul telim-subunul Sɛsuɯsul: Mσgwɛ megσbąg-
umịịcw.
4. Sɛsuɯs ɛlajul: Ɛbit, talqhtum-σdumuɯuɯcw tu
kịnuɯ? N'tetpugągum mɛ munąk ịgąnuɯk.
5. Ną uɯcwidjul ɛladjị luɯgσwịnuɯuɯ: Tąn cσguɯɛ
Sɛsuɯs tulịmuɯlσk, ną tulą-dącądicw.
6. Ną nądɛl ebuɯltidjik usuɯcum-tɛsidjik sabuɯgwonɛk

cɯndewɛk wɷhcwu, Leswįbąk ɯwokum-ąldimcɛ-wɛumɯɤ iktɯk, telį pįsɷculɯl-tidjik edɯk tąbɯin-skuksidjik n'gąlɤhcwu.

7. Sɛsɯs ɛlajį: Ɯtçɯbegą-lɯcw sabɯgwonɛk wɷhcwu sabɯgwonu. Ac wodjɯ-begąlą-didjį ąc tetpubegąlądidjį.

8. Ɛladjį: Ɯçį-cɯdądɯkw nįgɛ, ąc lapįlumɯkw etlį-sącumɤit wįgɯbąltimcu. Tɷcɯ elapįlum-įįditç.

9. Ną tąn tilįsip etlį-sącumɤit wįgɯbąltimc cwetuk sabɯgwon tąn kįsį megɷ-bącąwą-dasik, ąc mɯ kedjįdɯcw tąn tet tulɛ;—cądɯ lɯgɷwįnɯk tąnik cɯdądɯdip sabɯgwon kedjįdɯɯditç;—etlįsącumɤit wegɯbąltimc wįgɯ-madjul mɯsį-malįɛhul,

10. Ɛladjul: M'sit wen meltamį-ɛgądok kelɯlk megɷbąk, ąc kįsį pɯgwelį-sabɯgɷl-tįditç tɷcɯ tąn mɯ tedutçį-kelɯltįnɯk. Cądɯ kįl kįsį-nucądɯn kelɯlk megɷbąk mįsɷcɯ nįgetç.

11. Ną ɯlą tumcɛwɛec cunɯ-gwosɯdįek Sɛsɯs kįsį-doksup Cɛnɛ iktɯk, Galįletku, ąc nɛyądoksup ɯkɯpmį-dɛlumɯksɯdim; ąc tąnkik wejį kįnɯdumɯtkik ɯtįninku eliktlam-situm-ɯdilisun-įgu ɯtįninku.

12. Ną culabis Sɛsɯs elįnįsą-gąsit Capulnįumcu; negum ąk ɯcwidjul, ąc wijįgimadjį, ąc tąnik wedjį kįnɯdumɯksidjik ɯtįnincu: ąc ąlą tet mɯ pegitcądumɯdjįcw.

13. Ną keget Leswįbąk ɯpągɛ-wimcɛ-wɛumɯɤ; ąc Sɛsɯs elit-cɯdjɯąt Salɯsalɛmcu.

14. Ac wɛdjįadjį uktçį ąląsɯdum-ɷgwomcu, egɯlą tąnį etlin-tɯįsked-ɯdįlidjį wendjɯdįamɯ, ąc tçįtçkel-

ɯɛɯtçįu, ąc plesu; ąc nɯdjį sąsɛ-wądɯlitç sɯljɛwɛ,
ɛbɯltįlidjį.
15. Ac kįsuhtçįdok m'cumąeun aptçɛtçcul culdąk-
pįlącunul wedjį djįgultescɯodjį m'sit uktçį ąląsɯdum-
σgwomcu; ąc wendjɯtįąmuɯ, ąc tçįtçkelɯɛɯtçįu;
ąc cɯdɛgetç nɯdjįsąsɛwą-dącądidjik ɯsɯljɛwɛumɯȣ,
ąc ketcɯdjąądσgul ɯbątąlɯdimɯol.
16. Ac ɛladjį tąnįnedɯįsked-ɯdįlidjį plesu: Djigulą-
dɯew eguılą! mɯ ukmąlsunσgwomądɯap Nɯtç wįk.
17. Ac tąnik wedjį kįnąmɯdjik ɯtįnincu migwį-
dɛdumįditç ɯtulɯįįgasin: Kįl kįk ɯmȣiksalcɯsɯdim
kespąąlik.
18. Ną ɯtçit Lɛswįbąk usįtegulɯlądidjul Sɛsɯsul,
ɛlądidjul: Cσguɛ cunɯgwosɯdį neyądɯįek cɯdjį-
tulądɯn egɯlą cσguɛl?
19. Sɛsɯs usįdabɯguɛt, ɛladjį: Cąkįskwiscądɯkw
ɯlą uktçį ąląsɯdumσgwom, ąc n'sɯgɯnąk kįsądɯdes.
20. Ną ɯtçit Leswįbąk telɯedjik: Nɛɯinskugį-
bɯncuk tçel usɯcum telipkidjįdasigup ɯlą uktçį ąlą-
sɯdum-σgwom; ąc kįl kįsądɯduks n'sɯgɯnąągu?
21. Cądɯ Sɛsɯs wescɯtcus ɯtįnin uktçį ąląsɯ-
dumσgwominu.
22. Ną ɯtçit kįsį mįnɯnsidek tąnik wedjį kįnąmɯ-
djik ɯtįnincu migwįdɛdumulitç negum kįsį telįmabunį
egɯlą cσguɛl. Ac kedlamsitumįditç tąn telɯįįgasik
[Uktçį sącumȣ ɯtwįįgadigun iktɯk,] ąc elp kelɯswo-
cun tąn Sɛsɯs kįsį tulįmabunį.
23. Ną tąn tilįsip Sɛsɯs ɛhk Salɯsalɛmcu, tilįsip
pągɛwimcɛ-wɛ wįgɯbąltimcu pɯgwel-kik kedlam-situ-

mɯdidjik ɯwįsɯnum iktɯk, tąn nemį-dɯ-dįdidjul
cunɯgwos-ɯdįl tąnul kįsį tulą-degejulu.
24. Cądɯ Sɛsɯs mɯ elikt-lamsit-ɯągwi ɯtį-ninc€l;
mudu m'sit wenį kedjįadjį.
25. Ac mɯ wedumį-delum-ąguɯl wenul ɯwitnis-
ɛwiktum-ɯon ɯskidjįnɯ, mudu kąkei-nencul tąnul
cꝏguɯɛl ɛhkul ɯskidjįnɯ iktɯk.

CHAP. III.

NA tǫįnumoc ɛhkɯsunok Palusįąc ɯtįnɛwɤ iktɯk.
telɯįsis-unok Nįcꝏdɛm, tąnok etlį-nɯdjit-plɯdeg-esu-
nok Leswįpɛ-wiktɯk.
2. Negum pegįsin-cusunok Sɛsɯsul depkigu, ɛla-
sunu: Labei, kedjɯlec ucnɯdjį-kįną-mɯen wedjįen
Nikscąm-ɛwiktɯk; mudu mɤ wen kįsį tulą-dɯgul
egɯlą cunɯgwos-ɯdįl tąnul kįl telądɯnul, Niescąm
mɯ ɯtewɛ-ɯokwu.
3. Sɛsɯs usįdabɯgɯet, ąc ɛladjul: Telįąk, telįąk,
tąn telįmɯl, mɯ wen aptǫ ɯskidjį-nɯic mɛsį-numį-
dɯok Nikscąm ɯtelį-gɛwągim.
4. Nįcꝏdɛm ɛladjul: Talį-kįsąskidjį-nɯis wen tąn
kįsį-gɯitǫu? kįsį pįdjąsis tąbɯɤɛ ɯewidjul ɯtlamįlɯk
ąc ɯskidjįnɯis?
5. Sɛsɯs usįdabɯgɯet, ɛt: Telįąk, telįąk, telįmɯl,
mɯ ɯǫɯhskidjį-nɯikw wen sabɯ-gwon iktɯk, ąk elp
Wedjį-ɯlį-nikscąm iktɯk, negum mą kįsį pisewąew
Nikscąm ɯtelį-gɛwą-gimeu.

6. Tąn cơguıɛ wedjuıh-skidjį-nuıikw mągei iktuık,
mągei ną ; ąc tąn cơguıɛ wedjuıh-skidjį-nuıicw m'tɢįdją-
cą-midjuı-iktuık, m'tɢį-djącą-mitɢ ną.
7. Muı pącąleiɥ n'tulįmuılin ąmuıtɢ depcądik kuıs-
kidjį-nuıltįnɤ aptɢu.
8. Utɢuıuısun wetuc tąn telį uılįdetc, ąc kįl nuıdu-
mun uıcusįdɛuı-oksutun ; cąduı muı kedjįduın tąn tet
wedjįąc, ąc tąn tet ɛlįąc. Ną telɛc m'sit tąn tɛsit wen
wedjuıh-skidjį-nuıit Wedjį-uılį-nikscąm iktuık.
9. Nįcơdɛm usįdabuıguıet, ąc ɛladjul : Talį-kįɛ-
kaįįus eguılą cơguıɛl ?
10. Sɛsuıs usįdabuıguıet ąc ɛladjul : Kįl edu etlį
nuıdjį-kįnąmuıen Islɛl iktuık, ąc muı kedjį-duıuıl
eguılą cơguıɛl ?
11. Telįąk, telįąk, tąn telįmuıl, wescuıdumek tąn
kedjįduıek, ąc witnisɛwiktumek tąn nemįduı-dį-egup ;
ąk kįlɤ n'teluı-įdumas-uıdįnen muı weswą-duơgup.
12. Kįsį tulįmuılơk m'sitcumuı-gɛwɛl, ąc muı ked-
lamsitum-uıdɥoksup, taliktlam-situmuı-dįdoksup tulį-
muılơk wąsɔgąwɛlu ?
13. Ac mɤ wen kįsį uınągą-sigup wąsơk pąsuc ne-
gum tąn wedjį-nįsąsip wąsơk ; eietɢ, Ulnuı uıcwisul tąn
ɛhk wąsơku.
14. Ac stugɛ Muıįsơơ telį uınągą-lasunn m'tɛscumuıl
boktąeum iktuık, ąmutɢ depcądik uıtulį-uınągąluıcsin
Ulnuı uıcwisul ;
15. Cuıląmąn m'sit wen tąn kedlamsitc uıtįninc,
mą uınmadj-iapuık, cąduı uıtuıscɔdumun aptɢuıąwɛ
mįmajuıơcun.

16. Mudu Nicscąm teliksatcus ɯsitcumɯ wedjį
igunum-ɯedσgub-unn nɛɯktɯ-bistadjul ɯcwisul, cɯlą-
mąn m'sit wen tąn kedlamsitc ɯtjnincu, mą ɯnmadjin-
pɯc, cądɯ ɯscσtɤ apçɯąwɛ mįmadjɯocun.
17. Mudu Nikscąm mɯ wedjilgį-mąguɯbunn ɯcwisul
ɯsitcumɯgu, ɯtɯn-madjį-ilsɯdumun ɯsitcumɯ; cą-
dɯ wedjilgįmabunn cɯląmąn ɯsitcumɯ ɯtjɯhsetąn
ɯtjnincu.
18. Tąn wen kedlamsitc ɯtjnincu mɯ wenmasɯ-
mat; cądɯ negum tąn mɯ kedlam-situmɯcw nįgetç
wenmasɯmɯt; mudu mɯ kedlam-situmɯcw Nikscąm
nɛɯktɯbistadjul ɯcwisul ɯwįsɯnum iktɯk.
19. Ac ɯlą [wedjį-įgąk] wenmadjį-ilsɯdącun; mudu
wosσgwek įgąk ɯsitcumɯk, ąc mįmadjɯį-nɯk pįamik-
sadum-įditç bσgunitpąc mɯ encɯdc wosσgweku; mu-
du ɯcwisį-dą-cunumɯol mɯ keluɯlt'nɯ-gul.
20. Mudu m'sit wen tąn winądeget ną ketkįdete
wosσgwek, ąc mɯ pegįsinɯk wosσgwegu; cɯląmąn
ɯcswisį-dącunumul mɯ ɯpet-cɯdasinɯnu.
21. Mudu tąn wen telądok ked-lewɛ-ɯokun, pegįsinc
wosσgwegu, cɯląmąn ɯcwisįdącunumul ɯcɯdjįdjįda-
sin ɯkįsįdasin Nikscąm ɛwiktɯk.
22. Ną kįsį kįscadjįągul egɯlą cσgɯɛl Sesɯs pegį-
sinc, ąc elp tąnik wedjį-kįnąmɯdjik ɯtjnincu pedjįdą-
jik mącumįgɤ telɯįsik Sɯdįu; ąc ąlą tet etlį-mɤcwo-
dumɯ-didjik, ąc etlį bapteisɛ-wądącą-didjik.
23. Ac elp Sąn etlį-bapteisɛ-wą-deget Inuncu, cwei-
içc Selemcu; mudu pįgwelk sabɯgwon nądel tet ehk.
Ac pedjįdąjik ąc bapteisɛwą-dasɯltidjik.
24. Mudu Sąn metç muną pįdjąlat ląpįįsɯncu.

25. Tokuı tilįsip pįbąnim-timkewe įgąk Leswįpewik-
tuık ąk Cąn kegįnuı-dumuıodjį uıtįne-wʊ iktuık, uıçit
wokumąl-timcewe.
26. Ak pedjįdą-didjul Sąnul, ąc elądidjul: Labei,
ną tçįnum tąn tegwe-adįʊgup cąmek Suıldən, ąk tąn
kįl witnis-ewiktum-utup, ąncąptən! negum bąpteise-
wądeget, ąk m'sit mįmadjuıįnuık pedjįdądidjul.
27. Sąn usįdabuıguet, et: Mow wen kįsimsinumuık
cʊguıe, muı uıtçį igunumuıotç wąsʊku.
28. Kįlʊ wedjį witnise-wuıltįok nįn n'tulį-muılį-
nʊ, nįn muı Clistewuı, cąduı nįgąn-kįmimk negum
uıtįnin.
29. Tąn wescweuıadjul mątum-alįe-ul muısį-malįe
ną. Cąduı muısį-malįe wįdąbąl tąn cąoumit ąc djikse-
tuıądjul, lʊk wedjį uılįdąsit muısį-malįe uıtetlį-wistum-
cewe-um iktuık. Ną uıtçit uılą nįn nuıskewįdą-suı-
dim wodjuıįąk.
30. Negum įąmuıtç pumį-ąncuıą-sįdou; cąduı įą-
muıtç nįn pumį-ąnescąsįdes.
31. Negum tąn wedjįet cecwek mow-įespek ną. Tąn
tule mąkumį-gek, mąkumį-gewe ną, ąk wescuıtk mąkum-
įgou. Negum tąn wedjįet wąsʊk mouį-espek ną.
32. Ac tąn nemįdʊgup ąc nuıtcup, wedjįwitnisewit,
ąc uıteluı-wįdum-asuıdim mow wen weswąduıc.
33. Negum tąn weswądoc uıteluıwį-dumas-uıdim,
kesį witnis-ewic-tuıadjul Nicscąm-ul uıkedle-weįlinu.
34. Negum tąnul Nicscąm elkį-madjul, eedjul Nics-
cąmul uıkeluıswocun-umul, mudu Nicscąm igun-umuı-
adjul Wedjį-uılį-nicscąmul muı encądum-uligul.

35. Wegwisit kesaladjul ɛuɥçį-lidjul ąc igunumɯoç
m'sit cɛgɯɛl ɯpįtuncu.
36. Negum tąn kedlamsitɯadjul Ɛuɥçįlidjul ɯtįnin-
cu wesceɔte yapçɯ-ąwɛ mįmadjɯocun. Cądɯ negum
tąn mɯ ked-lamsitɯagɯl Ɛuɥçįlidjul ɯtį-nincu, mą
numįdɯc mįmɛj-ɯocun, cądɯ Niksc̨ąm ɯcwei-ɯdim
nenc̨ąsik ɯtįninku.

CHAP. IV.

NA ɯtçit tąn tilįsip ucsącumąm-įm kedjįdoksup
Palusįąc ɯnɯ-dum-ądįnou Sɛsɯs ɯcįsɛląn ąc ɯbap-
teisɛ-wąląn adjį pɯgwel-nidjį nɯdjį-kįnɯdum-ɯjį
mɯ encɯdɛ Sąn—
2. Tilįą Sɛsɯs negum mɯ bapteisɛwą-degegɯp,
cądɯ kegį-nɯdum-ɯodjį baptei-sɛwą-dącą-dįlibunį—
3. Noktuksɯp Sɯdįu ąk ɛlįep Galįletku.
4. Ąk depeądicsup ɯtulį-saptescum-un Sąmɛlįu.
5. Teɛn pegisink ucɛçigunk Sąmɛlįu tulɛ, telɯįsic
Seikul, eweiitçk mącumįgow-tçįtç tąn Sąkubɔɔ igunum-
mosun u kwisu Sɔsepɔɔ.
6. Ną Sącubɔɔ ɯnąeun-ɔbądim nądɛl tet ɛhk. Ąc
Sɛsɯs weljį-kispunet telį pumįetç ną telbą-sit nįkunɔ-
bądigu. Ąc educ mįɛlągwet.
7. Ną Sąmɛlįu-wįjsew pegįsink ɯnąeunąbenu. Sɛ-
sɯs ɛladjul: N'cunąmuį.
8. Mudu kegįnɯ-dumɯotcu ɛlį-dą-dibunįgu ucɛçį-
gɯncu ɯpɯ-gwodelumuns mįtçiptçɛ-wɛu.

9. Tɑcu Sɋmɛlʝu-wʝʝskw ɛladjul: Talɛɛk! kʝl Les-wʝʝbɛwin cwʝlu-dumuin nɛsamugwomk nʝn Sɋmɛlʝu-wʝʝskwu?—Mudu Les-wʝʝbɋc ɋc Sɋmɛlʝu-wɋc mu wi-gumɋ-gɋltul-tʝʝkw.
10. Sɛsus usʝdabuguet, ɛladjul: Uktɋidɋʝ-dumsu-bun Nicscɋm utigunumad-imcɛwɛum, ɋc uc-tɋidjʝʝ-subun tɋn wen telimsc, n'cunɋ-muʝ, cwʝlu-dumuoc-pun, ɋc negum igunumu-lʝsoc sabugwon mʝmadjic.
11. Ɛbit ɛladjul: Sɋcumow, n'cun-ɋboksun mɑgwɛ kekunst, ɋk n'cunɑbɋdʝ pʝdɋlkuk: nɋ utɋit tɋmʝ tet etluhs-kɋdum-un nut sabugwon mʝmadj-ik.
12. Kʝl adjʝ espɛin mu encu-dɛ nutɋʝ-nenɋk Sɋcu-bɑɑ, tɋnok igunum-uʝnam-utup ulɋ n'cɋ-nobɋdʝ, ɋk wedjinsam-ugwop negum ɋk unʝdjunku, ɋk utuɛmku!
13. Usidabuguet Sɛsus, ɛladjul ɛbilidjul: Tɋn wen wedjin-sɋmugwot ulɋ samugwon, aptɋ uktuʝ-samu-gwods:
14. Cɋdu tɋn wen wedjinsamu-gwot samugwon tɋn nʝn igunumu-odes, mɋ uktuʝ-samugwok iaptɋu. Cɋdu samu-gwon tɋn nʝn igunumu-odes n'kunɑbɋ-djdow utʝninku, sabugwon mʝmadjik, pulkudjɋcum-jɋdou iaptɋu-ɋwɛ mʝmadju-okun iktuk.
15. Ɛbit ɛladjul: Sɋcumow, igunumuʝ nut sabug-won, cuilɋmɋn mɋ uktuʝsamugwow, kusnɋ tɋuguʝs ulɋ tet nun-ɋcɋnɋbenu.
16. Sɛsus ɛladjul: Lʝiu, wʝgum uktɋʝnumum, toku tɋuguuiu.
17. Usidabuguet ɛbit, ɛladjul: Mɑgwɛ wetɋʝnum-umiu. Ɛladjul Sɛsus: Welʝ tuluen, mɑgwɛ wetɋʝ-numumiu:

18. Mudu kįl nąnįbunįįk uktçį-numumnkigu; ąk negum tąn nįgɛ wesceweut mɯ kįl uktçįįnumum. Te-lįąk telɯenu.

19. Ɛbit ɛladjul: Sąeumow, nemįdɯ uknįgąnik-tçidjį-tegɛwįnuinu.

20. Nuutçįnągik ąląsɯdumą-dibunįk ulą pumdun iktɯk; cądɯ kįlow telɯɛiok Salɯsalɛmeu ną nądɛl depeądik etlį ąląsɯ-dumą-dįlinu.

21. Sɛsɯs ɛladjul: Ɛbit, uktlam-situį, tetpągąąk keduįgąc tąn tilįsip mą ąląsɯmsok Wegwisit [Niks-cąm] ulą pumdun iktɯk, kusną Salɯsalɛmku.

22. Kįlow mɯ kedįįduok tąn ąląsɯdum-oku. Nį-neu kedįįgut tąn ąląsɯmcutu. Mudu ɯhsetogun wedįąk Leswįb-ɛwiktwk.

23. Tetpągąąk keduįgąk, ąk nigɛtç įgąk, tąn tilįsip kedlɛwɛ-ɛɛk ąlą-sɯdum-ɛwįnuik ąląsɯmądąk Wegwisį-lidjul m'tçįdjącąmįtç iktwk, ąk kedlɛwɛɯokun iktwk. Mudu Wegwisit ną telo ltįlijį cwį-lɯodįį ɯtąląsɯmcɯnu.

24. Nikscąm Wetçįdjąką-midjuit, ąk depcądik tąnik ąląsɯ-mądidjul ɯtąląsɯ-mąns m'tçįdjącą-midjɯ iktwk ąk kedlɛwɛ-ɯokun iktwk.

25. Ɛbit ɛladjul: kedįįdɯ Mįmąluut ɯtçkuįen, tąn telɯįsit Clistɛwit; tąn tilįsip upkįsink m'sit cogɯɛl agun-ɯdum-ɯlcɯdul.

26. Sɛsɯs ɛladjul: Nįn tąn wes-cwimɯl negum ną.

27. Ną bą tilįsip kegįnɯdum-ɯodįį pedįį-dąlidįį ąc pąką-leiɯltilįįį ɯscɯmąn ɛbilįjul. Cądɯ mow wen ɛcw, cogɯɛ cwįlum-un? kusną, cogɯɛ ɯtçit wes-cwimt?

28. Nq ɛbit nqkuladjul umcunqboksun-umul, qk ɛlĳet uktgĳgunku, qk telĳmadjĳ ulnuu:

29. Tgugwĳdqkw, qncqmukw ulnu tqn agunudumuibunn m'sit cɑguɛl tqnul telqdegɛ-qbunn. Mu tu nut Clistɛwit?

30. Nq utgit wedjĳtuĳdqdjik uktgĳ-gunk qk pedjĳdqdjik tqn ɛum-ulidja.

31. Nq bq tilĳsip nujĳkĳnu-dum-udjik ɛdqmqdidjul Sɛsusul, ɛlqdidjul: N'sqcumq-mĳnen, midjĳsĳ.

32. Sɛsus ɛladjĳ: Weskɑdum metgiptgɛwɛ n'malcɑdumun tqn kĳlow mu kedjĳduok.

33. Nujĳkĳnu-dumudjik telimtul-tidjik: Mɛ wen pegĳsĳ-duotg cɑgɛuɛ umalcɑdumulin?

34. Sɛsus ɛladjĳ: Nq nĳlu, n'tulqdun negum ulĳdɛdqkunum tqn elkĳmip, qk n'kĳsqdun utlu-gɑwokunum.

35. Mu teluɛuok mɛtg neuidjik depkun-usidjik. tɑku tilĳsip upsewesow-udimk jgqk? Ancqp-tumukw! telĳmulok semkulabĳ-dqkw! qk qncqptumukw jgqdqkunn; mudu nugu wobɛgul, [welĳ wotlustegul,] utgit upsewesow-udinu.

36. Ac negum tqn pesewesowet mesnuk qbqncudmowɛu; qk mowq-dɑgul culumcul iaptgu-qwɛ mĳmadjuokun iktwk; culqmqn negum tqn ĳgqdqguk qk negum tqn peswes-owet mow-iuhsugɛ-wĳdq-sĳdqk.

37. Nq wedjĳ telĳqk ulq keluswokun: Neuktɛjit tgĳnum ĳgqdqguk, qk ap uktuk tgĳnum pesewesowet.

38. Elkĳmulogup ukpesewesumuns nq tqn mu lugɑwokun-qduɑgu-bunul. Uktugik tgĳnumuk lugɑ-

wokuną-dącądibunik, ąk kįlow pisewedąjσgup ɯtlɯgσ-
wokun-ądącą-dim-cɛ-umɯɤ iktwk.
39. Ną pigwelkik Sąmɛljuwąk ɯlą uktɛjigun tulɛɛk,
kedlamsitum-ɯdidjik ɯtjninku ɯtɛjit ɛbit ɯkelɯswok-
unum tąn telį witnisɛwit, telɯet: Negum agun-ɯdum-
ɯibunn m'sit cσgɯɛl tąnul telądegɛąbunn.
40. Ną tąn til'sip Sąmɛljąwąk pedjįdądidjul ɛdąmą-
didjul ɯtɯgwɛ-agunɤ. Ək nądɛl tet telipkitkątk tą-
bɯgɯnąk.
41. Ək pɯgwelkik wedjiktlam-sit-umɯdidjik negum
ɯkelɯs-wokun iktɯk.
42. Əc teljmądidjul ɛbilidjul: Nɯgɯ kedlam-situ-
mɯdjek mɯ ɯtɛjit kjl ukelɯswokunum iktwk; mudu
njnen nɯdąkut ąk kedjįjkut ąmɯtɛ teljąk ɯlą ɯmɯ-
djɯh-setowį-wen ɯsitcumɯu, eietɛ, Clistɛwitu.
43. Ną kįsį tąbɯgɯnąk Sɛsɯs wejip-cσtumeąsit
ɯlą tet, ąk pegisink Galįletku.
44. Mudu Sɛsɯs negum telį witnisɛwit negąnik-
tɛjidjį-tegɛ-wįnɯ mɯ kepmį-dɛdasik negum ɯmutkigu.
45. Ną ɯtɛjit tilįsip pegįsink Galįletku, Galįletkɛ-
wąk weswą-lądidjul, kįsį numįdɯ-djįdidjul m'sit cσgɯ-
ɛl tąnul kįsį-dσgubun-igul wįgɯbąltimku; mudu ne-
gumow pedjį-dąbunjįk etlį-wįgɯbąltimcup.
46. Ną Sɛsɯs aptɛ pegisink Kɛnugu, Galįletku, tąn
tet etlį-megσbąk-ɛwądoksɯp sab-ɯgwonegu. Ək tąn
wen espįsącumɤ ɛhk tąn ɯcwisul etliksį-nɯgwolidjul
Cɛpulnįumku.
47. Tąn tilisip kįsį nɯdumątɛ Sɛsɯsul ɯpugįsilnin
Sɯdɛąku, ąk ɯtɛjelin Galįletku, pegį-sinkul, ɛdąmadjul

unįsągąsilin ąc unpįląlin u:cwisul, mudu kedu-inpulidjul.
48. Sɛsus ɛladjul: Mu numįdun cunugwosudįl ąk pącąleiudįl, mą uktlamsitumun.
49. Espįsącumow ɛladjul: Sącumow, tçugwį-nįsągąsį, ɛscw munąc n'cwis nɛbugu.
50. Sɛsus ɛladjul: Upkotumcąsį, mįmadjit ucwisu. Ak ulnu kedlamsitk keluswokun tąn Sɛsus telįmaju. Tσcu poktum-cąsit.
51. Ną pumnįsągąsitç ąsugu-ądidjul unokubemku, ąk telį agunudum-uądidjul, ɛlądidjul; ucwis mįmadjit.
52. Ną utçit pįbąnįmadjį, talįsip poktçip-cunąądjunɛwis? Ɛlądidjul, ulągu nɛuktajį-edek epsimcɛweek bunąltubunek.
53. Ną utçit utçul kedjidoc ną bą tilįsip Sɛsus telįmabun, ucwis mįmadjit. Ak kedlamsitk, ąk m'sit tąn telikdjik-suidju.
54. Ną ulą tąbusɛ cunugwos-udį tąn Sɛsus kįsądok kįs kįsiuh-tçįet Sudįąku, ąk pegįsink Galįetku.

CHAP. V.

NA kįs kįscadjį-ągul egulą cogmɛl, wįgubąltimkup Lcswįp-ɛwįktuk, ąk Sɛsus elitcu-juimtumąt Salusalɛmku.
2. Ną Salusalɛmku p'cudabec ɛhk cweiitçk tçįtçkelue-utçwį kągunądasik, telujsik Leswįpɛwįsimk Betesdą, nąnkul tusadįl.

3. Ac kesį mowį-pɯgwelkus-unįk uksįnɯgowį-nɯg wik elįsɯltisunįk egɯlą tusadąl; negabįgoltisunįk. ąscąsɯltis-unįk. ąk tąukik nepkusun-igul ucwodɯogul. ąk ɯput-unɯwogul, etlįskįbedɯdis matpegądasin sabɯgwonu.

4. Mudu ansalɛwit tęiptɯegɛl pąkąsąsit p'cɯdabeew iktɯc ąk matpegądok-subunek sabɯ-gwonegu. Nąɯtęit tąn wen tumk pącąsąsis lɛsį metpegą-dasikek samɯgwonek, wejinpįdąsis tąn cɵgɯɛ kesįnɯ-cwosup.

5. Ak mɛ wenok ulnɯok nądɛl tet ɛhkusunok tąnok kesinɯ-cwetok kįs nɛsinskugį-bɯnkuksup tęel ɯgumɯltęin.

6. Sɛsɯs nemįasunnu elįsil-nįdek, ąk kejįasunu ɯtulɛlin kįs sąąk, ɛlasunul: Welįdɛdumun cunpįdasinn?

7. Uksįnɯgowįnɯ telįusįteg-ulɯladjul: Sąkumow. mɵgwɛ wen wescwɛɯąk n'pąką-sąlɯ-gɯn p'cɯdabeew iktɯk tąn tilįsip sabɯgwon matpegą-dasik: cądɯ tilįsip et-lipkįsink nigą-nip-cąsąsit uktugu.

8. Sɛsɯs ɛlajul: Unągąsį, ɯną-gądɯ cunpɵɵgun, ąk pumįyu!

9. Encuseią ulnɯ nesɛɯk, ąk wenągądok ɯnpɵɵgun, ąk pemįet. Ak ną nągwek ątląs-mɯdįgiskuk ną.

10. Ną ɯtęit Leswįbąk ɛlądijul: ątląsmɯdį-giskuk ną: mɯ wejį usįdɛlum-ɯksąun utplɯdąkun iktɯk ukpumądɯn cunpɵɵgun.

11. Tęįnum usįdemajį: Negum tąn nesąlit, telįmit, ɯnagą-dɯ cunpɵɵgun, ąk pumįyu.

12. Ną ɯtęit wejį pįbąnįmą-dijul: Wen tu nut ulnɯ tąn telimsk, ɯnągądɯ cunpɵɵgun ąk pumįyu?

13. Cądɯ tąn nesąlɯt mɯ kejįągɯl tąnul wenul
[nesąlujul,] mudu Sɛsɯs ejiguląsip, mudu mowį-pig-
welkik ɛhkubunik nądɛlu.

14. Culabis Sɛsɯs wɛjįajul uktçį ąl,sɯdum-ɔgwom-
ku, ąk ɛlajul: Ankąpt n, kįsin-pįdasin, mɯ ukpądą-
degow aptçu, mɯ aptç adjimtɯɛnɯtç įgąk uktįninku.

15. Tokɯ ulnɯ pegįsink ąk agunɯ-dumɯajį Les-
wįjpu Sɛsɯsul ukįsin-pilkɯnu. (ukįsin-sąlugɯnu.)

16. Ną ɯtçit Leswįjbąk tebl u-mądijul Sɛsɯsul, ąk
ewejįnɛ-bądijul, mudu ukįsį-tulądɯn egulą cɔguɛl
ątlįs-mɯdį-giskugu.

17. Cądɯ Sɛsɯs telį usįdemajį: Nɯtç pemįlɯewet
mįsɔeɯ nįgątç, ąk elp nįn elɯkwɛ.

18. Ną ɯtçit Leswįbąk ajiew-tçįnɛbądijul, mudu
mɯ pąsuk segwis-cądɯgɯp ątląs-mɯdįgiskuk, cądɯ
mɛtç aptç telɯep Niescąmul ɯtçinu, ąk ną wedjį-tulą-
lusit ɯtetpɯ-dįns Niescąmulu.

19. Ną ɯtçit Sɛsɯs usidemɛji, ɛlajį: Teljąk, teljąk
tąn telimɯlok, Ɛɯtçit mɯ cɔgɯɛ kįs-incɯdɛ-tuląde-
gekw; pąsuk tąn numjatç Wegwisįlijul telądegelitç.
[ną kįsį tulądget.]

20. Wegwisit kesalajul Ɛɯtçį-lidjul ąl. kegį-nɯdum-
ɯodjul m'sit cɔguɛl tąnul telądegedjul. Ɑe nɛyądɯ-
odul ajimsugigul lɯgowokunn mɯ encɯdɛ egulą.
Cɯląmąn ɯtçį-pącą-lei-ɯltįdoksup.

21. Mudu stugɛ Wegwisit abijį-bąladjį n'pɯjįnɯ, ąk
mįnɯ-ąlajį, ną encɯdɛ Ɛɯitçit telįmį-nɯąladjį tąn telį
ɯlįdɛtku.

22. Wegwisit mɯ ilsɯmągɯl wenul; cądɯ m'sit
ilsɯdącun igunum-ɯadjul Ɛɯtçįlidjul.

23. Cuulųmąn m'sit wenik tulik-pumį-dɛlum-ųdąk Ɛuutęįlijul stugɛtę Wegwis-ilidjul telikpumį-dɛlum ųditę. tąnul elkįmadjul.

24. Teljąk, teljąk, tąn telimuloc, tąn wen nuutk n'keluswokun, ąk kedlamsitk uutįnine tąn elkimip, wesɛotk iapgu-ąwɛ mįmadjuokun, ąk mą igąk wenmadjilsuudąkun iktuuk, cądu kįsųtęį-sįsteskuk n'puuokun iktuuk misɔcu mįmajuuokun iktuuk.

25. Teljąk, teljąk, tąn telimuulok, tetpugųąk ked uįgąk, ąk nįgetę kįsį įgąk, tąn tilisip n'puįnuk nuudumudįdąk Nikscąm uewisul ukeluswokunum, ąk tąnik nudumudįdąk, mįmajuul-tįdąk.

26. Mudu stugɛ Wegwisit wescɔte mįmadjuokun uutįninku, nq telį igun-umuadjul Ɛuutęįlidjul uutuseɔdumun mįmajuu-okun uutįninku.

27. Ɔc igunumuotę ąlsuu-suudį uutilsuudegelin, mudu negum ulnuu uewisul.

28. Muu ukpąkąlɛs-tumuns wegulųu. Mudu tetpųgąąk įgąąk tąn tilisip m'sit tąnik uutenudąkun iktuuk ɛumuu-dijik, nuudum-uudįdąk ukeluswokun;

29. Ak uutęį-tuuolkį-dądąk; tąnik kįsį uledęeądibunįk, mįmajuuokun uutabijįbem-cɛwɛum iktuuk: ąk tąnįk pądądąką-dibunik, uunmaj-ilsuudąkun uutabidjįbem-cɛwɛum iktuuk.

30. Muu kįsųtęį-tulądu cɔguɛ nįn n'tįnineu. Tąn telį nudumei, nq telį ilsuudegɛ; ąk n'tilsuudąeunum cɔcewojįąk; mudu muu ewįlumu nįn nulįdɛ-dąeunum, cądu ewįlumąk Wegwisit ulį-dɛɔąeunum tąn elkį-mipu.

31. Witnis-ɛwiktum-ąsįąn. n'teluwįdumasuudim uą teljąnuuk.

32. Uktuk ahk tan witnis-ewiktumuit, ak kejidlu
utelnwidumas-edim utuljanu, tan telj witnis-ewiktum-
uit.
33. Elkimok-subunik mjmaj-unnuk Sanegu, ak
San etlj-witnis-ewip kedlewem-okun iktuk.
34. Cadu mu wedjusuadu elnwjdumasudj mjm-
adjunnu iktuk; cadu telu-eann egulq cogunel cula-
man cujuset adjnsu.
35. Negum wos-gunum-okunip etlamkulep, kes-
asep; ak kalow welj-dedum-udjogup uktulip-kidjj-ulj-
das ultjnow neu kt-adjietaj uwosedegemeu.
36. Cadu ajimsugjk elnwj-dumasudj wescodum
mu encude San utelnwj-dumas-udim; mudu lugo-
wokunn tanul Weg-wisit igunumu-ibunn n'kjscajadun,
eietq, lugo-wokunn tanul k'sadunnn; egulq witnis-
ewiktum-u igul Wegwisit n'tulgimkunu.
37. Ak Wegwisit tan elkimip, Negum witnisewik-
tumuit. Kjlow mu nedumu-duoksup ukelusin tan
baq til'sip; kusnq mu nemjdu-duogup tel'gidju.
38. Ak ukeluswokunum mu wescodum-udquok
unun-casin uktjnews iktuk. Mudu mu kedlamsitum-
udquok negum utjninku tanul Wegwisit kjsilkimajul.
39. Kwjlumukw ewjjgasikul [sabewikul;] mudu
teljdasult'yoc nadel cuscodumuns aptquewe mjmadj-
uokun; ak negulq witnis-ewiktum-uigul.
40. Ak kjlow mu wel'de-dumu-duokcutcewjdanow
tan eum, cuscodum-unow mjmadjuokun.
41. Mogwe wedjimsinumu ukpumjdelum-uksudj
mjmajujnu iktuk.

42. Cạdu kedjulok mudu mogwε wesεodum-udųok Niksεąm ukusąlcu-sεudim uktįnε wow iktuk.

43. Pegįsin nutę uwįsunum iktuk: ąk mu wesweąlųogup. Ap uktuk upkįsink negum uwįsunum iktuk, usεuąladoksup.

44. Talikt-lamsitum-udįyok kįlow tąn etlik-pumįdεdum-adultjyok, ąk mu cwįlum-udųok nut ukpumįdεlum-uksudį tąn wejįąk pąsuk Niksεąm-εwiktuk.

45. Mu uktulįdąsεultip num-sįmulįns Wegwisit-εwiktuk. Tąn wen εhk tąn mesįmu-lok: cietę. Moįs tąn utįnink elįgą-sultjyok.

46. Uktlamsituok Moįs, ukt-lamsitujgok nįnu. Mudu Moįs εwįįguksup utęit nįn n'tįnin.

47. Mu uktlam-situmowoc tąn negum tulwįįkugetę. talikt-lamsitum-udįdoksup n'keluswokunumul!

CHAP. VI.

Nąl culabis Sεsus usu-cumąsit Cuspemk Galįlete tulε; cietę, cuspemk telujsik Teibįlįus.

2. Ac mowį pįgwelkik uskidjįnuk nusu-guądidjul: mudu num-įdudidjul cunugwosudįl tąnul kįsądulidjul, uksįnu-gowįnu utįnεwow iktuk.

3. Ak Sεsus elit-cɔdju-imtumąt pumdun iktuk, ąk ąlą tet witpįduodįį tąnį kegįnudumuodįį.

4. Ną pągεwimk kedujgąk, cietę. Leswįbąk uwigubąltim-cεwεumus.

5. Ną utęit Sεsus semculabąsitę, ąk nemįatę pį-

gweluidjį uskidjįnu mselidjį wetgewįdąlidjį tąn ehk;
tokuı eladjul Pįlipul: Tąmį kįsąh-tutelum-muuugup
pibunokun egulą umalcodumunsu?
6. Ulą wedjį-tel'madjul ucudjį-nugwoląn; mudu
Sesus kedjįdok tąn telądeges.
7. Pįlip usidabugaet, eet: Sįst cuskim-tulnąkun-
igul dįne-l'ul, (suljewe ną, eduk, neukt-inskąk poun)
eldeboutik pibunocun, mu kįsį tebjąnue utąit m'sit
wen usuądoc aptgetąeu.
8. Neuktodjit keg'nu-dumuodjį, eietg, Andule, Sį-
mu Pįel widjį-gudįdidjul tgįnumul, eladjul Sesusul:
9. Ulbądus ulą tet ehk, tąn wescotkul nąneul bą-
ljewe-el pibunokun, ąk tąbusilidjį aptgejilidjį nemedjįu.
Cądu neget cogue jįds telįpugwelkik utįnews iktuk?
10. Sesus et: Lugwoluew mįmadjuįnuk utubį-
dąns. Ną pikskek nądelu. Ną utgit ebidąjik, tgįnu-
muk eduk nąn betuim-tulnąeun-idjik.
11. Tocu Sesus weswądogul egulą pibunocun, ąc
mujwet, ąc igunumuotg kegį-nudum-uodjį; ąc kegį-
nudumuodjį igunumuą-didjul ebultilidjį; ąc elp
nemedjue telįpugwelk tąn telį pąwotum-jįdidju.
12. Tocu kįsądąlul-tįjditg, Sesus eladjį keg'nu-
dumuodjį: Msąduew pąibunegul, culąmąn mą co-
gue uesugąnue.
13. Ną utgit mową-dudidjul, ąc wejąh-tgmą-du-
didjul neuktinskągul tgel tąbu putaljewel pąibunegul,
wedjąh-skwjągul egulą nąneul bąljewe-el pibun-okunn,
tąnul wejiseudum-įdidjul tąnik etlądąlul-tibunigu.
14. Ną utgit mįmadjuįnuk tąnik nemįdudite ulą

cunugwosudj̹, tạn Sɛsus kj̹sạdok, telusedjik: Ulạ nạ egwet nj̹gạnik-tɕidjj̹-tege-wj̹nu tạn kedu-ipkj̹sinkup usitcumugu.

15. Nạ tạn tilj̹sip Sɛsus kejj̹dok ukudu-pedjj̹dạlin ucocwạ-lugun utelj̹-gɛwitɛwạ-lugun, toku ap poktumcạsit, pumdun iktuk elin-cudu-gwạlugwet.

16. Welạạk tạnik wedjj̹ kj̹nudum-udjik utj̹ninku, metokj̹-dạdjik,

17. Tebj̹dạdjik wenjul-cuduk, ạk elj̹-usucumj̹dạdjik cuspemku, Cɛpulnj̹umku. Ak nj̹gɛtɕ bogunitpạk, ạk Sɛsus mɛ munạk pegj̹sin-ugwi.

18. Tocu telụh-tɕiksim-cạtcwik teluh-tɕạusugu.

19. Nạ kj̹silj̹-tɕj̹mud-j̹ditɕ eduk nɛsiscul meil, cusnạ nɛsiscul tɕel ạcudeiik meil, nemj̹ạdidjul Sɛsusul pemj̹elidjul uskitpạktuk cuspemku, ạk wedjus-ạsil-idjul wendjulcuduk; toku wɛgwodạ-sultidjik.

20. Cạdu Sɛsus ɛladjj̹: Nj̹n nạ! mu wɛgwodạsultip!

21. Tocu welj̹-tebạlạdidjul wendjulcudugu: ạc encusciụ wendjulk ocwạk tạn tet ɛlj̹ɛdidju.

22. Nạ wopk ɛdusɛwɛ nạgwek tạn tilj̹sip mj̹madjuj̹nuk tạnik cạcạmultidjik cạbemcu, nemj̹dudit ɕ uktuk welj̹bot mogwɛ ɛhktj̹uk nạdelu, pạsuk nạ tạn pemj̹kj̹nu-dumuodjj̹ tebj̹dạlipu, ạk Sɛsusul mu widjj̹-depilin pemj̹-kj̹nu-dumu-odjj̹, cạdu pạsuk pemj̹-kj̹nudumu-odjj̹ upoktumkj̹dạlin, ạk Sɛsus mu tegwɛuogwi—

23. Cadu kj̹s ụhtɕj̹-ạgul wendjulcul Teibj̹łj̹usku,

ɶcwągul cweiitçk nądɛl tet tąn etlį-malcɔdum-įįdip
pibunokun, kįsį muįwet uksącum-ąmįnu—
24. Ną utçit kįsį numįąditç pįgwelkik mouɛgik
Sɛsusul mu ɛumulikw nądɛlu, kusną pemį-kįnu-
dumuodjį, negumou elp tebįdąd idjul wenjulkul ak
ɶcwądidjik Cɛpulnįumku, nɛdjį-cwį-luądidjul Sɛsusul.
25. Ną wɛdjįą-ditç cąbemku, ɛlądidjul: Labei,
(n'sącumąmįnen) talįsip peg'sinuusup ut?
26. Sɛsus us'demadjį, ɛladjį: Telįąk, telįąk, tąn
telįmulok, mu wedjį-cwįlu-wuok mudu nemį-dudį-
ɶgul cunugwosudįl, cądu mudu malcɔdumu-dįɶgu-
bunek pibunokunek, ąc kįsądąl-ultįɶgup.
27. Mu cudjį-lugu-dįnou m'tçiptçɛwɛ iktuk tąn
kedu-iksugąk; cądu utçį-lugudikw egulą mįtçiptçɛ-
wɛ iktuk tąn nenkąsik aptçuɛwɛ mįmadjuokun iktuk,
tąn Ulnu uewisul igunum-ulɔktou: mudu Wegwisit
Nikscąm k'sį cunugwoladjul negumulu.
28. Ną utçit ɛlądidjul: Tal ądąc ąd'desįnen luewod-
umącutç Niescąm utlugɶ-wocanumul?
29. Sɛsus usidemadji, telimadji: ulą Niescąm ut-
lugɶ-wo-cunum, uetlam-situm-udinɛ negum ut'nineu,
tąnul Niescąm k's-ilkimadjul.
30. Ɛlądidjul: Cɶgue cunugwosudį telądun, cu-
ląmąn kįsį numį-dud'-gek, ąc uetlam-situl'gec? Cɶ-
gue eluewodumun!
31. Cutçį-nągik malcɔdum-įdibunek manɛec bąktą-
cum iktwk, stugɛ tąn tel-ujįgasik, wedjį-igunum-u-
olunįgu pibunokunek wąsɶgu, umal-cɔdum-ulinu.
32. Sɛsus ɛladjį: Telįąk, telįąk tąn telį-mulok,

Mơį̈s mıu igunum-ıulıuơgunek negıulą pibunokunek wąsơc tulɛcku; cądıu nįn Nıutç igun-umıulơk kedlawɛ pibunokun wąsơc tulɛ.

33. Mudu Nicscąm ıupibun-okunum negum ną tąn wedjį nįsąsip wąsơc, ąc igunum-ıuedok ıumįmadjıuokunum ıutçit ıusitcumıuıu.

34. Ɛlądidjul: Sącıumow, nɛgow igunum-ıuin ıulą pibunokun.

35. Sɛsıus ɛladjį: Nįn ną mįmadj-ıuokunɛ pibunokuni. Negum tąn ɛgąt nįn n'tįnincu, mą cıuįsinıuk; ąc tąn kedlamsitc n'tįninku, mą uktıuįsamıugwoɛw iaptçıuu.

36. Cądıu telįmıu-lơgup kįsį nemįyơgup, ąc mıu kedlam-situm-ıudıuok.

37. M'sit wen tąn Nıutç igunumıuitç, įgądɤ n'tįnincu; ąc negum tąn įgąt nįn n'tįnincu, mą djiguląląk cıujumıugu.

38. Mudu wedjį nįsąsįep wąsơc mıu n'tulądegen nįn nıulį-dɛdącunum; cądıu [wedjį nįsąsįep] n'tulądegen negum ıulįdɛdącunum tąn elkimip.

39. Ac ıulą ną Wegwisit tąn elkimip, ıulįdɛ-dącunum, m'sit wen tąn nemįadjul ɛıutçilidjul, ąc scumtıuc kedlamsitc ıutįnincu, ıuscơdumun iaptçıuɛwɛ mįmadjıuokun; ąc nįn ıunągąlades, (mįnıuą-lades), kespigiskugu.

40. Ak ıulą ną ıulįdɛ-dącunum tąn elkimip, m'sit wen tąn nemįajul ɛıuçilijul, ąc elp kedlamsitc ıutįnincu, ıuscơ-dumun iaptçıuɛwɛ mįmajıuocun, ąc nįn ıunągąlades kespįgiscugu.

41. Ną wtçit Leswįbąk umselą-bwgw-ądidjik wtçit
negumu. Mudu telwet nįn pibunokuni tąn wedjį nesą-
sigup wąsσgu.
42 Telwedjik: Mw nut wt Sεsws? Sσsep wcwi-
sul? tąn wngįgw kedjį-dągwįu? Ną wtçit talį kįsį
tulwcs, nįn wejį nįsąsįep wąsσku?
43. Ną wtçit Sεsws usidab-wgwet, εladjį: Mw
uctumselim-twltip.
44. Mow wen kįsį įgąc nįn n'tįnincu Wegwisit tąn
elkimip mw ląąląk: ąc elį-wną-gąlades kespigiskugu.
45. Telw-įįgasik nįgąnik-tçidji-tegεwįnw iktwk,
m'sit tąn tεsidjik wtçį-kįnwdum-wksωltįdąk Nicscąm-
εwiktwk. Ną wtçit m'sit wen tąn wedįį-nwtcup Weg-
wisit iktwk, ąc wedjį-kįnwdum-wksıp [wtį-ninku],
įgąt nįn n'tįnincu.
46. Mw mudu tąn wen kįsį numįągwl Wegwisi-
lidjul pąsuc negum tąn wedjįep Nicscąm-εwiktwc; ne-
gum kįsį numįadjul Wegwisilidjul.
47. Telįąk, telįąk, tąn telįmwlok, negum tąn ked-
lamsitc nįn n'tįnincu, wescσtc iaptçwεwε mimadjwokun.
48. Nįn mįmadjw-ocunε pibunokuni.
49. Cwtçwąkik malcσdum-įdibunik manεec bąctą-
cum iktwk, ąc nebwω-dibunįįc.
50. Wlą ną pibunokun tąn wedjį-nesąsigup wąsσgu,
cwląmąn tąn pąsuc wen malcσtc, mą n'pwc.
51. Nįn n'tįnin wlą pibunokun mįmadjic ną, tąn
wedjį-nį-sąsigup wąsσku. Tąn wen wedjį malcσtc wlą
pibwnokun iaptçw mįmadjidσ. Ac pibunokun tąn nįn
įgunum-wedwdes, nąągei ną, tąn nįn igunum-wedwdes
wtçit wsitcwmw wmįm-adjwocun-um.

52. Nɥ ɯtǵit, Leswįbɥk cwedjį-wɛgwɥ-maduɯltidjik, telim-tuɯltidjik: Talį-kįsį-igunum-ɯlcɯs ɯt tǵįnum negum wɥgei ucmalcσ-dum-unenɯ?

53. Nɥ ɯtǵit Sɛsɯs ɛladjį: Telįɥc, telįɥc, telįmɯlok, mɯ malcσ-dumɯɤok Ulnɯ ɯcwisul wɥgei, ɥcɯmuldem mɯ nesamɯ-gσldɥok, mįmadjɯ-obun mɯ wescσdumɯdɥok uctįnɛwoku.

54. Tɥn wen malcσtc nįn nɥɥgei, ɥc elp nesamɯgwotǵ nemuldem, wescσtc iaptǵɯɛwɛ mįmadjɯocun, ɥc ɯnɥgɥ-lades kespigislɯgu.

55. Mudu nįn nɥɥgei kedlɛwɛ iktwk mįtǵiptǵɛwɛ nɥ; ɥc nemuldem kedlɛwɛ iktwk nesamɯgwomc nɥ.

56. Negum tɥn malcσtc nɥɥgei, ɥc nesamɯgwotǵ nemuldem, aptugɥtk n'tįninku, ɥc nįn aptugɥdum ɯtįnincu.

57. Stugɛtǵ Nɯtǵ tɥn mįmadjit elkimip, ɥc nįn wedɤsi Nɯtǵ ɯtįnincu; nɥ telɛc negum tɥn malcσmit wedɤsit nįn n'tįnincu.

58. Nɥ ɯlɥ nut pibunokun tɥn wedjį nįsɥsigup wɥsσc. Mɯ encɯdɛ cɯtǵɯɥgik telį-malcσ-dumįdis manɛec bɥctɥcum iktwk, ɥc telinpɯɯ-disunck. Negum tɥn malcσtc nįn nɥɥgei iaptǵɯ pumɤhsidɤ.

59. Nɥ Sɛsɯs telɯedjul egɯlɥ eσgɯel ɥlɥsɯdumσgwomcu, tɥn etlįkįnɯ-dɯmɯetǵ Cɛpulnįumcu.

60. Nɥ ɯtǵit pįgwelkik tɥnik wedjį-kįnɯdum-ɯjik ɯtįnincu, tɥn tilisip nɯdum-ɯdidjul egɯlɥ kelɯswocunul, telɯedjik: Medɯek kelɯswocun nɥ: wen kįsį jiksus?

61. Nɥ Sɛsɯs wedjik-tǵidjį-doc ɯtįnincu kegįnɯ-

dum-udjik utulį-umselɛ-wistu-dįnsu utgit ulą [kel-u:swocun], ɛladjį: ut kįsąlulok uktedjącun-djedes-tądįnowu?

62. Talɛs! numįyok Ulnu uewisul utulį-unągąsin tąn tet ɛhkus umsewesu?

63. Wetgį-jącumidj-uit ną tąn mimadju-ądeget. Mąągei mu ąbogunumu-ɛnuc. Egulą keluswokunn tąnul nįn telįmuulogul, nut ną wetgį-djącumidju-igul, ąc nut ną mį-madjuocunn.

64. Cądu ąlt kįlow mu kedlamsitum-udąok. Mudu Sesus kedjį-abunį wedją-degeme umswes poktum-kįąąc tąnį mu kedlam-situmu-diligwi, ąc tąnul uktu-imsįį-gudul.

65. Ac ɛɛt: Ną utgit wedjį-tulįmu-logup, mow wen kįsį įgąc nįn n'tįninku mu utgį-igunum-uksicw Nutgigu.

66. Ną utgit egulą, pįgwelkik tąnik wedjį-kįnu-dum-ujik utįnincu, apsewedądjik udegu, ąc mogwɛ aptą widjɛ-uądigul.

67. Ną utgit Sesus ɛladji neuktinskuk-silidjį tgel tąbu, kįlow elp kedu ipeotum-kįdąiok?

68. Ną utgit Sįmu Pįɛl, usidabu-guet, ɛladjul: N'sącumąmįnen, wen utįninc 'lįdądesenen? Kįl wes-codumun keluswokunn iaptguewɛ mįmadjuokun ik-tuk tulɛl.

69. Ac nįnen kedlam-situm-udįec ąc kedjįduek kįl uelistewinu, ąc mįmadjit Niescąm uewisul.

70. Sesus telį-usidemadjį: Mu tu nįn nįnąsunnu-lu-oksup kįlow neuktin-skuk-sįiok tgel tąbu? ąc neuktedjit kįlow mundu-it.

71. Nạ agun-imadjul Sudạhul Iscalịσtul, Sị-
mu ucwisul, tạnul kedu-imsịịdjulu, tạnul neuktedjị-
lidjul neuktinskuk-silidjị tçel tạbusilidjị [apostale-
wilidji] nạ.

CHAP. VII.

NA culabis kịscadjị-ạgul egulạ cσguel, Sesus ialạsit
Galiletku; mudu mu welị-dedumuc utạlạsin Sudjị-
ạku; mudu Leswịbạk keduonạdidjul.
2. Nạ Leswịbạk wigwomewe nwịgu-bạltu wịmimuɤ
keduịgạạc.
3. Nạ utçit Sesus widjị-gimadjị tçịnumu, elạdidjul
utçipcσtumcạsi ulạ tet; Sudjịạku, 'lịyu: culạmạn
tạnic kegị-nudum-adjik unmịdunɤ uctlugσ-wocunul
tạnul kịsạdunul.
4. Mudu mow wen kịmu-duk cσgue telạduc tạn
tilisip cwilc utịnin utịmudun mesudugu. Tulạdunn
egulạ cσguel, elneyạlusi usitcumugu.
5. Mudu tçel metç widjị-gimadjị mu kedlam-situm-
udiligwi utịnincu.
6. Sesus eladjị: N'tetpugạạgum mu metç egạnuc;
uktetpugạạgumuɤ aptçu kịscadjịạk.
7. Usitcumu mesị tçị-cadjị-delumulok kịlowu. Cạ-
du nịn tçịcadjị-delumik; mudu etlị-witnise-wiktum
ucwisị-dạcun-umul mu ukelul-tununu.
8. Kịlow litcu-juim-tumịdạkw ulạ wịgu-bạltimcu.
Nịn mσgwe elitcujn-iutumạu ulạ wịgubạltimcu;
mudu n'tetpạgạạgum mu kịscadjị-ạnuc.

9. Ną kįsį tulcįsmątç egulą cœguɛl, metç nencąsit
Galiletku.
10. Cądu kįs widjį-gimadjį kįsį liteudjuɪ-imtumį-
dąlitç, Sɛsus elp elit-cudjuɪ-imtumąt; cądu mu
mɛsuudmk, cądu educ kįmudugu.
11. Ną utçit Leswįbąk cwį-luądidjul Sɛsusul
wįgu-bąltimcu, ąc telucdjik: Tąmį tu ɛhk?
12. Ac meskįk umselɛ-wistudimc įgąk pįgwelkik
mįmadjuį-nuk mɤɛgik, utįnɛwɤ iktuk, utçit negu-
mu: ąlt telucdjik: Negum weltçįnum-uit; ąlt telu-
cdjik; mœgwɛ; cądu buskik-sibugwą-ladjį mįmadj-
uįnuu.
13. Cądu mœgwɛ wen mɛsį-wį-keluląguɪl; mudu
tçįpąląɪdidjį Leswįbąu.
14. Ną educ ąciulį-wįgu-bąltimc Sɛsus elit-cudjuɪ-
imtumąt uctçį ąlą-sudum-œgwomcu, ąc kegįnudumuɛt.
15. Ac Leswįbąk pącą-leiultidjik, telucdjik: Talį
nencul nut negum wįigadigunn? tąn munąc kegį-
nąmuk-sigup.
16. Sɛsus telį-usidemadji: N'keg-įnudum-asudim
mu nįn n'taligąm: cądu utąligąm tąn elkimip.
17. Tąn wen ulidɛtk utulą-dun Nicscąm utulį-
dɛdą-cunum, negum uktçidjidudɤ kįnu-[illegible]muksudį
utçįąn Nicscąm-ɛwiktuc, kusną nudjį-kelusin nįn
n'tįnincu.
18. Tąn wen wedjį-kelusit utįnincu, negum ukup-
mį-dɛl-sudim 'cwilk. Cadu negum tąn 'cwilk ucup-
mį-dedącunum tąnul elkimtçul, negum kedlɛweit, ąc
ecsibu-gwądą-cun mœgwɛ ahktinuk utįninku.

19. Mui tu Mœjsœœ igunum-mlumksup Utpludq-
cun? qc meuç kjlow mow wen sqctumuc utpludqcun
Cœgue wedjik-twonjœc?
20. Mjmadjuinuik pjgwelkik mxegik usidemq-didjul,
telimqdidjul: Mundui wesceweut! Wen keduonse!
21. Sesuis usidabuiguet, qc eladjj: Neuet tç lui-
gœwocun kjsqduiep, qc m'sit tqn tesjok pqcq-leiuil-tjok.
22. Nq uitçit Mœjsœœ igunum-uilœgup pegwon-esu-
sim-cewe; mui mudu wedjjqnuik Mœjsegu: cqdui
wedjjqk cuitçj-nqgigu; qc kjlow qtl smue-dj-giseuk
pegwonesok mjmadjuijnui.
23. Mjmadjuijnui upcwonesasitç qtlqs-muidj-giseue
uitçit Mœjs uitublui-dqcunum mui uisegwiseq-dasinui-
nu, kjlow tu wegeiq-tuijok mudu njn mjmadjuijnui kq-
kei-uilinsq-lugup qtlqs-muidj-giseugu?
24. Mui cuidjj-ilsuidqcqdip tqn cœgue telj-qncqm-
cuigu. Cqdui cœcwodjj-ilsui-dqcqdiew!
25. Nq uitçit qlt Saluisalem-cewqk teluiedjik: Mui
tu uit nut tqnul keduionqdidjul?
26. Ac, qncqpten! mesjwj-keluisit, qc mow wen ce-
gue telimqcw. Kedjjqdidjul tu uiudjit-pluidqcq-didjik
negum qmuitç uicliste-winu?
27. Cqdui kedjjjgut tqn tet nut tçjjnum telexit; cq-
dui tqn tilisip upkjsink Clistewit mq wen uctçidjjqgui
tqn tet teléxilitç.
28. Nq uitçit Sesuis etlj-kjnq-muietç kesigxikeluisit,
eet: Kjlow kedjjok, qc elp kedjiduiok tqn tet telexi;
qc mui wedjipkjsinui njn n'tjnincu, cqdui Negum tqn
elkimip kedlleweit, tqn kjlow mui kedjjxok.

29. Cądu nịn kedjjịc, mudu wedjjc negum utịnincu, ąc negum elkimip.
30. Ną utcit cwedjm-cœcwą-lądidjul; cądu mow wen igądugul upịtunn utịnincu; mudu utetpągąągum metc mœgwetc igąmuk.
31. Cądu pigwelkik mɤjœm' iktuk kedlam-situmudidjik utịnincu, ąc telucdjik: Clistewit tąn tilisip upkịsintɤ adjimsugigul cunugwosudịl tulądudul, mu enende egulą tąnul nut negum telądœgul.
32. Ną Palusiąk nudumą-didjik mɤjpugwelkik utulị umsele-wistudinɤu utcit Sesusul, tœcu Palusiąk ąc uktcị padlịąse elkimądidjị nudjị-cœcwą-dącądilidjị ucœcwą-lą-nɤu.
33. Ną utcit Sesus eladjị: Mịjịtc ketckąą tegweulok, tœcu tilisip 'lịcdes tąn elkimip ehk.
34. Kịlow cwịluidoksup, ąc mą wejjuok; ąc tąn eum mą kịsị pedjị-dąuok.
35. Ną utcit Leswịbąk telim-tultidjik: Tąmị tet kedulịet? tąn tet kịnu mą tulịwedjịɤew. 'Lịedow egwet tąnic kịs sesącą-dumudidjik uctugik tesącąmiesidjik ut'news iktuk, ąc kịnąmuodu uktugị tesącąmik-silidjị?
36. Cœgue ut kelusweocun tąn telịmulew? eietc, cwị-luịdoksup ąc mą wejjuok? ąc tąn tet eum mą kịsị-pedjị-dąuok?
37. Ną nągwec kespị-wịgu-bąltimc, espec nągwek, Sesus cącumit ąc kesị-gɤị-kelusit, eet: Wen uctusamugwotc, tcugujetc nịn n'tịnincu, ąc samugwotc.
38. Tąn wen kedlamsitc nịn n'tịnink, stuge tąn te-

luijgasik [Niescąm utwjjgadigun iktuk], teluek, sį-
buil mjmadjic sabugwon utgj-tuj-tudul utlamjlugu.
39. Cądu agun-imadjul Wetgj-jącum-idjui-
lidjul, (eietg, Weji uljniescąmul), tąnul negumow tą-
nic kedlam-situmudidjik ut nincu kedu-imsunądidjul,
mudu Sabεwit Wetç-jdjącum-idjuit, (eietç, Wedjį-ulj-
niescąm), mεtç munąc igunumuedasik; mudu Sεsus
mεtç munąc kep-mjdεdasik.
40. Ną utgit pugwelkik tąnik mγjedjik nudumu-
ąditç ut keluswocun, teluedjik: ąmutç, edu, ulą ne-
gum egwet njgąnik-tgidjj-tegεwjnu nq.
41. Uktugik teluedjik: ulą Clistεwit nq. Uktugik
teluedjik, Wedjjet Clistεwit Galiletku?
42. Mu tu teluijjgasic [Kjsulk utwjigadigun iktuk]
enuk: Clistεwit utgjedγ Dąbidec wedą-beksilidjį? ąc
Betlεme, Dąbid uktgjgun-tgjdjumcu?
43. Ac nγscum-cąldimc jgąc mjmadjujnu ut nεwγ
iktuk utgit negumu.
44. Ac ąlt negumγ keduj-cσewą-lądidjul; cądu mow
wen jgąduigul upjtunn utjnincu. Mudu utetpą-gą-
ągum mε maną jgąnuk.
45. Nq utgit nudjj-cσewą-dącą-didjik pedjjdądjik
tan uktgj pądljąsc ąk Palusjąk cumudjdidju. Negumγ
εlądidjį: Cσguε utgit mu wetgewąlowok?
46. Nudjj-cσewą-dącą-didjik usidabu-guą-didjik,
εedjik: Munąc wen telj-tulεwistuc stugε ut tgjnum.
47. Palusjąk usitegululą-didjį, εlądidjį: kjlow elp
kespugwą-dasultjyok?
48. Mε tu wen nudjit-plu-dącą-didjik, kusnq Palu-
sjąk kedlamsitc utjnincu?

49. Cadu egula mimadju-inuc tanik m'u kedjidu-
dlicw utpludacun, wenmadj-ilsumudjik.
50. Nicodem eladji—negum na tan pegisinkek Se-
sensul eumulitc depkigu, neuktedjit negums na
negumu—
51. Uktublu-dacunuminu ilsumadjul, tu, wenul
esewmunac nuduok ac kedji-duok tan teladegedju?
52. Usidabugu-adidjul, ela-didjul: Kil, tu, telesin
Galileteu? Kwilen, ac ancapten; mudu mogwe niga-
nietcidji-tege-winu wedjiecw Galileteu.
53. Tocu m'sit tan tesit wen elemiet wijku.

CHAP. VIII.

SESUS eliet pumdun iktuc teluisit olibie.
2. Wopk eskitpuk aptc pegisink uktci-ala-sudum-
ogwomeu; ac m'sit tan tesidjik mimadjujnuk pedjida-
didjul, ac Sesus ebasit, tocu keginu-dum-uodji.
3. Tocu nudjiwji-cugedijik ac Palusiak eligul-da-
cuna-didjul tan eumulitc ebilidjul kisa-sua-luksilidjul
eubulj-emcewe-iktuk; tocu cacuma-ladidjul miawek.
4. Eladidjul: Nudji kinamuet, ula ebit kisa-su-
alut eubuljemcewe iktuk.
5. Na Muisoo telit-plu-mul-cubunok utpludacun
iktuk na teloltidjik ucun-dshtoo-dultinsu. Cadu,
kil, taluen?
6. Ula wedji-tuluedjik ucudja-lansu; culaman
utuscodumuns tan cogue utcj-kisim-siadisu. Cadu

Sesus ogulum-cwąsit, ąc utuluigun ɛwjįcugedok mą-
cumįgegu.
7. Ac tąn telį-nąncumį-pį-bąnimądite, sįnu-ocu-
bugu-ąsit, ɛladjį: Tąn wen kįlow munąc pądą-degecw,
negum meltąm-itcumąte cumdsu.
8. Ac apte Sɛsus ogulum-cwąsit, ąc ɛwjįcuk mą-
cumįgowu.
9. Nudumįįdite, ąc wedjį-unmadjį-ilsumudjik ut-
talįdąswokun-umus iktuk, tɛwį-dądjik incudį-tuį-
dądjik tąn telį-pumį-kįsįgul-tįįdite, ąc Sɛsus bun-
ąlut uncuk-tugwą-lugwen, ąk elp ɛbit etlį-cącumit
mįąwegu.
10. Tocu Sɛsus sįnu-ocubugu-ąsite, mow wenul
nemįągul pąsuc ɛbilidjul; tocu ɛladjul: ɛbit, talid-
ątkik egwet mesįįs-cubunįįk? Mow wen, tu, wen-
madjį-ilsumu-lucw?
11. Eladjul, Sącums, mow wen [wenmadjį-ilsumik.]
Sɛsus ɛladjul: Elp nįn mogwɛ wenmadjį-ilsumulu.
Upcotumcąsį, ąc apte mu ucpądądegs.
12. Tocu Sɛsus apte keluladjį mįmadjuįnu, ɛet:
Nįn n'tįnin usitcumu uosogwegumną. Negum tąn
nusuguit mą pumįecw boguntpąk iktuk; cądu
uscotow memadju-ocunɛ wosogwegu.
13. Palusįąk ɛlądidjul: kįl witnis-ɛwiktum-asin: uc-
teluį-dumas-udim mu telįąnuc.
14. Sɛsus usidab-uguet, ɛladjį: Tilįą nįn witnis-
ɛwictum-asi, telįąc n'teluį-dumas-udim. Mudu ked-
įįdu tąn tet wedjįɛep, ąc tąn tet ɛlįɛ. Cądu kįlow
mu kedjidu-duok tąn tet wedijɛ, ac tąn tet ɛlįɛ.

15. Kįlow wedjį-ilsu-dąçą-dįyok mąągei iktuk. Nįn mu il-sumąk wenu.

16. Cądu ilsudegeąn n'til-sudąçunum kedleweis: mudu mu neuktu-gwą-lugwow; cądu nįn eum, ąc elp Nutç tąn elkimip [tegwe-adįek.]

17. Ac teluįįgasic uktub-ludąçun-umuᵹ iktuk. Tąbusidjik mį-madju-įnuk utelu-įdum-asudim-uow telįąk.

18. Nįn ną witnis-ewiktum-asi, ąc elp Nutç, tąn elkimip, witnis-ewiktum-uit.

19. Ną utçit elądidjul: Cutç-ok? Sesus usidabuguet, eet: Kįlow mu kedjįuok nįnu, cusną nutçu. Uktçidj-įįoksubun nįnu, ąc elp Nutç uktçidjį-ągokpun.

20. Ną Sesus teluedjul egulą coguel sulįewe-ogwomku: etlįkįnudum-uedek ąlįsu-dum-ogwomku. cądu mow wen cocwalą-gul, mudu utetpą-gąągum metç munąc įgąnuc.

21. Ną utçit Sesus aptç eladij: Nįn poctumcąsi, ąc ewįluį-dok-sup; cądu n'pudį-docsup uk-telue-wudįwᵹ iktuk. Tąn tet elįe, mą kįsį pejįdą-uok.

22. Ną utçit Leswįbąk telu-edjik: Nebąsidᵹ, tu? mudu teluet tąn tet elįe, mą kįsį pejįdą-uok.

23. Sesus eladjį: kįlow teleᵹultįiok upcewegu. Nįn ceewec teleᵹi. Kįlow ulą usitcumuk teleᵹ-ultįiok: nįn mu ulą usitcumuk teleᵹ-wu.

24. Ną utçit wedjį-tulį-mu-lok, n'pudį-doksup uk-telue-wudį-wow iktuk. Mu uctlam-situmu-dąok n't-nįnewin, n'pu-dįdoksup uk-telue-wudįwᵹ iktuk.

25. Tocu eląuidjul: Wen tu kįl? Sesus eladjį:

Nįn ną tąn wedjądegeme ɯmsewes pσktɯm-kįąąc telį-
mɯ-lσgup.
26. Pįgwelcul cσgɯɛl wescσdum-ąnn n'tulagɯni-mɯ-
lįns, ąc n'tilsɯmɯlinow. Cądɯ negum tąn elkimip
kedlɛweit, ąc tąn wedjį nɯdumąnn ɯtįnine, egɯlą
etlį-tulɯɛąnn ɯsitcumɯgu.
27. Cądɯ negumow mɯ nestumįįdiew ɯtagun-
ɯdumɯon ɯtçit Wegwisilidjul.
28. Sɛsɯs ɛladjį: Tąn tilisip kįsį ɯnągąladoksup
Ulnɯ ɯewisul, uktçidjidɯ-doksup n'tnįnɛwinu, ąc mɯ
nɯtçį-kįsądɯn cσgɯɛ nįn n'tįnincu; cądɯ nɯtç telį-
kįnɯ-dumɯip egɯlą telį kelɯsįąnn.
29. Ac negum tąn elkimip tegwɛadįek. [Nįn] nɯtç
mɯ bɯnąliew n'tnɛɯktɯ-gwąlɯgwenu. Mudu nįn
nɛgow telądɯonn tąnul negum welidɛtcul.
30. Tąn etlį-tulɯedjul egɯlą cσgɯɛl, pįgwelkik
kedlam-situm-ɯdidjik ɯtįnincu.
31. Sɛsɯs ɛladį Leswįbąu tąnį kedlamsitum-ɯdi-
lidjį ɯtįnincu: Kįlow edɯk nąkidąiok n'kelɯs-wocunum
iktɯk, kedlɛwɛ iktɯk ɯtçįkįnɯ-dumɯk-sɯltį-doksup
n'tįnincu.
32. Tσcɯ uktçidjį-dɯdocsup kedlɛwɛɯocun; ąc ked-
lɛwɛɯokun ąpewąlnoktow.
33. Usitegulɯ-ladidjul, ɛladidjul: Nįnen Abląhą-
mec wedąbecsįek, ąc mɛtç munąk wedjį-kįstɛɯl-tuek
wenu. Cσgɯɛ wedjį-tulɯen, apewąl-nokten?
34. Sɛsɯs usitegulɯ-ladjį, ɛɛt: Telįąc, telįąc, tąn
telįmɯlok, m'sit wen tąn elɯwɛwɯdį telądegetç ną elɯ-
wɛwɯdį wedjį-kįstɛɯitç.

35. Ac [tçinum] unokubemul mu telipkit-cadum-
mcw wen-djjigwomc iaptçu; cadu mcwisul aptug-
adumulijul.
36. Na utçit ɛutçit apcwa-lulok, kedlɛwɛ iktuk
elj-apcwalnokten.
37. Kedjulok kilow Ablahamec wedabecsiok: cadu
kedu-onjok, mudu n'kel-uswocunum mu ɛhtinuc
uktinɛwoku.
38. Wescuumdum tan cogue widjinmi-duep nin
nutç iktugu; ac elp kilow tela-daca-djiok tan cogue
widjin-miduegup kilow cutçuow iktuk.
39. Usidabugu-adidjik, ɛladidj-ul: Ablaham na
nutçi-nen. Sɛsus ɛladji: kilow Ablaham unjjunitç
uktinɛwɤ, Ablaham utlugowok-unumul tula-daca-
digokpun.
40. Cadu nigɛ cwedji-nɛba-jiok, tçinum tan telimu-
logup kedlɛ-wɛuokun. Ablaham-oo mu tuladegek-
subunok.
41. Kilow teladaca-diyok cutçuowok utlugowok-
un. Na utçit wedji-tulima-didjul: Mu segɛ-wuhs-
kidji-nultuegup. Nɛuktɛdjit nutçinen, Nicscam na.
42. Na utçit Sɛsus ɛladji: Nicscam utçiok, uksa-
ligok. Mudu wedji-ɛep Nikscam-ɛwiktuk, ac pegisi-
nep, ac nin mu elkimsu, cadu Nicscam elkimit.
43. Talɛɛk mu kedjidu-duok tan teluɛu? Mudu
mu kisi jiksetumudu ok n'keluswoc-unum.
44. Kilow teleɤultiok cutçuɤ mun-du: ac
elp cutçuɤ utulide-dacunum welidɛdum-udiok
uktula-daca-dinɤu. Wedjadegemc umscwes poctum-

kįąk negum nɯdjį-nɛbądeges, ąc mɯ aptugądum-ɯksup kedlɛwɛ-ɯokun iktɯk; mudu kedlɛwɛɯokun mɯ ɛhk-tinuk ɯtįnincu. Ecsɯetɕ wedjį-kelɯsit ɯewom-lą-mɯncu .Mudu kelɯs-cabɛwit ną, ąc [ecsɯσgun] ɯtɕɯl.

45. Cądɯ mudu kedlɛwɛ-ąbɯgɯɛ, mɯ kedlam-si-tɯwɯok.

46. Tegen kįlow wedjin-tagɛ-ɯit pądą-sɯd' iktɯk? Cądɯ kedlɛwɛ-ąbɯgɯɛąn, cσgɯɛ ɯtɕit mɯ kedlam-sitɯwɯok?

47. Negum tąn tulɛ Niescąm ɯtįninc, jiksetum-ɯodjul Niescąmul ɯkelɯs-wokun-umul. Ną ɯtɕit kįlow mɯ wedjį-djikset-umɯ-dąok, mudu mɯ telɛ-ɤɯltąok Niescąm ɯtįnincu.

48. Ną ɯtɕit Leswįbąk usidab-ɯgɯ-ądidjik, ɛlą-didjul: Mɯ welį-tulɯɛɯek kįl Samelį-ɛwąjɯin, ąc mundɯ wesewɛut uktįnincu?

49. Sɛsɯs usidabɯgɯet, ɛɛt: Mundɯ mɯ wes-ewɛɯąk; cądɯ kepmidɛlum-uk Nɯtɕu, ąc kįlow kenskį-dɛlum-įok.

50. Cądɯ nįn mɯ cwįlumɯ nįn n'kepmį-delsɯdim. Cądɯ Wen ɛhk tąn ewile, ąc tąn ilsɯdeget.

51. Telįąc, telįąc, tąn telimɯlok, tąn wen culσσtc n'kelɯswokun, n'pɯokun mą numįdɯew aptɕɯɯ.

52. Ną ɯtɕit Leswįbąk ɛlądidjul: Nįgɛtɕ kedjidɯek cɯsewɛɯon mundɯ. Abląhąmσσ nep-cusɯnok, ąc elp nįgąnik-tɕidjį-tegɛ-wįnɯgwik; cądɯ kįl telɯen, tąn wen kulσσtc n'kelɯswokun mą uktutum'ukw n'pɯo-kun aptɕɯɯ.

53. Kįl, tu adjį-espein mm encude cutgįnuok Ab-
ląhąmoo, tąnok nepeusunok, ąk nįgąnik-tgidjį-tegewį-
nugwik tąnkik nebuı-disunįįk? Wenin kįl kįsąlusin?
54. Usidabuguet Sesuıs, et: Ukpumį-delsįąn, n'cup-
mįde-dąeunum mogwejuis. Nutg ną tąn kepmįdelu-
mit; tąn kįlow teluciok negum uknics-cąmumuıs ną.
55. Kįlow mu kedjįsok; cądu nįn kedjįįk. Tu-
lueąn mu kedjįąk, tulį-keluscabewik stuge kįlsu.
Cądu kedjįįk, ąc ukeluswokunum keloodumąk.
56. Abląhąmoo cutguısok welį-dąsibunok ucuduı-
inmįdun n'tnągwegum; ąk nemįdogubunec, ąk wesce-
wįdąsibunok.
57. Leswįbąk elądidjul: kįl me muną nąnin-skegį-
buną-mun, ąc nemįsubunok Abląhąmoo?
58. Sesuıs eladjį: Telįąk, telįąk, telįmuulok, escw
munąąc Abląhąmoo eum-ugwek, nįn eum.
59. Tocuı negumow weswąduı-didjul cundul, keduı-
itcum-ądidjul. Cądu Sesuıs mimugwosit, ąk telįtuįet
ukgįąlą-sudum-ogwomku, megweiik elį-sįstes-cuadjį,
ąk telip-cotum-cąsit.

CHAP. IX.

NA pumįetg Sesuıs nemį-adjul tgįnumul tąnul nege-
bįgwelidjul wejądegeme weskijį-nuilįdegu.
2. Tocu tąnik wedjį-kįnu-dumudjik utįninku, pį-
bąnįmądidjul Sesusul, eedjik: N'sącumąmįnen, wen
utelu-ewudį? ut tgįnum? kus-ną ungįgu? negum
weskijį-nuidek kįs negabį-gwegus.

3. Sɛsɯs usidabɯguɯct, ɛɛt: ɯt tɕịnum mɵgwɛ
pąddą-degeksup, kusną ɯngịgɯ; cądɯ [telɛc] ɯtɕit
Nicscąm ɯt-lɯgɵwo-kunumul ɯnɛyą-dasin ɯtịnincu.
4. Mịąmɯtɕ depcądik n'tulɯ-cwodumun tąn elkimip
ɯt-lɯgɵwokunum, tąn telip-kidjị-nągwegu. Depkịk
wetɕkɯịąk tąn tilisip mą wen kịsị lɯgwekw.
5. Tąn telip-kitkądum ɯsit-cumɯc, nịn n'tịnin
ɯsitcumɯ ɯwesɵgwegum ną.
6. Kịsị tulɯetɕ egɯlą, elɯs-cwodamit mąeumị-ge-
gu, ąc wedjị-kịsịdoc sịs-cɯ lɯsewodigun iktɯk tɵkɯ
ąmąken-tumɯ-odjul ɯpukikɯl negabịgwɛ-lidjul, sịscɯ
ɛɯc.
7. Tɵcɯ ɛladjul: Lịyu, cusig-wąsi p'kɯdabecw ik-
tɯk, Silɵm tulɛ—tąn kịsịkịwɵnskị-sik telɯek, elkimɯt
—Ną ɯtɕit negabigwɛc ɛlịet, cusigwąsit; tɵcɯ abadją-
sitɕ, wetɕewinmịị-deget.
8. Ną ɯtɕit widịgedɯltijik, ąc tąnik nemją-dibunn
nega-bị-gwɛlin; ɛɛdjik: Mɯ, tu, nut ɯt tąn el p ąc
edɤep?
9. Alt telɯedjik: Nut ną negum: ąlt telɯedjik:
ɛladjịdidjul. Negum ɛɛt: Nịn ną negum.
10. Ną ɯtɕit ɛlądidjul: Talị kịsị-pantądasigul uk-
pukicɯl?
11. Usidabɯguɯct, ąc ɛɛt: Tɕịnum tąn telɯịdɯc-
sit Sɛsɯs, kịsịdɵgup sịscɯ, ąc ąmąeen-tu-mɯibunn
n'puk-ikɯl, ąc telimip, lịyu, cusị-gwąsi p'kɯdabecw
iktɯk Silɵm tulɛ: tɵcɯ ɛlịɛep, cusịgwą-sịep, tɵcɯ
nemịdegɛ.
12. Negumɤ ɛlądidjul: Tąmị ɛhk negum? Telɯ-
et: Mɯ kedjịąk.

13. N. elqlqdidjul tqnul negabigwelibunn Palusjqk tqn eumu-djdidju.
14. Cqdu qtlqsmudj-giscuk-sup tqn tilisip Sesus kjsj-dok sjscu, qc elp pantqdu-odec upukikul.
15. Nq utgit aptg Palusjqk pjbqnimqdidjul tqn telimsinum-ulitg nemjdegeme: eladjj: jgqdoc sjscu n'pukikwu, tocu cusjgwqsi, qc nemjdege.
16. Nq utgit qlt Palusjqk telucdjik: Ut tgjnum mu tule Niescqm-ewictuc, mudu qtlqsmudj-giscuk mu kelodumuc: qlt telucdjik: Taljkjsqdus telqmugul cun-ugwosudjl tgjnum pqdq-degewjnu? Ac nyscqldime jgqc utjnewy iktuk.
17. Tocu aptg telimqdidjul negabjgwelidjul: Kjl tal-umt? mudu kjsj pantqduscul ukpukikul. Tgjnum eet: qmutg njgjnik-tgidjj-tegewjnu nq.
18. Cqdu Leswjbqk mu ked-lamsitumu-djjk uewisin-cabigwelin qc ukjsq-suq-dun nemjdegeme, mjsocu wjgumqditg ungjgu tqn kjsimsunc nemjdegeme.
19. Tocu pjbqnimqdidjj, ee-djik: Ut uewisuy ul bq tqn telueiok utlqhskidjj-nuin unucqbigwqnu? Nq utgit talj-kjsinmj-deget njgeu?
20. Ungjgu telj usidabugu-elidjj: Kedjjjgut ul n'ewisjnen, qc utlqhskidj-jnuin unucqbjgwqn.
21. Cqdu talj kjsinmjdeget njgetg, mu kedjjduck, kusnq wen kjsj pantqdu-odjul upukikul mu kedjjqgut. Negum kjsjgit; negum pjbq-nimuew: negum agunimsidy.
22. Ungjgu telmelidjj egulq cogucl mudu tgjpqlqdidjj Leswjjbqu; Mudu Leswjjbqk kjs agunudum-

adjik tɥn bɥ wen pɥkei-agunmutk negum ucelis-tewinu
utçi-tuɥ-lucsis ɥlɥ-sudum-ɤgwomku.

23. Nɥ utçit egulɥ ungigu telueliddjį: Negum
kįsįgit, negum pįbɥnimucw.

24. Tɤcu tɥbusɛ wįgumɥ-didjul ulnul tɥnul neg-
abįgwɛ-libunn, ɛlɥdidjul: Nics-cɥm igunumu ucpumį-
dɛ-dɥcun! kedjįduck ulɥ tįį-num upɥdɥ-degɛ-wįnu-
inu.

25. Nɥ utçit usidabugucet, ɛɛt: Mu kedjįɥc upɥ-
dɥ-degɛwį-nuinu. Nɛuctɛtçk cɤguɛ kedj-įdu: eietç,
negabigwɛįep, cɥdu nįgɛtç nemįdegɛ.

26. Tɤcu aptį ɛlɥdidjul: Talɥluscus? talį kįsį
pantɥ-dus-cul ucpukikul?

27. Usidemadjį: Kįs kįsį tulimulɤgup ɥc mu
djiksetumu-dɥɤgup. Cɤguɛ wedjiktuį-nu-dumɤk
aptçu? Pɥwotumudįok ucugįnɥmɥ-gunsu?

28. Tɤcu almįmɥdidjul, ɥc elɥdidjul: Kįl kegin-
udumusk; cɥdu nįnen Muįs keginɥ-muinamut.

29. Nįnen kedjiduck Nicscɥm wescumasunn Mu-
sɤ: cɥdu ulɥ tçįnum mu kedjįɥgut tɥn tet telɛsitį.

30. Nɥ tçįnum usidabugucet, ɛɛt: Pɥcɥleiudį nɥ
mu kįlɛ ucudjįdjįduns tɥn telɛsit, tilįɥ pantɥ-duidjul
n'pukikul.

31. Kedjidudįcw Nicscɥm mu uhdjiksetuon pɥdɥ-
dege-wįnuuu: cɥdu tɥn wen buskį-ɥl sum tç Nics-
cɥmul, ɥc tulɥdegetç ulįdɛ-dɥcunum, negum Nicscɥm
djikset-adjul.

32. Tɥn tilisip mɥcumįgɛigup metç munɥc nudu-
mɥ-muc wen upantɥduɤn wen upukikul tɥn telɥh-
skidjį-nuilidjul unucab įgwɛlinu.

33. Mu negum utqueksubun Niescqm-ewiktuk. mogwe cogue kįsį tulq-dege-wisoc.
34. Usidabuguq-didjik, elqdidjul: Kįl kqkq-tqqskidjį nujįp pqdqs-wokun iktuk, qc keginudum-ujek nį-nenu! Tocu tewqlq-didjul qlqsudumo-gwomku.
35. Sesus nudumqt uewis-įtuqlqnsu, qc wedjįatq, eladjul: Kedlam-situmun Niescqm uewisul utįnincu!
36. Tqįnum usidabuguet, eet: Wen tu negum? Sqcums, culqmqn uktlam-situmuc utįnincu.
37. Sesus eladjul: Nemįįtup, qc nut nq negum wescumsc.
38. Negum eet: N'sqcumqm, kedlamsitum. Tocu qlqsumadjul.
39. Tocu Sesus eet: Wedjipkįsin usitcumuk il-sudqcun iktuk: culqmqn tqnik mu nemį-dqcq-dįjew, unmį-dqcq-dinsu: qc tqnik nemįdqcq-didjik, uncabį-gwq-dasul-tinsu.
40. Qc Palusįqk tqnik tegweu-qdidjul [Sesusul,] nudum-įdidjul egula coguel, qc elqdidjul: Nįnen elp negabį-goltįek?
41. Sesus eladjį: N'cqbįgol-tįok, mu pqdqsudį us-codum-ugokpun. Cqdu n'ge teluеok, nemįdqcq-dįek; nq utqit uktelu-wewudįwol nencqsik [uktįn-ews iktuk.]

CHAP. X.

TELĦQK, telįqc, tqn telimulok, tqn wen mu wedjį pisewqcw cqgun iktuk tqįtq-kelueutqwį-sįpiscq-dq-

cun iktuik, cądu wedj-itcodjuąt ap nądamį, negum cumutunesuit, ąc nudjį-cumutunet.

2. Cądu tąn wen wedjį-pisewąt cągun iktuik. nį negum tęjtękeluemtęwį nu-djįąncσ-tegεwįnu.

3. Nudjįį'scągunet pąntąduotę cągunu, ąc tęjtękeluemtęuk djiksetuą-didjul telε-wistu-litę, ąc utęjtękelu-εutęum εwįįdadjį, ąc tεwį-nįgąnsh-tigumuodjį.

4. Ac tilisip kįsį tuąlątę utęjtękelue-utęum, nigąns-tįgum-uodjį, ąc tęjtę-keluemtęuk nusuguą-didjul, mudu nenustuądidjul.

5. Cądu pįluεl mu nusuguądigul, cądu suną wesį-muc-tuądidjul; mudu mu nenustuą-digwi pįluεu.

6. Ną telį-cwelεwistuodjį Sεsus, cądu mu kedjįduu-digul tąnul coguel telįmadjįu.

7. Sεsus aptę telimadjį: Telįąc, telįąc, tąn telimulok, nįn tęjtękeluemtęuk ucągun-umus.

8. M'sit tąnkik pedjįdąbunik εsew mu nįn pegisinuonek cumutunes-tubunik ąc nudjį-cumiutuną-dibunik; cądu tęjtękelue-utęukik mu djiksetuą-dicsubunigu.

9. Nįn cąguni. Wen utęį-pisewątę nįn n'tįnincu, usetads, ąc utęį-pisewąds, ąc utęį-tujeds, ąc wεdjįduds midjįsimcu.

10. Cumutunes wedjipkįsink pąsuc ucumu-tunenu, ąc unεbądegenu, ąc usugwįs-cądegenu. Nįn wedjipkįsin utusedumuns mjmadjuokun, ąc metę utadjįpugwelį-uscodum-unsu.

11. Nįn keluusi tęjtękelue-utęwį nudjį-ancσ-tegεwenwi. Keluusit tęjtę-kelue-utęwį nudjį-ancσ-te-

gɛwⱼnuı jgⱼdok umjmadj-uocunum utⱼit tⱼjtⱼkelu-
ɛutⱼju.

12. Cⱼdu tⱼn nudⱼbⱼn-cuduk-sit ⱼc tⱼn mu nudjj-
ⱼnewɛuⱼgwi tⱼjtⱼkelue-utⱼj, ⱼc tⱼn mu utuɛm tⱼjtⱼ-
kelue-utⱼj, nⱼ nemjatⱼ boctusumul wetⱼcujelitⱼ, tocu
nⱼculadjj tⱼjtⱼkeluɛutⱼju ⱼc wesjmugwot, tocu boc-
tusum mesunadjj ⱼc sɛs-edescuodjj tⱼjtⱼkelue-utⱼju.

13. Tⱼn nudⱼbⱼn-cuduesit, wedjuhsimugwot mu-
du pⱼsuc nudⱼbⱼn-cuduesit, ⱼc mu sespedɛ-lumⱼgwi
tⱼjtⱼkeluɛutⱼju.

14. Njn keluusi tⱼjtⱼkelue-utⱼj nudjj-ancotegɛ-
wj nui; ⱼc kedjjjgik n'tⱼjtⱼ-keluɛutⱼume, ⱼc wedjik-
tⱼidjjdasi n'tⱼjtⱼ-kelue-utⱼume utjnɛwoku.

15. Teliktⱼidjjjt Nutⱼ, nⱼ teliktⱼidjjk Nutⱼu, ⱼc
n'mjmadju-ocunum jgⱼdu utⱼit tⱼjtⱼkelu-ɛutⱼigu.

16. ⱼc uktugik tⱼjtⱼkelue-utⱼuk wesewɛⱼkjk, tⱼnik
mu tulɛɛc ulⱼ ⱼcⱼbis-cⱼdasik. Negumɤ depcⱼdik
n'pugjsulⱼn, ⱼc nudujdⱼk n'tetljwis-tum-cɛwɛumu, ⱼc
neuctɛ mɤewotⱼk ⱼc encudedjidɤ tⱼjtⱼkeluɛutⱼwj
nudjj-ⱼncotegɛ-wjnuu.

17. Nⱼ utⱼit Nutⱼ wedjik-salit, mudu jgⱼdu n'mj-
madjuocunum culⱼmⱼn aptⱼ nusuⱼdunu.

18. Mow wen weswⱼ-duikw; cⱼdu njn telⱼlusi n'tj-
gⱼdunu: ⱼlsu-sudj wescodum n'tjgⱼdun, ⱼc ⱼlsu-
sudj wescodum aptⱼ nusuⱼdun. Ulⱼ utpludⱼcun
wedjimsinum Nutⱼigu.

19. Nⱼ aptⱼ nɤsⱼldimc jgⱼⱼk Leswjjbⱼk utjnɛwɤ
iktuk utⱼit egulⱼ keluswocunn.

20. Pjgwelkik negumɤ teluedjik: Mundul wes-

ewemadjul, ąc elmewįet. Cøgme wed jįdjiksetmok?
21. Uktukik telmedjik: Egulą mu ukelmswocunumul wen tąn wesewemadjul Mundul. Mundu kjsį pantądmos mpukikul negabįgwe-lidjul?
22. Ną egulą cøgmel kjscadjį-ągul Salmsalemcu įlądim-cewe wigmbąltimcu, ąc tocm kesik.
23. Sesms pemįet lamigwome uktcį ąląsmdum-øgwome Solumun mtausadimcu.
24. Ną mtcit Leswįbąk kątø-gwodes-cmądidjul, eląd-idjul: Talipkidjeąc elmewoljec n'tąswįdą-smltįnenu? Clistewin, pąkeitulimįdesįnen.
25. Sesms usitegulmladjį, eladjį: Kįsį telimm-løgup, ąc mu kedlam-situmm-dąok. Lmgøwokunn tąnul telądegeąnn Nutcj mwįsm-num iktmk, egulą witnisewiktum-migul.
26. Cądm kįlow mu kedlam-situmm-dąok, mudu kįlow mu nįn n'tcįtcįkelme-mtcume, stuge telimmløgup.
27. N'tcįtcįkelme-mtcume djik-setmmąįditcį n'kelmswocun, ąc kedjįjgik ąc nmsmgmidjik.
28. Ąc igunumąkik aptcme ewe mįmadjmocun, ąc mą aptcm mnmadjin-pmdįew, ąc mą wen apewil-tcądmigwi.
29. Nutcj tąn igunum-mibunį adjimsugilk mu encude m'sit tąn tesįditc, ąc mu wen kįsąh-tcįapewil-tcąlągwi Nutcigu.
30. Nįn ąc Nutcj nemktedjiek.
31. Ną mtcit Leswįbąk aptcj wes-wądmdidjul cmndul mcmndsh-tąnsu.
32. Sesms usidemadjį, eet: Pmgwelcul kelmmlcul

lugo-wokunn wedjį-neią-dulogul Nutç iktugu. Tegen egulą lugowokunn wedjį-cundsh-tejok ?

33. Leswįbąk usitegu-luląhdidjul, teluedjik: Mu wedjį-cundsh-tooluek keluulk lugowokun, cądu utçit winąbu-guemeu, ąc mudu kįl tçį-numuin, Niescąmewą-lusin.

34. Sesus usidemadjį, eet: Mu, tu, teluįjigasinuk uktublu-dącun-umus iktuk, Teluecp Niescąmeultįok?

35. Tuluįdasun negumow Niescąme tąnkik utįnewok Niescąm ukeluswocun įgągup; ąc tąn teluįjigasik [Niescąm utwįjgadigun iktuk,] mu kįsį sewiscą-dasinuk,

36. Telimok, tu, negum tąn Wegwisit [Niescąm] kįsį įląladjul ąc kįsį ulgim-adjul usitcumugu, winąbu-guen, mudu teluecp, nįn Niescąm uewisul !

37. Mu tulądeg-e-won Nutç utlugo-wokun... l, mu ucud-lamsituins.

38. Cądu tulądegeąnn, tiljątç mu uktlam-situwuok nįnu, lugowokunn uktlam-situmuew. Culąmąn uktçidjį-dudoksup Nutç utįmun n'tįnineu. ąc nįn n'tįmun negum utįnineu.

39. Ną utçit aptç cwedjį-cuewą-lądidjul; cądu negum wedjipestumeąsit uputun-uwoku.

40. Ac aptç elįet cąmįsį-buk Suldeneu, tąn tet Sąnoo tume etlį-baptei-sewą-degesunok, ąc ąlą tet etlugąte.

41. Ac pugwelkik pedjįdą-didjul, ąc teluedjik: Sąnoo mu kįsį-dugu-bunec cunu-gwosudįegu. Cądu m'sit cogucl tąncul Sąnook telagunimabunn egulą tçįnumul, teljągul.

42. Ac pɯgwelkik nądɛl tet kedlam-situmɯ-didjik ɯtįnincu.

CHAP. XI.

NA tçįnumok kesįnɯcwos-unoc, Ląsąlơơc teluįsisunok, Betanik telɛɤ-isunok, ɯtçį-guntçįdjumɯɤ Mąlį ąk widjį-gudįdidjul ɛbilidjul Mąltu.

2. Ną nut ną ɯlą Mąlį tąn ąmąkunasunn uksącumąminul ąmąken-sɯdįegu; ąc wedjį-cąsum-ɯosunul ɯcwodul ɯsab-ɯniktɯgu, tąn widjįgudį-didu Ląsąlơơ kesįnɯ-cwol-isunuu.

3. Ną ɯtçit widjį-gimasun-įgu ɛbilitku, pedjį-ąbɯądisunek kelɯswocunek Sɛsɯsul, telɯesunįįc, Sącumɤ, tąn tçįnum kesalt, kesįnɯcwot.

4. Ną Sɛsɯs nɯtc, ɛɛt: Ulą uksinɯgơ-wocun mɯ wedjį-įhtinɯc n'pɯokun iktɯk; cądɯ wedjį įhk Nicscąm ɯcɯpmį-dɛlumɯk-sɯdim iktɯgu; ɯtçit Nicscąm ɯcwisul ɯcɯpmį-dɛdasinu.

5. Ną Sɛsɯs kesaladjį Mąltul, ąc widgjį-gudįį-didjul ɛbilidjul, ąc Ląsąlul.

6. Ną ɯtçit kįsįnɯdum-ątç ɯcɯsįnɯgwolin, mɛtç nencąsit tąbɯ-gɯnąąc tąn tet ɛhku.

7. Culabis ɛladjį kegį-nɯdumɯodjį: Lįdąnetç aptç. Sɯdįąku.

8. Kegįnɯdumɯodjį eltçį: N'sącumąmįnen, Lɛswįįbąc kejįgoɤigɛl kwedjį-cɯndoɤhtɛskub-unik, ąc aptç ɛlįen nądɛl?

9. Sɛsɯs usidemadjį, ɛladjį: Mɯ tu m'tilntɛsadjįek
neɯktįgiskuk, tçel tąbɯ? Wen pumįetç nągwek, mɯ
djącun-djedestɤis, mudu numįdɯs ɯsitcumɯ ɯwosơ-
gwegumu.
10. Cądɯ wen depkik pumįetç, djącundjedestus;
mudu mơgwɛ wosơgwenɯk ɯtįnincu.
11. Egɯlą kįsį tulɯetç, ɛladjį: Kigumąnɯok Ląs-
ąlơơck nɛbatok. Cądɯ ɛljɛ nadjį-tɯgwąluk.
12. Kegį-nɯ-dum-ɯodjį eltçį: N'sącum-ąmįnen,
n'patç ɯlɛdoɤ.
13. Cądɯ Sɛsɯs wescɯdumɯotç ɯnpɯokunu; cą-
dɯ negumoɤ telįdąsɯl-tidjik ɯscɯdumulin ątląsmɯ-
djɛ nɛbąmcu.
14. Tokɯ Sɛsɯs pąkei-tulįmadjį: Ląsąloơc nepcąc.
15. Ac wedjį-ɯldąsį uktįn-ɛwoɤ iktɯk nądɛl mɯ
n'tįmunu, ɯtçit ucud-lamsitum-ɯdinoɤu. Cądɯ lį-
dąnetç ɛhku.
16. Ną ɯtçit Tɯmą, tąn elp telɯįsit, Utcơbɛtç,
ɛladjį widjį-kįnɯdum-ɯksɯltįįdjį: Elp kįnɯ lįdąnetç,
cɯląmąn widjinpɯɯ-dįduksunɯ.
17. Ną tąn tilįsip Sɛsɯs pegisink, wɛdjįdok ɯtįmu-
lin ɯtcɯdącun iktɯk kįs nɛɯgunąąc.
18. Ną Betanį kweiitçc Sal-ɯsalɛmc ɛhk; wedją-
degemc edɯc m'tiln tçel nąn stɛdįei; [edɯc tąbɯɯk
meil.]
19. Ną ɯtçit pįgwelkik Lcswįį-bąk pedjįdądjik tąn
Mąlt ąc Mąlį ɛumįditç ɯtil-cwidjąląnoɤu ɯtçit widjį-
gimądįduu.
20. Ną Mąlt tedɯ-djįnɯdumatç Sɛsɯsul ɯtçcɯįe-

elin, ɛlʻet nadjʻ-ʻqswguodjul: cʻqdu Mʻqlʻ metʻq ebit wendjʻig-womku.

21. Tocu Mʻqlt ɛladjul Sɛsusul: N'sʻqcumʻqm, kʻl imuusubun ulʻq tet, widjʻgudjegok mu n'puisoc.

22. Cʻqdu kedjʻdu nʻgɛ kʻl tʻqn cɔgue Niescʻqm tʻqmtʻq, igunumultoɤ Niescʻqmu.

23. Sɛsus ɛladjul: Widjʻgudʻok abidjibedoɤ.

24. Mʻqlt ɛladjul: Kedjʻʻk utabidjʻben tilʻsip abidjʻbedimc kespʻgiscugu.

25. Sɛsus ɛladjul: Nʻn nʻq abidjʻbemcɛwɛi ʻqc mʻmadjuokuni. Tʻqn wen kedlamsitc n'tʻnincu, tilʻʻq n'puc mʻmadjʻdoɤ.

26. Ac elp m'sit wen tʻqn mʻmadjit ʻqc kedlamsitc n'tʻnincu mʻq n'puc yaptʻqu. Kedlamsitumun uut?

27. Eladjul: ɛɛ, n'sʻqcumʻqm, kedlamsitum kʻl uclistɛwinu, Niescʻqm uewisul, tʻqn kedu-ipkʻsincup usitcumugu.

28. Kʻsʻ tuluetʻq egulʻq, Mʻqlt poktumcʻqsit ʻqc wʻgumadjul widjʻgudʻʻdidjul Mʻqlʻul kʻmudugu, ɛladjul: Nudjʻ-kʻnʻqmuet pegisink ʻqc wʻgumsc.

29. Tocu Mʻqlʻ tedudjʻnutk egulʻq noksʻunʻqgʻqsit, ɛlʻedjul.

30. Nʻq Sɛsus mɛ munʻq pegisinuk uktʻqʻguntʻqʻtʻqcu; cʻqdu metʻq ɛlk nʻqdel tʻqn tet Mʻqlt etlʻʻqsugwopu.

31. Nʻq utʻqit Lesʻwʻʻbʻqc tʻqnik tegweuʻqdidjul lamigwomcu, tʻqnkic etlʻ-ilewidjʻqlʻqdidjul, nemʻʻqditʻq Mʻqlʻul unoksʻunʻqgʻqsilin, ʻqc utuʻelin, nusugu-ʻqdidjul, telimtul-tidjik: Uteudʻqcun iktuk ɛlʻet, nadjʻ-utkʻdemit nʻqdelu.

32. Ną tąn tiljsip Mąlį pegisinc Sesusul eumulitç, mescunądesinc cweiitçc uewotcu, eladjul: N'sąeumąm, įmuuusubun ulą tet, widjįgudįegoc mu n'puisoc.
33. Nq Sesus nemjatç utkjdemilitç, ąc elp nemiatç Leswįįbą tąnik tegwe-uądidjul etlįutkjdemultilitç, ebidok-sit utçįjącąmidj-uiktuk, ąc wenmadjį-dąąsit.
34. Tocu eet: Tąmį tet kįsį įgąlogwok? Eląd idjul: N'sąeumąmįnen, tçuguuye, ąc ancapten.
35. Sesus utkjdemit.
36. Tocu Leswįįbąc eejik: Ancąmuew! teduudjiksaladjul!
37. Cądu ąlt negumo eejik; ut tçįnum tąn pąntąduobunn negabįgwe-libunn upukikul, mu tu kįsį tuląlooisok egwet tçįnumu mu unpulinu?
38. Nq Sesus aptç etulbed-oksit, pegisink utkudąeun iktuk. Elmunasik nq, ąc cundoo weskįtek.
39. Sesus eet: Djigulądunew cundoo. Mąlt, n'puinu widjį-gudįjdidjul, eladjul: N'sąeumąm, nįgetç tçel kįs pįluimąąt; mudu kjs neuguunąąk unbunu.
40. Sesus eladjul: Mu tu telįmuuluos, ukt-lamsitumun, numįdu-duks Niesçąm ukupuį-dedąeunum.
41. Tocu wedjį-djigulądunuditç cundoo tąn tet n'puinul elįsilnidju. Tocu Sesus semculabąsit, eet: Nutç, muįwolul mudu djiksetuin.
42. Ac kedjįdu kįl iaptçu djiksetuin; cądu utçit ulą mooįom iktuc cwei-itçc cąeumultidjik, wedjį teluccp, utçit negumoo ueudlam-situmu-dinoo kįl uktulgiminu.
43. Tocu kįsį tulmetç egulą, kesintooet, eet: Ląsąl, tçugwį-tuuye!

44. Tσcш tąn nepcup wetçewį-tuįet [tetpσkpįsit], ucwodul ąc upįtuɯn wedjuįąkpį-degul n'puinuel ąsuuunul; ąc usisew σcunσ-cupįdec musme iktuk. Sesuus eladjį: Apewąlukw, usįdelumucw upσktumcąsinu.

45. Ną utçit puugwelkik Leswįįbąk tąnic pedjįdądibunn Mąlįul eumulidju, tąn tilįsip nemįduudiltç tąn Sesusul kįsįtulądeg-elitç kedlamsitumu-didjik utįnincu.

46. Cądu ąlt negumoɤ elįdądjik Palusįą eumudilidju, ąc agunudum-uądidjį tąnul Sesusul kįsį tuląde-gelidju.

47. Tecu uktçįpąduljąsk ąc Palusįąk moɤąlądidjį nudjit-pludąeądilidjį, ąc eedjik. Talądąeądįducsunu? mudu ulą tçįnum pįgwelcul kunugwosudįl telądegedjulu.

48. Usįdelumuuc ną utuleinu, m'sit tąn tesįditç uctlamsitumudįdąk utįnincu, ąc Lumeewąk pedjįdądąk ąc cuewą-duleudąk cumutkįnuu, ąc cuewąlulcudąk telincu-dąeumic-sįįewu.

49. Ną neuk'tedjit negumoɤ teluįsit Keiįįb, tąn etlictçį-pądlįąs-ewit ną pemįbuneuk, eladjį: Mσgwe cσgue kedjįduduok.

50. Ac mu teljankįdedum-udųok centçį-cąnie-wultįnenuu neuktedjit tçįnum udjinpec utçit mįmadjuunu iktuk, culą-mąn m'sit neuktąeąnie-sidjik mu ueąkei-sewiscą-dasultinoɤu.

51. Cądu mu wedjįtuluec egulą negum utįnincu: cądu etlictçį-pądlįąswitç na pemineude-buneuc, nį-

gąnį-agunmutc Clistɛwit ɯdjinpun ɯtçit negɯlą nɛɯct-ącąmicsilidjįu.
52. Ac mɯ pąsuc ɯtçit negɯlą nɛɯktąką-miksil-idjįu, cądɯ elp ɯtçit ɯmoɤąląn nɛɯktɛ m'sit Nicɛ-cąm ɯnįjinu, tąnik kįs sɛsį-descɯdjik.
53. Ną ɯtçit wedjądegemc ną nągwec moɤagun-dumądidjik ɯnɛbąnoɤu.
54. Ną ɯtçit Sɛsɯs nɯgɯɯtç mɯ mɛsįwį-pumį-ecw Lɛswįįpɛwiktɯc cądɯ poctumcąsit, ɛlįet mącum goɤ cweiitçk bąctącum iktɯk, uctçįgunc telɯįsik įp-lum: tocɯ ąlą tet ctlu-gątc, tegwɛɯodjį kegįnɯ-du-mɯodjįu.
55. Ną Lɛswįįbąk ɯpąge-wimc-ɛwɛumɯoɤ kedɯ-įgąąc. Tocɯ pįgwelkik Lɛswįįbąc elit-cɯdjɯim-tu-mįdądjik Salɯsalemcu, wedjįdądjic ɯlą tet ɯmutcąo-ku, ɯwocumąlusɯl-tinoɤu ɛscw mɯ wįgɯbąltimugu.
56. Ną cwįlɯądidjul Sɛsɯsul, ąc cącumɯltįį-ditç uktçį ąląsɯdum-ogwomc, telimtɯltijik: Talįdąsɯl-tįyok? mą tu upkįsįnɯk wįgɯbąltimc?
57. Ną uctçį pądulįąsc ąk Palusįąk kįsįtulitplɯdą-cądidjik, nądɯ wen uctçidjįatç tąn tet ɛumulitç, agun-įmus, cɯląmąn cɯcwąląądis.

CHAP. XII.

NA Sɛsɯs usɯcum-tɛs-ɯgɯnąąeek ɛscumɯ pągɛwim-ugec, Betunik pegisinkup tąn tet Ląsąlul ɛumulidju, tanul kįsinpulibunn, tąnul Sɛsɯs mįnɯąlabunn.

2. Nąděl tet etlįwį gubąlą-didjul. Tocui Mąlt etlį-
nudabilasit, elugowodjį; cądu Ląsąl neuktędjit neg-
umɤ tąnik wibumąądidjul Sesusul.
3. Tocui Mąlį weswądoc n'gadigun ąmąkensudį te-
luįsik speiknąld kedlewee, kes-imcoodic, ąc ąmąken-
tum-uodjul Sesusul ucwodul; ąc wedjį-cąsumuodjul
ucwodul usabunn iktugu; tocui wendjįgwom wodju-
ipcudąąsįk telįmąąc ąmą-kensud' iktugu.
4. Ną utçit neuktędjit tąnik wedjį-kįnu-dumu-
djik utįnincu, teluįsit Sudąą Iscaljot, Sįmu ucwisul.
tąn kedu-kunuą-ladjul Sesusul, eet:
5. Cogue utçit ut ąmąkensudį mu neduiskedu-
muksup utçit sįst cuskimtul-nąkunigul djnelįul (su-
ljewe ną, eduic neuinskekag-gigul,) ąc igunumuem-
uksup eulędjuįnu iktuk.
6. Mu wedjį-tuluek egulą usespįdelumąn eulejui-
įnuu; cądu wedjį-tuluet mudu cumutnesuit ąc wes-
cotc suljewe-ecumudį, ąc pem-ądoc tąn cogue pįdją-
dasicu.
7. Ną utçit Sesus eet: Bunadjim ebit: kįsįancote
ulą utçit ną nągwek tąn tilisip utkudaliden.
8. Mudu eulejuinuuk negɤ wesewemuk, tegwe-
adul-tįyok, cądu nąn mogwe yaptçu wesewąą-ąok.
9. Ną mɤįpugwelkik Leswįį-bąc kedjįądidjul Sesu-
sul[1] nąděl utįmulin; tocui pedjįdądjik, mu pąsuc utçit
negumu, cądu elp utçit unmįąnɤ Ląsąlul, tąnul Sesus
mįnuąlabunn.
10. Cądu uktçį-pądlįąsc mɤagunu-dumądidjik elp
unebąnɤ Ląsąlulu.

11. Mudu utçit negum pjgwelcubunjc Leswjbqkik
pɔktum-kjdqtkik, qc ked-lamsitum-udibunjc Sɛsusul
utjnincu.
12. Nq ɛdasɛwɛ nqgwec mɤjpuigwelkik mjmadj-
uinuuc tqnic pedjjdqq-djik wjgubqltimcu nudum-
qqditç Sɛsusul utçcujelin Salusalɛmcu:
13. Weswqdudidjul upset-cunn cumutç iktuk
telujsic Pjniks, tɔku eljdqqdjik utqsugwonɤu; tɔ-
ku nedɤudidjik, ɛɛdjik: ɔsanu!(usetɤjdege njgeɛdju!)
welqluksilidjul Islɛl utel'gɛmul, tqnul wetçcu-jelidjul
Uktçjsqcumɤ uwjsunum iktuk!
14. Tɔcu Sɛsus wɛdjjatç nutcwɛlidjul jɛcqsul, cɛ-
cubqqsit; stugɛ teluj-gasic:
15. Mu ukwɛgwodqsq, kjl Sjun utusul; qncaptɛn!
uktel'gɛm wetçcujet, cɛɛcubit nutcwɛlidjul jɛcqsul.
16. Egula cɔgueel keg-jnudumuodjj mu nestu-
m u-diljgubun tuncu. Cqdu kjs kjs-icpumj-dɛlum-
uksiç Sɛsus, migwj-dɛdum-jjdidjul egula cɔguel kjsj-
wjjgasinu, qc Sɛsusul ukjsj-tulqdegelin egulq cɔgu-
ɛlu.
17. Nq utçit negumɤ tqnic tegwɛuqdibunn [Sɛsu-
sul] tqn til'sip wedjj-tɛɛwugj-madec Lqsqlul utkudq-
cun iktuk, qk mjnuq-ladek, witnisɛwultidjik.
18. Ac nq utçit mɤjpuigwelkik wedjj-qs-ugu-qdid-
jul: mudq kjsi nudum-qdidjik negum uk-jsj-tulqde-
gelin ulq cunugwosudj.
19. Nq utçit Palusjqk tel-imtultidjik: Mu nemj-
duduok mu ucqnjɛ-wultinɤu? Ancaptɛn! m'sit tqn
tɛsidjik mjmadjuinuuc nusugwqdidjul.

20. Ną tąnik Glįkɛwąk ɛumɯdidjik tąnik kįsį tçɯg-
wit-cødjɯ-imtumįdąqdjik Salɯsa-lɛmcu, ɯhnajį-ąlą-
sɯdum-ądinɤ ctlįwįgɯbąltimcu.
21. Negumɤ pedjįdąqdjik Pįlipegu, tąn Betsɛdi-
gɛwątç nq, Galilete tulɛ, pįbąnigem-įįdidjul, telɯedjik:
Sąqcumɤ, kedɯinmįįgut Sɛsɯs.
22. Pįlip pegįsinc ąc agun-ɯdumɯadjul Andulɛulu;
ąc aptç Andulɛ ąc Pįlip ag-unɯdum-ɯądidjul Sɛsɯsul.
23. Sɛsɯs usidemadjį, ɛɛt: Tetpugąąc įgąąc Ulnɯ
ɯcwįsul ɯkɯpmįdɛlum-ɯcsinu.
24. Telįąc, telįąc, tąn telį-mɯlok, nɛɯktopskek cɯ-
lumc mɯ n'punɯc tąn tilįsip elnįsįąc mącumįgɤ iktɯk,
tepkįstek. Cądɯ n'puk pįgwelįgwes.
25. Tąn wen kesatc ɯmį-madjɯocunum n'dɯdɤ.
Cądɯ tąn sigadjį-detc ɯmįmadjɯoc-unum ɯlą ɯsit-
cumɯc, ancødɤ aptçį-mįmadjɯ-ocun iktɯk.
26. Wen lɯgøwitç, nɯsɯ-gɯitç: ąc tąn tet ɛum,
nq-del tet nunokubem elp įįdɤ. Wen lɯgowitç, nɯtç
ukpumįdelumadul.
27. Nɯgɯ n'tçįdjąqcumitç wenmajįdąsit. Ąc tąlɯ-
edes? Tulɯedes tu, Nɯɯ, ɯhtçɯhsetɤįį ɯlą nągwe-
gu? [Ąmɯtç mø-gwɛ,] mudu ɯçit ɯlą wedjipkįsin
ɯlą nągwegu.
28. Nɯɯ, ukpumįdɛdɛn ukwįsɯnumu. Tokɯ kel-
ɯswokun wedjįąk wąsok, telɯek: Kįsikpumįdedum,
ąc aptç ukpumįdetes.
29. Nq ɯtçit mɤįpɯgwelkik tąnik cweicitçe cącum-
ɯl-tidjik, nɯdumiįditç, telɯedjik: Cąktɯgøwik. Uk-
tugik telɯedjik: Ansalɛwit kelɯ-ladjul.

30. Sesus usidabuguuct, eet: ulą keluswokun mu
wedjį-įgąnuc utçit nįnu; cądu wedjįįgąc utçit kįlsu.
31. Nįge ulą usitcumu utilsudącunum įgąąc;
Nįge ulą us'tcumu utelįgemul tewąąduudjul.
32. Ac nįn utçį-unągą-lime mącumįgegu, m'sit
nųmadjuįnuc tçugwą-lades nįn n'tįnincu.
33. Egulą wedjį-tuluedjul ucugį-nudumuen tąn
teląmuc n'p wokun kedu-wutçinpugu.
34. Mąįp welkik usidem-ądidjul: Wedjį-nu-dum-
udįegup utpludącun iktuk Clistewit aptçu utįmun.
Ac coguwe wedjį-tuluen Ulnu ucwisul udep-cądin
unągąlucsinu? Wen tu nut Ulnu ucwis-ul?
35. Sesus eladjį: Wos-ogwec kįtçcądjįtç adj-ipkit-
cąluoktɤ. Pumidącw tąn tilįsip etlųhscodum-ok wos-
ogwegu: culąmąn boguniitpąc mu utigąnun uctįn-
ewoku. Mudu negum tąn pemį-et boguniitpąc iktuk,
mu kedjįduc tąn tet elįedju.
36. Tilįsip metç wescod-umudįyok wosogwec, uct-
lamsitumuc woso-gwec iktuk; culąmąn wosogwec
undjunin uktįnewsu. Kįsį tuluetç egula coguel
Sesus poktumcąsit ąc mim-ugwosiktuodjį.
37. Ną tilįatç telį-pugwelkul cunu-gwosudįl us-
cąluok kįsądogul, negumɤ mu kedlamsitumu-dįįcw
utįnincu.
38. Ną wedjį-tulįąc nįgąnic-tçidjį-tege-wįnuok Esą-
įooc ukeluswocun-um-ogu; cietç, Uktçįsą-cumɤ, wen
kedlamsite n'tagun-udun okun-umįnen? ąc wen utį-
ninc elįneyądasic Uktçį-sącumɤ upįtunogumu?
39. Ną utçit mu kį-siktlamsitum-udįįcw, mudu
Esąį aptç teluet:

40. Kisincabigwą-duodjul upukigwolu; ąc kisi malgig-widjądwodjul ucwomląmuunuolu, cwląmąn mu udjin-midącą-dilin upuki-guns iktugu, ąc mu udjinsctum-udilin ucwomląmuunus iktuk, ąc mu ukiwon-scąlucsultilin, ąc nin mu nunsą-ląnu.

41. Egulą cgguel Esąjoo telucsunigul tąn tilisip nem-iducdek Sesusul ucu p-midalum-uksudim, ąc agunimasunn.

42. Cądu pugwelkik nujit-pludącą-dijik kedlamsitum-uudijik ut ininen; cądu mu pąkei-agunudumudjiew, mudu gipąlądiji Palusią ucj-tuą-luguns ąląsudum-ogwomcu.

43. Mudu ajiksadumidite tgi-numuuk ucupmidedącun-umuol mu encude Nics-cąmul ucupmide-dącun-um.

44. Cądu Sesus nedset, eet: Negum tąn kedlamsite n'tininen, mu [pąsuc] kedlamsitumuc nin n'tininen, cądu elp elikt-lamsite tąnul elkimilijulu.

45. Ac tąn wen nemiit, nemiajul tąnul elkimilibunn.

46. Pegisin usitcumuk n'wosogwenu, cwląmąn m'sit wen tąn kedlamsite n'tinincu mu pumiewis bogunitpągu.

47. Ac wen mu jikset-umuiew n'keluswokun, ąc mu uktlamsitumu-iew n'tinincu, mu wen-maji-ilsumąk; mudu mu pegisinu nunmaji-ilsu-dumun usitcumuu; cądu wejipkisin nustsidun usitcumuu.

48. Tąn wen esqąit, ąc mu weswądugul n'keluswocun-umul, wesewcajul tąnul wenmaji-ilsumtgul

Kelus-wocun tɥn telæe, nɥ æn-majjɥilsæmadul kes-pjgis-cugu.
49. Mudu mæ wejj-kelæ-sɥ njn n'tjnincu. Cɥdæ
Nutɥ tɥn elkimip teblæmip tɥn tuljkelæsic, ɥc tɥn
tulæecu.
50. Ac kejjdæ ætublæ-dɥcunum aptɥj-mjmajuæ-ocunin. Nɥ ætɥit tɥnul cɔguel telæeɥnn stuge Nutɥ
teljkelulip, nɥ telj-kelæsi.

CHAP. XIII.

Nɥ escumunɥɥc pɥge-wimugek wjgæbɥltimugec, Se-
sus kejjdoksup ætetpɥ-gɥɥgum ætjgɥɥn ætɥjtæjen
æsitcumæugu, ɥc ætuljen Ktɥigu: kesal-abunj æno-
cubemcu tɥncu eumulitku æsitcumæugu, ɥc keslabunj
mjse-cæu kespjɥcu.
2. Nɥ welɔgwodulæl-tiæcewec jgɥɥgec—ɥc mun-
dæ kjsj-pjjɥdæ-odek Sudɥ Iscaljɔtɔɔ, Sjmæɔɔ æewi-
sæ æewomlam-æncu ækug-inæɥlɥɥlin—
3. Sesus kejjdoksup Ktɥul ætjgɥdɥgæn msit cɔ-
guel æpjtuncu, ɥc negum æjjen Niescɥm-ewictæc ɥc
ætuljen Niescɥmewictæc;
4. Wejjæmɥgɥsip welɔgwod-ulæl-tjdjdegu, jgɥdok-
sub-unul ætɔewonn, ɥc wes-wɥdocsup cɥsjgosudj, ɥc
elɥepjsɥsibunec.
5. Culabis pæteguduɥdocsup sabæugwon ucsispɥdɥ-
cæn nɔk iktæugu; tɔkæ bɔkɥiksispɥdæ-obunjgul æewo-
dæogul keg-jnudumæ-otkuu, ɥc wejj-cɥsumæ-obuni-
gul cɥsjgɔɔsæ-djek tɥnec elɥepjsibunec.

6. Tωcu pegisincubunu S;muu Pįεlωu. ąc Pįεlω
εlabunn: N'sącumąm, kes-ispąduunul n'cątul?
7. Sεsus usidabuguep, εlabunu: Tan cωgue telą-
dege, nigetç mu kej;duu; cądu elmįgunik ukejij-
duduces.
8. Pįεlωσ εlabunu: Kįl mą uksispą-duuwuun n'cą-
tul yapçuu. Sεsus usidemabunn, teluep: Mu uksis-
pąluluąu uktątcun-wocunum mu wijį-įį-mutunuk
n'tįnincu.
9. S;muωσ εlabunu: N'są-cumąm, mu pąsuc n'cą-
tul [uksispąduwq,] cądu elp n'pįtunn ąc nunutçį [uc-
sispąduį.]
10. Sεsus εlajul: Tąn wen kįsiksispądasit pąsuc
wedum;dεtc ucusispąduu ucwodulu: tωcu tuçu
kąkeiwocumεc. Ąc kįls wokumσltįyok, cądu mu
m'situ.
11. Mudu Sεsus kejjajul tąnul kedu-cunuąą-lijulu:
ną utçit teluet: Mu m'sit k;ls wocumσl-tąok.
12. Ną k;siksispąduoç ucwoduol, ąc kįsąsuądσ-
gul utωcwonn, ąc aptç kįscatpąąsitç, εlajį: Kejjdu-
dįyok tąn kįsįtuląlnσk?
13. Teluįįdįyok nuįį-kįnąmuet, ąc n'sącumąmį-
nen; ąc weltedabuį-tuluεyok, mudu ną telεi.
14. Ną utçit nįn tąn wesącumąm-ultįyok n't;nin,
ąc nuįįkį-nąmulok, uksispądulok ukąduol, ąmutç
depkądik elp kįls ucusispądad-ultins ucąduolu.
15. Mudu ąsįįdimc k;sį igunumulok uktulądącądins
tąn kįsį tuląlnσku.
16. Teljąc, teljąc, tąn tel;mulok, tąn wen ąlsumcu-

sit, mu ajjespεic muencude usąeumąmul: kįsną tąn
elkimut mu ajį espεik mu encude negum tąn elkim-
ajul.

17. Ną uctęijjduudjyok egulą, ulǝltįgok tulądącą-
djyoku.

18. Mu wescumuuluok m'sit tąn tεsjyok: kejjigik
tąnik njną-sunkik; mudu culąmąn tąn teluįgasik
[Niescąm utwjįgadigun iktuk] utuljąn, negum tąn
wjdadaluumit pibunokun iktuk eljuną-gąlajul ucumul
u'tjnincu.

19. Ną njgąn-agunudum-ulok escumunąąc įgąnugu,
culąmąn kįsį įgąc uktlamsitoksup njn n't'negumεwinu.

20. Teljąc, teljąc, tąn teljmu-lok, tąn wen weswą-
lajul tąnul n'n elkimeul, elp njn weswąlit. Ac tąn
wen weswąlit, weswąlajul tąnul elkim-ilibunn.

21. Ną Sεsus kįsį tuluetę egulą, wenmajįdąą-sik
uewomląmun, ąc agunudumuojį, εεt: Teljąc, teljąc
tąn tel'mulok neuctεjit kįlɤ kunuąlidɤ.

22. Ną utęit kegįnudumu-ojį ąncąmtultilijį; mu
kejjąligul tąnul wenul wescumalij-ulu.

23. Ną neuktεjit kegįnu-dumuojį tąnul Sεsus ke-
salajul, ącumewesincul Sεsusul upuscuncu.

24. Ną utęit Sįmu Pįεl matewedωojul upįbąnį-
mąn tąnul wenul wes-cumąlijul.

25. Tǝcu negum tąn ącumewesincul Sεsusul upus-
cuncu, εlajul: N'sącumąm, wen tu nut negum?

26. Sεsus usidabuguet, εεt: Negum edu tąn igu-
numuodes pibunoksiguntęjtę kįsį nigun-įgądumąnu.
Tǝku kįsįnigun-įgątc pibunoksiguntęjtę igun-umuotę
Sudąą Iscaljǝtulu.

27. Kjsimsunc pibunoksigun-tejte, tokuı munduı
piscwąą-jul. Ną utcit Sesus elajul: Tąn cogue ke-
dunj tulądegen, cusjtulądege·
28. Ną mx wen negumx tąnik wjbumądijul. kejj-
daucw cogue wejj tuljmajul eguląu.
29. Cądu ąlt teljdąsultijik mudu Sudą wescote
sulje we-e-cumudj, Sesus ukjsj tuljmąn, upewodelen
tąnul cogucl wedumjde-dumugul utcit wjgubąl-tim-
eu: kjsną utigunum-uon cogue eulejul-tilijju.
30. Ną kjsąsuądok pibunoe-siguntejte, n'cuseinq te-
wjet; ąc nugu kjs depkik.
31. Ną kjsj tujete, Sesus eet: Njge Ulnu uewisul
kepmjdelumuk-silijul, ąc Niescąm wejikpumj-delum-
uksit utjnincu.
32. Ac mudu Niescąm wejik-pumjdelumuksit ulnu
uewisul utjnincu, Niescąm elp ukpumjdelumadul ul-
nu uewisulu; ąc nąncum-ikpumj-delumadul.
33. Njdjintut, mejjtge kjtcą teg-weulok. Kwjlu-
jdoksup, ąc stuge telimcubunik Leswjbąk, tąn tet elje
mą kjsj pejjdąuok: ną encude njge telimulok kjlsu.
34. Pjle utpludącun igun-umulok, euląmąn uesal-
tultinxu. Stuge teliksalulok kjlx elp uktulik-saltul-
tinxu.
35. Ną utcietcijj-dudąk m'sit wenik kjlx cujj-kj-
nudum-uksultinx n'tjnincu, uksaltultjyoku.
36. Sjmu Pjel elajul: N'sącumąm, tąmj eljen? Se-
sus usidemajul: Tąn tet elje mą kjs nusu-guwąn
njge-ju; cądu elmjjgunik nusugu-iduks.
37. Pjel elajul: N'sącumąm, cogue utjt mou kjsj

nusugulu negeju? n'mĭmaj-uocunum ĭgądudes utg-
it kĭlu.

38. Sesus telĭ usidemajul: ĭgąduduces tu ukmĭmaj-
uocun-um utgit nĭn? Telĭąc, telĭąc, tąn telĭmul,
sĭst liptogwosiduces n'tĭnincu escumumąąc kĭgulĭĭgwetg
uktuku.

CHAP. XIV.

Mu unmajĭdą-sinutg ucąmląm-unuolu. Kedlam-
situmu-dĭyok Niesçąm utĭnincu, elp nĭn n'tĭninc ukt-
ed lamsitumudiew!

2. Lamigwome Nutg wiĭk pĭgwelcul ĭtlugądumu-
dimeul ehkul. Mu tulee-nuesubun tulĭmulĭgokpun.
Nĭn elĭe najĭ-ĭgąnĭ-ĭlą-dulok, ĭtlugądumudime.

3. Ac 'lĭeąn ąc ĭlądulok ĭtlugądum-udime, ap up-
kĭsintes ąc lųhsuą-lultoksup n'tĭnincu; culąmąn tąn
tet eum, kĭlɤ ĭumudĭdoesup.

4. Ac kejĭdumudĭyok tąn tet elĭe, ąc elp ɤhtĭ kejĭd-
uok.

5. Tumą elajul: n'sącumąm, mu kejĭdudąek tąn
tet elĭen, ąc talĭkĭsic-gĭjĭduek ɤhtĭu?

6. Sesus elajul: Nĭn ną ɤhtĭ, ąc kedleweuocuni,
ąc mĭmajuokuni. Mɤ wen pegisinugul Nutgul mu
natgąpkĭsinuc nĭn n'tĭnincu.

7. Uktgijĭĭoksubun, elp Nutg uktgijĭągokpun: ąc
nige wejądegeme kejĭyok ąc kĭsĭ numĭyok.

8. Pĭlip elajul: n'sącumąm, neyąduin Wegwisit, ąc
tebąds utgit nĭnenu.

9. Sesus elajul: Telip-kijeek teg-weu-loksup, P;-
lip, ąc me munąc kejjįusup? Tąn wen kįsįnumįt, elp
k'sįnum-įajul Wegwisilijul: ąc cogue wejįtuluen, ne-
yąduin Wegwisitu?
10. Mu tu kedlamsitumun n'n n'tįmun Nutc utį-
nincu, ąc Nutc utįmun nįn n'tįnincu? Keluswo-
cunn tąnul telįmulogul, mu wejį-tuleuonn nįn n'tį-
nincu: cąduı Nutc tąn aptugątc n'tįninc, negum telą-
degejul lugowocunn.
11. Uktlamsitumuicw nįn n'tįmun Nutc utįnincu,
ąc Nutc utįmun nįn n'tįnincu, kįsną utcįct-lamsi-
tuikw lugowocun iktuk.
12. Telįąc, telįąc, tąn telį-mulok, tąn wen kedlam-
site n'tįnincu, lugowokunn tąnul nįn telą-duionı ne-
gum elp tulą-degedul; ąc ajimsug įgul lugowocunn mu
eneude egulą, tulądegedul: mudu elįe Nutcigu.
13. Ac tąn cogue wejį cwį-ludumu-djyok n'wįsu-
num iktuk, ną tulądegedes: culąuąu nutc ucupmį-
delumuesin ucwisul utįnincu.
14. Cwįludumudjyok cogue n'wįsunum iktuk, ną
tulądegedes.
15. Uksaljok, n'tubludąeun-umul scudumucw.
16. Ac utcį-cwįludum-uodes Nutcu, ąc igunumu-
lokts uktuc Nujį-ilewijądeget, ąc negum utcweuloks
yaptcuu.
17. Nut ną kedleweit m'tcį-jącumitc tąn usitcumu
mu kįsusuąląguı, mudu mu nemjągul, kusną ne-
muągul. Cąduı kįlow nenuok, mudu negum tegwe-
ulok, ąc įhts uctįnews iktuk.

18. Mq n'culuulwok uksisum-iusitunokun-uultinsu.
Upkjsintes ɛumudjyoku.
19. Nq meijjtçc kjtçcq wsit-cumu mq aptç aumjj-
nuk: cqdu kjlɤ nemjjyok: mudu njn pemssi, elp
utçj-pumsh-suultjdocsup kjlowu.
20. Nq nqgwec uctçijjdu-docsup njn n'tjmun Nutç
utjnincu, qc kjlɤ uctjmu-dinɤ njn n'tjnincu, qc njn
n'tjmun kjlɤ uctjn-ɛwoku.
21. Tqn wen wescoteul n'tub-ludqcunumul, qc sqc-
tugul, negum nq kesalit; qc negum tqn kesalit, utçic-
salcusidɤ Nutçigu; qc njn ucsaladades, qc 'ljnɛyqlu-
sides utjnincu.
22. Sudqq ɛlajul—mu Sudq Iscaljotu—N'sqcum-
qmjnen, taljkjskajjus tu uktuljnɛyqlusin n'tjninqk, mu
nɛyqlusqun usitcumugu?
23. Sɛsus usidabugwct, ɛlajul: Wen ucsalitç, scu-
ts n'keluswocunum: qc Nutç ucsaladul: qc upkjsin-
tesjnen ɛlku, qc utcwɛadul-tjdesjnen negumu.
24. Tqn wen mu kesalicw, mu n'keluswocunumul
sqctumugul. Ac keluswocun tqn nudumu-djyok,
mu njn n'keluswocunum nq: cqdu Nutç ukeluswo-
cunum nq, tqn elkimip.
25. Egulq cogwel teljmu-logul tiljsip tegwɛulok.
26. Cqdu Nujjilewijq-deget, nut nq sabɛwit m'tçj-
jqcumitç, [Wejjuljniescqm], tqnul Nutç ulgimadul
n'wjsumum iktuk, negum, cqkei-kjnudum-uloktul
m'sit cogwel, qc kjsqlnoktɤ ucmigwjdedumunɤ m'sit
cogwel tqnul njn kjsj-tuljmulogul.
27. Wontokoodj noctum uktjnewɤ iktuk. N'won-

tokœœdim igunum-ulok. Mu telj-igunum-uluok eug. usitcumu telj-igunumuec. Mu sespedasinutç uc u-lamu-nuol, kjsnq mu wegwod-asinutç.
28. Nudumudjyok n'tuljmu-lins : pœtumeqsi. q-aptç upkjsintes tqn eum-udjyoku. Uksaljyok, ulj-dqsultjgok, mudu telue-ep elje Nutçigu.
29. Nq n'getç kjsjtuljmulok escumu k'scajjqnuc culqmqn tijsip kjscajjads uctlamsitumu-djdoksup.
30. Njgetç nugutç mq ajj-pugwelq-scumuluok mudu usitcumu utelj-gemul wetçcuj-elijul, qc mogwe cœgue wescœdum-uc n'tjnincu.
31. Cqdu utçit usitcumu ucujj-jjdum njn n'cusp-lqn Nutçu, qc nq telitplumitç nq telqdege : umqkj-dqqcw, upkœtumkjdqnetç.

CHAP. XV.

NJN kedlewe-e tedj-bœgwqqgu, qc Nutç nujj-jgqdq-gue.
2. M'sit tqn tesuc upsetcun n'tjnincu tqn mu minjnuc, negum ejigulq-doc: qc m'sit upsetcun tqn minic, musjgqdoc, culqmqn me utajj-mininu.
3. Njgetç kjls wedjj wocum-œltjyok egulq kelus-wocunn iktue tqn k'sj tuljmuloku.
4. Nqkjdqqcw n'tjnincu, qc njn [nqgqsides] uc-tjnu-woku. Tulec stuge upsetcun mu cœs-kjdqnuc tedu-bœgwqqc iktue, mu kjsj kjsq-tçj-minjnuk utjnincu : qnsumq kjls mu nqkjdquok n'tjnincu, [mu kjsj kjs-ulq-dqcqduok.]

5. Nịn ną tedubogwąąc : nut kịlɤ upsetcunn. Tąn
wen nencąsit n'tịninc, ąc nịn elp nencąsi utịnincu, ne-
gum pịgwelịminit : mudu tcelądącądị-gok mu ąbo-
gunum-ulwoku.
6. Tąn wen mu nencąsicw n'tịnincu telị-jiguląluk-
sit, stugε upsetcun, ąc kịs-pąsasit ; ąc mɤodasịgul ąc
cεsodasigul, ąc nugwądasigul.
7. Nunukịdąịok n'tịnincu, ąc n'keluswocun-umul
nugąsik uktịn-ε-wok, cwị-ludumu-dị-doksup tąn telị-
ulị-dedum-udịyok, ąc kịscajądasidɤ utcit kịlɤu.
8. Ną Nutcị wejikpumịdε-lumuksit ukpugwelịmin-
ịnɤu : ąc ną kịlɤ ulị-kịnudum-asul-tịdoksup n'tịnin-
cu.
9. Stugε Nutcị tuliksalitcị, ną encudε, nịn elp telic-
salulok kịlɤu. Nąkịdącw n'cusalsudim iktuk.
10. Ulịscudum-udịyok n'tublu-dącun-umul, aptu-
gądum-udịdocsup n'cusalsudim-iktuk. Stugε nịn
telịscud-umąnn Nutcị utublu-dącunumul, ąc aptugą-
dum ucusal-sudim iktuc.
11. Egulą coguel kịsị tulịmulogul utcit nuscεwị-
dąsudim utịịmud-unun uktịnεwɤ iktuk, ąc utcịt cu-
cεwị-dąsudim-uɤ utcuądasinu.
12. Ną n'tubludącunum, ucusaltultinɤu ; stugε telị-
kịsicsalulok, ną kịlɤ tulicsaltulticw.
13. Mow wen ajiksaluek mu encudε uląu, ulnu
utigą-dun umịmajuocunum utcit wigumɤ iktugu.
14. Kịnu wigąmadul-tịduc-sunu tulądącądịyok
tąn telitplu-muloku.
15. Ną mε munị telui-duluok lugowịnuugu ;

mudu luigowjnu mu kejjduic tqn qlsum-tçul telqdegelidju. Cqdu telujjdulok nigumqk; mudu m'sit caguel tqnul wejjnudumqnn Nutç iktuc, kegjnuq-dulogul.

16. Kjlʏ mu njnqsunq-ogup: cqdu njn njnq-sunulogup, qc megun-ulogup uktuljdqnʏ, qc ueminjnʏ qc tqn telj-minjyok utaptçin-ugqqsinu. Culqmqn m'sit cogue utçj cwjludum-ok Nutçuc n'wjsunum iktuk, nq igunumul-toksup.

17. Egulq wejj-tulitplumulogul ucusaltultinʏu.

18. Usitcumu sjgajjde-lumulok, kejjdudjyok n'sjgajj-delumeun escumunqc kjlʏ sjgajj-delum-uluoku.

19. Usitcumuc tuleʏultjyok, usitcumu ucsqs utalj-gqmu. Cqdu mudu mu teleʏultqok usit-cumuc, cqdu njn wejj njnqsunulogup usitcum-ugu, nq utçit usitcumu sjgajj-delum-ulok.

20. Migwjdedumuew kelus-wocun tqn teljmulogup —tqn qlsumut mu ajj-espeic mueneude usqcumqmul.—Kjstewe-uijik qc kjsteweuloktqk. Scudumjjdisun n'kelus-wocunum, elp kjlʏ ukel-uswocunumuol scudumu-loksok.

21. Cqdu m'sit egulq coguel tulqlnoktul utçit n'wjsunum iktuk; mudu mu nenuqdigul tqnul elkimilijulu.

22. Mu upkjsn-uosun qc uscumqksubun mu kuukunumjj-dqisoc pqdqsudj utjnewʏ iktuk: cqdu nugu ejjlqhtçj-musj-gq-lusultijik utelueweudjwʏ iktugu.

23. Tqn wen sjgajjdelumit elp sjgajj-delumajul Nutçul.

24. Muu tulądegɛwosun uutjnɛwwɤ iktuuc luugowoɛunn tąnul muną ap wen uctuc tulądegekw, muu cuuɛ unum-jjdųisok pądąsuudj uutjn-ɛwɤ iktuuk. Cądun nigɛ kjsj numjjnamujik ąc kjsj sjgajj-dɛlum-jnamujik njn ąc Nuutgulu.

25. Cądun cuuląmąn uutul-jąn keluuswokun tąn ɛwjjgasik uutubluudąeun-umuuɤ iktuuk : Sjgajj-dɛlumibunik uutąit sɛɛcu.

26. Cądun tąn tiljsip Nuujj-ilewijądeget upkjsinc, tąn uutugjmades Nuutgigu, koł-lɛwuuɛokun uutgjjącuuniju! nąj tąn wejipcɔstumcąsit Nuutgigu, negum witnis-ɛwiktumuuidɤ.

27. Ac elp kjlɤ witnis-ɛwuultjdoksup, mudu tegwɛuujɔk weją-degeme umscwes pɔk-tumkjąąk.

CHAP. XVI.

NA wejj-tuljmuulɔgul eguulą cuuląmąn mą nabjdąboetesɛumą-dųok.

2. Utgjtuuąlnoktąk ąląsuu-dum-ɔgwomulu, ąc tetpugąąc jgąądɤ tąn tiljsip tąn wen nɛbɔloktɤ tulidąsidɤ uutuluugɔwon Niesoąmulu.

3. Cądun eguulą cɔguuɛl tuląlnoktul mudu muu nenuuądiguul Nuutgul kjsną njnu.

4. Cądun wejjtuljmuu-lɔgup egulą cɔguuɛl cuuląmąn tąn tiljsip tetpągąąc jgąc migwjdɛ-dumuudj-docsup n'tulj-muuljnɤ. Cądun egulą cɔguuɛl muu teljmuu-luuɔgubunn wejądeg-emc umscwes pɔctum-kjąąc, mudu egtwɛguu-lɔup.

5. Cądu nįgetç ɛlįɛ tąn tet ɛhk elkimipu; ąc mɤ
wen kįlow telį-pįbąnįmicw, tąmį ɛlįen?
6. Cądu mudu kįsį tulį-mulσgubunn egulą cσgu-
ɛl, unmajįdąs-wocun wojuą-dσgul ucąmląn-unuol.
7. Cądu telįąk telįmu-lok wejį-cąnjɛ-wultįyok
n'pσktumcąsinu. Mudu mu upcσtumcąsųąn Nu-
jįilewijądeget mą upkįsinuc. Cądu upcσtum-cąsįąn
ulgimades tąn ɛumudįyoku.
8. Ac tąn tilįsip upkįsinc utçiptugutɤ usitcumu
pądąsud' iktuk, ąc cuewojądącun iktuk, ąc ilsudą-
cun iktuk.
9. Pądąsud' iktuk, mudu mu kedlamsitum-udįįcw
n'tįnincu.
10. Cuewojądącun iktuc, mudu Nutçɛc ɛlįɛ ąc kįlɤ
mą numįjųok metçu.
11. Ilsudącun iktuc, mudu ulą usitcumu utelį-
gɛmul kįsįilsudasilijul.
12. Pįgwelcul cσguɛl metç wescσdumąnn n'tulįmu-
linɤu; cądu mu kįsį pumądudų-σgul nįgɛju.
13. Cądu tąn tilįsip ked-lewɛuokun utçįįącum-ijul
upkįsilnitç n'gan-ɤhtįgumu-lσktɤ m'sit kedlewɛ-uokun
iktuk. Mudu mą utįninc utçįkelusicw; cądu tąn
cσguɛ nutc, agunutɤ, ąc neyądulσktul tąnul keduį-
gąągul.
14. Negum ukpumįdɛ-lumįdɤ: mudu usuądudɤ
nįn n'tąlįgąm ąc agunudum-ulσktɤ.
15. M'sit cσguɛl tąnul nutç wescσtcul, nįn n'talį-
gamul ną. Ną utçit telįmulok negum suądulįdɤ nįn
n'talįgam ąk agunu-dumulσktɤ.

16. Mɛjįtçc k̨tçką ąc mą numįįąok; ąc aptç kįtçcą
m'tçitçc, ąc numįįdoksup; mudu ɛlįɛ nutçigu.
17. Ną utçit ąlt keg̨nu-dum-uojį telimtultijik:
Cσguɛ tu ut telįmuulc? mɛjįtçc kįtçcą ąc mą num-
įįąok; ąc aptç kįtçcą m'tçitçc ąc tok u numįįdoksup?
ąc, uudu ɛlįɛ nutçigu?
18. Ną utçit telimtultijik: Cσguɛ tu ut tąn wes-
cutc?
19. Ną utçit Sɛsus kejįdok ucuduį-pįbąnimcunu,
tσku ɛlajį: Pįbąnim-tultįyok mudu telįmuulok mɛjįtçc
kįtçcą ąc mą numįįąok, ąc aptç kįtçką m'tçitçc nu-
uįįdoksup?
20. Telįąk, telįąk, telįmulok, kįlσ utkįdemultįdok-
sup ąc unmajį-utkįdemul-tįdoksup: cądu usitcumu
ulįdąsidσ. Ac unmajįdą-sultįdoksup; cądu ukt-
unmajįdąs-wocunumuσ ulįkįwonscą-dasidσ usugɛwį-
dąs-wocun iktuk.
21. Ɛbit tąn tilįsip mijuą-jįjumitç, sespedąąsit mu-
du utetpugąqum kįsį-įgąąc. Cądu mijuɛjįtç kįsąhski-
įįnuitç, uu mɛtç migwįdɛdumuc utun-majįdąswo-
cunum telį-ulįdąąsit uɫnul uskijįnu-ilin usitcum-
uugu.
22. Ac ną utçit kįlσ u gɛtç wescodum-udįyok un-
majį-dąswocun. Cądu aptç num-ultoksup, ąc uc ulį-
mumuol usugσh-cwijądasul-tidul, ąc culįdąswocun-
umuol mą wen usu-ąduluσgul.
23. Ac nutną nągwec mą cσguɛ pįbąnįmąok. Telį-
ąc, telįąc, telįmulok, tąn cσguɛ ewįludumud yok
nutç, ujn n'wįsunum iktuk, igunumulok tσ.

24. Nįgεtǫ me muną cσgwε cwįludumu-dųσgup n'wį-sunum iktuk. Cwįludum-udiew, ąc m'sinumudįdoksup. Culąmąn cus-cεwįdąsudimuʏ utǫu-ądasinu.

25. Egulą cσguel telįmu-lσgul cwelεwis-tumcεwε iktuk. Cądu tet-pugąąk wetǫcująk tąn tilįsip mą keluluok cwel-εwistumcεwε iktuk, cądu pąkei-agunudum-ultoksup utǫit Wegwisitu.

26. Ną nągwec tʏudįdoksup n'wįsunum iktuk. Ac mu telįmuluok n'tąląsmdum-elsεulinʏu Nutǫigu,

27. Mudu Nutǫ kesal-nok, mudu kesalįσgup ąc kedlamsitum-udįyσgup nujįcn Niescąm εwiktuk.

28. Wejįεep Nutǫigu, ąc pegisinep usitcumugu. Aptǫ noktum usitcumu ąc εljε nutǫigu.

29. Kegįnudumuojį telimtǫį: Ancąptεn! nįgεtǫ pąkei-wistun ąc mu cwelε-wistuun.

30. Nugu kejįdudįek ukąkeik-tǫijįdun m'sit cσguεlu, ąc mogwε wedumį-dεdumun wen ukpįbąnimcun. Ną utǫit ulą wejiktlam-situm-udįek kįl cujįcn Niescąm εwiktuk.

31. Sεsus telįusidemajį: Nįgεtǫ kedlamsitumudįyok?

32. Ancaptumuew! tet-pugąąc keduįgąąc, ąc nįgε įgąąc, tąn tilįsip sεsąluc-sultįdoksup m'sit wen wįįku, ąc n'culįdoksup nįn n't'nεuktu-wąlu-gwenu. Cądu mu nεuktugwą-lugwʏ, mudu Nutǫ tegwεuit.

33. Egulą telįmulσgup culąmąn nįn n'tįninc cuscσdumunʏ wontokσσdį. Usit-cumuk uscσdum-udįdoksup umajεuocun; cądu ulewijσσltiew, kįsį wiswigunedum usitcumuu.

CHAP. XVII.

NA kįsį tuluɯdjul Sɛsuus egulą keluuswocunn, elis-
umcul-abąąsit wąsσσk, tσkuɯ ɛɛt: Nuɯ, tetpugąąk kįsį
įgąąk: ucpumįdɛlum ucwisu, cuuląmąn ucwįs ucupmį-
dɛlum-cuun kįlu.
2. Stugɛ telįigunumat uutąl-suudumun m'sit mągei,
uutǫit uutigunumuuon aptǫį-mįmadjuuocun tąn tɛsilijį
kįsi igunumadjį.
3. Ac nut ną aptǫį-mįmadjuu-ocun, eietǫ, ucneną-
guun uknɛuuktɛjin uckedlɛwɛį-Nicscąmɛwinu, ąc uucudj-
įąnɤ Sɛsuu Guulįul tąn elkimtupu.
4. Aptǫik-pumįdɛ-lumuul mącumįgegu. Kįsąduu luu-
gσwocun tąn igunumuuįįp n'tuląduunu.
5. Ac nįgɛtǫ, Nuu, widjik-pumį-dɛlumį uktįnincu,
uulą ucpumįdɛdącun iktuuk tąn tσcąscσdumuugup escu-
munąąc uusitcumuuį-nuugwegu.
6. Kegįnuuą-dącubunik ucwįsuu-num egulą mįmaj-
uuįnuuc tąnik wedjįigunumuu-įįbunik uusitcumuugu. Ne-
gumɤ kįl uktalįgam-tubunik, ąc wedjįigunumuu-įįbunik
ąc kejσdumįdip ukeluuswocunumu.
7. Nįgɛɛtǫ kedjįduudįįditǫ m'sit cσguuwɛl tąnul kįsį
igunumuuįįbunul uudjįen uctįnincu.
8. Mudu keluuswokunn tąnul igunumuuįįbunn, ig-
unumągul, ąc weswąduu-didjul, ąc kedjįduudįditǫ ked-
lɛwɛ iktuuk nuudjįen kįl uktįnincu; ąc kedlamsit-umuu-
didjik uctulgiminu.
9. Aląsuudum-elsɛɤhcwik. Muu ąląsuudum-elsɛɤhtu-

mɯ ɯsitcumɯu; cɋdɯ ɋlɋsɯ-dum-elsɛɤhewik tɋnik
igun-umɯʝʝbunic; mudu negumɤ kʝl uktalʝgɋmc.
10. Ac m'sit tɋn tɛsuc nʝn n'talʝgam kʝl wedalʝgam-
in; ɋc kʝl uctalʝgam nʝn wedalʝgami; ɋc wedjik-pumʝ-
dɛlumɯcsi negumɤ uctʝnɛwoku.
11. Ac nʝgɛtç mɯ elmip-kitcɋdumɯ ɯsitcumɯgu:
cɋdɯ negumɤ ɛumɯdijik ɯsitcumɯgu; ɋc nʝn pegʝsin
tɋn ɛumunu. Uktçʝ-sabɛwin nɯtç, ancwɛɋ negumɤ
ucwʝsɯnum iktɯk, tɋnik igunumɯʝʝ-bunigu; cɯlɋmɋn
negumɤ tulincɯdɛ-ɤɯltʝdɋk stugɛ kʝnɯ telincɯdɛ-
ɤʝʝcw.
12. Tɋn tilʝsip tegwɛɋgik ɯsitcumɯk wedʝʝ ancwɛ-
ɋgubunik ucwʝsɯnum iktɯk. Tɋnkik igunnmɯʝʝbunic
ancwɛɋgubunik tçel mɯ nɛɯctɛdjicw kesɛɋcw, pɋsuc
uksugɋdɋcun ɯcwisul [kesɛɋlidjnl,] cɯlɋmɋn tɋn ɛwʝʝ-
gasik *[Nicscɋm ɯtwʝʝgadigun iktɯc] ɯkʝscadʝʝanu.
13. Ac nʝgɛtç pegʝsin tɋn tet ɛumun; ɋc telʝmɯlɋm
egɯlɋ cøgɯɛl ɯsitcumɯgu, cɯlɋmɋn ɯscɔdumun
nʝn nɯscɛwʝdɋsɯdim ɯtçɯɋdasin ɯtʝnɛwɤ iktɯc
14. Igunum-ɋgubunic ukel-ɯswocunum; ɋc ɯsit-
cumɯ sʝgadʝʝ-dɛlum-abunʝ, mudu mɯ telɛ-ɤɯltʝʝcw
ɯsitcumɯgu; ɋnsɯmɋ stugɛ nʝn mɯ telɛɤɋ ɯsitcum-
ɯgu.
15. Møgwɛ ɛdamɯlɯ cɯjɋhsɯɋlɋn ɯsitcum-ɯgu:
cɋdɯ ɛdamɯl cɯdʝʝ-ancwɛɯɋn win-sɯd iktɯk.
16. Mɯ telɛɤɯltʝʝcw ɯsitcumɯk, stugɛ nʝn mɯ
telɛɤɋ ɯsitcumɯk.
17. Uktçʝ sabɛwɋl negumɤ ukedlɛwɛ-ɯocunum iktɯk.
Ukelɯswokunum kedlɛwɛɯocun nɋ.

18. Stuge kįl telilgįmįįp usitcumuk, ną telilgimkik usitcumugu.
19. Ac utcįit negumꝸ sabɛ-wąlusi, culąmąn negumꝸ sabɛwą-dasultįdąk kedlɛwɛwocun iktuk.
20. Ac mu pąsuc egulą ąląsudum-elsɛuągik; cą-du ąląsudum-elsɛꝸhewik m'sit tąnik utcįiktlam-situm-u.djdąk n'tįnincu ukeluswocun-umuꝸ iktuk.
21. Culąmąn m'sit negumꝸ utencudɛꝸ-ultįnꝸu. stugɛ kįl, Nu, ɛumun n'tįnincu, ąc nįn uctį-nincu ɛum, negumꝸ utulincudɛ-ꝸultinꝸ uctįninąku. Culąmąn usitcumu ucudlamsitumun, kįl uktulgiminu.
22. Ac ukpumįdɛdąeun tąn igunumujip nįn kįsį igunumąeik; culąmąn encudɛꝸ-ultinꝸu, stugɛ kįnu telincu-dɛꝸultįjew.
23. Nįn utįnɛwꝸ iktuk, ąc kįl n'tįnin iktuk, culąmąn usitcumu ucudjįdjį-dun kįl uktulgiminu, ąc nįn n'tuliksąląn negumꝸ stugɛ kįl telic-salin nįnu.
24. Nu! mesunįdɛ-dum tąnic igunumu-jįbunik n'tugwɛąguu tąn ɛum; culąmąn unmįdudįnꝸ n'cup-mįdɛlum-ucsudim tąn igunumujip; mudu kesalįįp escumunąąe kįsį-tasįnugwek usitcumu.
25. Uktcįsabɛwin Nutc, usitcumu mu kįsį nen-uluk; cądu nįn kįsį nenul: ąc egulą kįsik-tcįdjį-duditc uktulgiminu.
26. Ac kegįnuą-dąeubunik ukwįsunum, ąc cunu-ąduodes; culąmąn uksalcusudį tąn wedjiksalin utį-mudunun utįnewꝸ iktuk: ąc n'tįmun u tįnɛwꝸ iktuk.

CHAP. XVIII.

NA Sesus k'sį tuluetę egulą cœguel, msipcœ-tum-
k'dądidjį, tąnj keg'nudum-uodjį usucumį-dąjik tei-
butęjtę teluįsik Kedlun, tąn tet įgądącun ehk, tąn
negum elįpisewąt ąc elp pemį-k'nu-dumudjik.
2. Ac elp Sudąą, tąn kegį-nuąladjul, kedjįdoc ulą
mącumįgstęjtę; mudu Sesus ąc keg'nu-dum-uodjį
sįswu etlįmsį-dąąjik nądelu.
3. Ną utęit Sudąą k'sį-suąladjį msumądidjį tęį-
numu, ąc uktęjpąd-ljąsc ąc Palusjąc unoc-ubemuwo,
pegisinc nądelu, petusinumą-didjik, ąc wosœgunum-
okun-oltijik, ąc upuigumą-cun-oltidjik.
4. Ną utęit Sesus kedjįdœgul m'sit cœguel tąnul
keduįgąągul utįnincu, eljet, eladjį: Wen cwįluok!
5. Usįdemądidjul, eladidjul: Sesus Nasaleteetule
Sesus eladjį: Nįn ną negum. Ac Sudą tąn kegįnu-
ąladjul widjįbugu-duadjį.
6. Ną utęit tedujincuseią telįmatę, n'n ną negum,
esedebumį-dąądjik ąc mescunądesul-tidjik mącumįgegu.
7. Ną utęit aptę pįbąnį-madjį: Wen cwįluok!
Teluedjik: Sesus Nasalet-cewątę.
8. Sesus usidemadjį, eet: Tel'muulœgup n'n ną ne-
gum. Ną utęit cwįluįok, usįdelumuew egulą upok-
tum-k'dąnsu.
9. Culąmąn keluswocun utuljąn tąn teluep; egu-
lą tąnik igunum-ujįbunik ms wen eenąc.
10. Ną Sįmu Pįel espu-gwosikąąk. Tœku nal-

cwą-gąądok, ąc tąeumadjul uktęjpąduljąsul unocub-
emul, ąc mentemuotę jnąeune usituokunu : ulą uno-
cubemul teluųsil-idjul Malcus.
11. Ną utęit Sesus eladjul Pjelul : Pjjądu aptę
uctespugwosigum pjjtuląn iktugu. Neunjjpsumun
tąn Nutę igunumuibun mą utęinsamugwą ?
12. Toku msomadjik tęjnumuk ąc uktęjkeptin, ąc
Leswjjbąk unocubemuo, coewąlądidjul Sesusul.
13. Ac tumc eląlądidjul Anusegu; mudu Anus
Keijb utęiltęul; ąc Keijb uktęjpądtjąsewit ulą pemj-
buncugu.
14. Ną Keijb negum ną tąn telkjmabunj Leswjjbą
msagunu-dumądjdegu utęjeąnjewines neuktedjit tęj-
num utęj-neboksin utęit mjmadjujnuu.
15. Cądu Sjmu Pjel nusugmodjul Sesusul, ąc
uktuc keginudumut nusugmodjul. Ną egwet keg-
jnudumut wedjik-tęidjjjgusit uktęjpądljąs-ewictuc,
ąc piscwj-widje-djjdidjul (tocupiscwą-djjdidjul) Sesu-
sul uktęj-pądljąsogwom.
16. Cądu Pjel cudjumuc cąeumit cągnnugu. Na
ut : ulą uktuk keginudumut tąn wedjic-tęidjjjgusit
uctęjpddljąs-ewictuc, t wjet, ąc keluladjul ebitesul nu-
djjjs-cągunelidjul, ąc piscwegjmadjul Pjelul.
17. Ną utęit ebites nudjjjseą-gunet, eladjul Pjelul :
kjl nut mu neuktedjąun ut tęjnum pemj-kjnudum-
modjj ? Pjel eet : Mogwe.
18. Ną wenocubeminkik ąc nudjj-coewądąeą-didjik
cąeum-ultidjik, kjsąhtęj-uteusądu-ditę buets bueset-
ewictugu, mudu tegeec. ąc etljuu-sultidjik. ąc Pjel
widjj-bugu-duadjj ąc eu-uusit.

19. Ną mtcit uctçį pądlįąs pįbąnįmadjul Sɛsusul
mtçit tąnį kegįnu-dumu-odjįu, ąc mtçit mcugįnu-
dumasu-djmu.
20. Sɛsus usidemadjul: Mɛsį-wuhscmudum usit-
cum-mu: aptçu kegįnudum-uwɛep ąląsudumɤg-
womcu, ąc uktçį ąląsudumɤgwomcu, tąn tet Leswįįbąk
aptçu etlįmɤįdąąditç: ąc meną cɤgmɛ telmɤ kįmu-
dugu.
21. Cɤgmɛ wedji-pįbąnįmin njnu? Pįbąnim tąnic
djiksetu-ibunik tąn telimcubunik. Ancąptɛn! ne-
gumɤ kedji-dudįditç tąn telimcubunįc.
22. Kįsį tulmetç, nemaktɛdjit mudjį-cɤcwądeget tąn
cwei-itçc cącumit, tącumadjul Sɛsusul, ɛladjul: Nut
telį-usidemt uktçįpądlįąsu?
23. Sɛsus usidemadjul: Kįsį ɤbulą-bugmɛasun,
elmįdumasį winsud iktugu: cądu uląbugmɛąsun
cɤgmɛ wedjitcumin?
24. Ną Anus kįsį ąbumgwed-ɤgul Sɛsusul keltɤc-
pįsį-lidjul uctçį pądlįąs-miktmc Keiįbegu.
25. Ac Sįmu Pįɛl cącumit ąc ɛu-musit. Ną
mtçit ɛlądidjul: Mu tu kįl nemctɛdjit tąnį ulą kegį-
nudumuodjį? Pįɛl petcwosit, ɛɛt: Mɤgwɛ.
26. Nɛmctɛdjit uctçįpądlįąs unocubempmu, cietç
wɤgumul negum tąn usit-mocun Pįɛl mentɛ-muopu,
ɛladjul: Mu tu etlįnumulmɤs įgą-dącuntįtç iktuk
tegwɛ-adąoksup ut tçįnum?
27. Pįɛl aptç petcwosit, ąc encuseiu kįgulįįgwetç
kedmc.
28. Tɤcu wedjip-cɤtumcą-lądidjul Sɛsusul Keiįb-

egu, ąc ɛląlądidjul gubulnɔl-ɛwigwomeu: ąc nigɛ es-
kitpuɛc, ąc negumɤ mu pisewedągwic gubulnɔl-ɛwig-
womeu utąit mu umedjį-gądasul-tinɤu: cądu culą-
m ąn umale ɔdumunɤ pąg wime wɛ wąg ubąl-timeu.
29. Ną utąit Pįląąt tɛwįet, ɛlįet ɛumudilitą, tɔeu
ɛɛt: Cɔguɛ mesimtim-cɛwɛ pegįsuduoc ut tąįnum
ut nineu?
30. Usįtegulu-lądidjul, ɛlądidjul: Mu edu pądąde-
gɛwįnu-iesubun, mu igunumu-ljgekpun utįninu.
31. Pįląąt ɛladjį: Ksuąluew, ąc utąį ilsuumuew
uetublu-dąeunum-uɤ iktuk. Ną utąit Leswįįbąk
teljusį-tegulu-lądidjul: Mu usįdɛlum-uksultąek
nįtįnɛbąnen wenu.
32. Culąmąn Sesus ukeluswokun utuljąnu, tąn
teluep tąn kegįnu-dumuedek tąn teląmuɛ nįpuocun
keduąteįnpugu.
33. Ną utąit Pįląąt aptą elįpisewąt gubulnol-ɛwig-
womeu, ąc wįgumadjul Sesusul, ąc ɛladjul: Kįl tu
Leswįįbąąk uteljgɛmuol?
34. Sesus usitegululadjul, ɛɛt: Kįl tu wedjį-tulu-
en egwet uetįnineu? kusną uetugik telimseusunik
utąit nįnu?
35. Pįląąt usidabuguet: Nįn tu Leswįįpɛwi? kįl
kigumąe ąc nɛukteąeą-uiesįyouk ąc uetąįpądljąse pegį-
sulsɛub-unik uetįnin nįpįtuneu. Cɔguɛ kįsį tuląde-
gen?
36. Sesus usidabuguet, ɛɛt: Nįn nįteljgɛwągim
mu tulɛ ulą usiteumugu. Nįtelįgɛwągim tulɛsik
ulą usiteumuc, nenoeubeme uąįmatun-ąeą-dįįdis mu

n̨n n'tigąlu:ksin Leswįįbąc up'tunus iktuk. Cądu nugu n'telįgɛwągim mu telɛsinuc nądɛɛlu.

37. Ną utgit P̧ląąt ɛladjul: Mu tu k̦l elįgɛwitɛwąun? Sesus usidabuguet, ɛɛt: Kįl telmen n'telįgɛwitɛwinu. Ną utgit egulą cɔgue iktuc wedju:scidjįnu̧ep, ąc egulą cɔgue iktuk wedjipk'sinep ulą usitcumugu, n'twitnis-ɛwiktuuun kedlɛweuokun. M'sit wen tąn telɛsit kedlɛweu-ocun iktuk, djiksetuit tąn telueu.

38. P̧ląąt ɛladjul: Cɔgue tu kedlɛweuocun? Ac kįsį tulueteą ulą, aptą tɛw̧et tąn Leswįįbąk ɛumudilidju ɛladjį: Mogwɛ cɔgue pądąsudį wedįdu ut̨ninen.

39. C̨du telcumiks̨ok tuwolcądu-lins nɛuktedjit k̨stedju tɛs pagɛwimeu. Wel̨dɛdum-udjyok n'tuwolcąląn Leswįįbąk utelįgɛmuol?

40. Tocu aptą m'sit kes'gsedjik, ɛɛdjik: Mu ulą tqįnum, c̨du Balabąąs. Ną Balabąąs nudjį cumutunet.

CHAP. XIX.

TOCU P̧ląąt weswąladjul Sesusul ąc matąądjul.

2. Ac sumągunisc msiscun-wotum'ditą aptugoopįsudį csiksseu, ąc aptugɔpįsu-duląąditą; ąc megwɛc m't ɔ-cwon nąs ɔdulądita.

3. Tocu ɛɛdjik: Wesc̨gulem-ulec, k̦l etl̨elįgɛwitɛwin Leswįįbɛwietuc. Ac tąeum-ąądidjul.

4. Ną utgit P̧ląąt aptą tɛw̧et ąc ɛladjį: Anc ...

ucw, el;tuiqluc ɛumuudjok utgit ucudjj-djjduns njn mui n'wɛdjjdun pqdqsudj utjnincu.

5. Tocɯu Sɛsuɯs wetgewjtuijet aptgoopjsidjj cowiksqu, qc megwegunqc. Pjlqqt ɛladjj: Ancqmuicw' nq tgjnum!

6. Nq utgit tqn tiljsip uctgjpqdułjqsc qc nudjj cocwqdqcqdidjik nemjqditg, kesjgs-keluɯsultidjik, ɛɛdjik: Clutgjshte! clutgjshte! Pjlqqt ɛladjj: Kjls usuiqluicw, qc clutgjshtoocw, mudu njn mui wɛdjjdu pqdqsudj utjnincu.

7. Leswjbqk usidemqqdidjul, ɛlqqdidjul: Utplundqcun wescodumec; qc tqn n'tubluɪ-dqcunum-jnen teljqc, depcqdic unbunu; mudu telqlusip Niescqm uicwisinu.

8. Nq utgit tqn tiljsip Pjlqat nute weget keluswocun, adjj-wɛgwodqqsit.

9. Ac aptg eljpiscwqqt gubulnol-ɛwigwomcu, qc ɛladjul Sɛsuisul: Tamj telɛsin? Cqdui Sɛsuis mu usidemqguil.

10. Pjlqqt ɛ'adjul: Mui kelui-lqun? mui kedjjdiuun nuscodumun qlsusudj n'clutgjshtoolin, qc nuscodumun qlsui-sudj n'bunqlin?

11. Sɛsuɯs usidemadjul, ɛladjul: Mui kjsj kjsqhscodumun qlsuisudj n'tjnincu mui utgj igunumui-limuc cɛcwɛɛgu. Nq utgit negum tqn ɛgqlit ucpjtuncu, adjimsugjk pqdqsudj wescote.

12. Wedjqdegeme nq tiljsip Pjlqqt cwedjj-bunqladjul: Cqdui Leswjjbqk kesj-gsjkelui-sultidjik, ɛɛdjik: Bunqlutg nq tgjnum mui Sjsuil kesalst. Tqn wen telqqlusit uteljgɛwite-winu, poewodjj-dɛluiadjul Sjsululu.

13. Nq utgit tqn tiljsip Pjlqqt nute ulq keluswocun,

tɛwąladjul Sɛsusul, ąc ɛbąsit ilsudącunɛ cudpudju tąn tet teluɉsic cundɛ-wɤhtɉ; cądu Leswɉɉbɛwɉɉsimc telu-ɉsic, Gabatu.
14. Ną nągwec etlɉ-ɉladjul-time pągɛwimcu, ąc edue mɉɤlągwet, (melɤɉ-ągwet.) Pɉląąt ɛladjɉ Leswɉɉ-bą: Ancąmuew! uktelɉ-gɛmuɤ!
15. Cądu negumɤ kesɉgɤɉ-sɤudidjik, ɛedjik: Djigu-ląl! djigulął! clutgɉɤhte! Pɉląąt ɛladjɉ: Clutgɉɤhta-des ukteliɉgɛmuɤ? Uktgɉpądlɉąsc usidabugu-ądidjik, Mu wesewɛuągut eɉɉgɛwit, pąsuc Sɉsul.
16. Tσcu tilɉsip ɉgąduadjul Sɛsusul upɉtunɛwɤ iktuk uclutgɉɤhtąlinu. Ac negumɤ weswąląądidjul Sɛsusul ąc ɛląlądidjul.
17. Ac Sɛsus pemnɉgąte uclutgɉɛwɛum, ɛlɉet nądel tet tąn mącum-ɉgɤtgɉtg teluɉsik usugat-pɛwɛcadɉ, tąn teluɉdasic Leswɉpɛwɉɉsime Golgotu.
18. Nądel tet etlɉ-gulutgɉ-ɤhtąą-didjul, ąc ap uk-tuge tąbusilidjɉ widjɉ-gulutgɉ-ɤhtąądidjɉ eduwąu, ąc Sɛsus mɉąwec.
19. Toku Pɉląąt ɛwɉɉguc wɉsunąąsigu, ąc σeskɉdąą-doc clutgɉɛwɛ iktuc, ąc ną teluɉɉgasik: Sɛsus Nasa-letcɛwątg, Leswɉɉbąk uteɉɉgɛmuol.
20. Ną utgit ulą wɉsunąsic pɉgwelkik Leswɉɉbąk egɉdumudɉɉditg, mudu nądel tąn tet Sɛsus etlɉgulutgɉ-ɤhtσs ewei-itgc uctgɉguncu, ąc teluɉɉgasik Leswɉɉbɛwɉɉ-simc, ąc Glɉcɛwɉɉsime, ąc Latunɉɛwɉɉsime.
21. Ną utgit etlɉiktgɉ-pąd-lɉąs-ɛwultidjik Leswɉɉbɛ-wiktuc, ɛlądidjul Pɉląątul: Mu uctuluwɉɉcumu, Les-

wįįbąk uteljgemuol. Cądui tuluwįgen: Teluep, n'n
Leswįįbewiktuk etlį-eljge-witewi.
22. Pįląąt usitegululadjį, eladjį: Tąn cogue kįsį-
wįįcum, ną kįsį-wįįcum.
23. Ną sumągunisc tąn tilįsip kįsį-gulutcį-shtądite
Sesusul, weswąduądidjul utocwonn, ąc neunemįgą-
duudidjul utątcun-wocunum edasu sumągunisu, ąc
elp utlam-cwonum. Ną utlamcwonum mogwe tąmį
eljįsas-inuc, cądu mesįkįsįtasic, cakei-eldoctasic wedją-
degemc cecweku.
24. Ną utcįt teljmtultidjik: Tilją mu sewiskįnąą-
duew; cądu lącądįnetc tąn wen utaljgamids. Cuılą-
mąn tąn teluįįgasik [Nicscąm utwįįgadigun iktuk]
utuljąnu, eietc: N'tocwon ątcunąsultįįditc, ąc utcįt
n'tlamcwonum elącądįįditc. Ną egulą coguel sumą-
gunisk telądąca-dįįdidjul.
25. Ną cącumultidjik cweiitcc Sesus ueluitcįewe-
um, Sesus uewidjul, ąc uewidjul widjį-gudįįdidjul
ebilidjul, Mąlį, Kljopus utebitemul, ąc Mąlį Madlen.
26. Ną Sesus nemįatc cweiitcc cącumulitc uewidjul,
ąc egulą kegįnudum-uodjul tąnnl kesaladjnl, eladjul
uewidjul: Ebit, ąncąm uewisu!
27. Culabis eladjul kegįnudum-udjul: Ancąm uk-
jtiu. Ną wedjądegemk ną tilįsip ulą kegįnudumut
wįįc elmą-ladjul Sesusul uewidjul.
28. Ną culabis Sesus, mudu kedjįdoc m'sit coguel
nugu ukįsądasin, culąmąn tąn teluįįgasic utuljkįs-
cadjįąnu, eet: Keduusamuewei.
29. Ną eptącun wodjuubet tebuneegul kįsį egądasit

nądɛlu. Tʊcɯ wedjąhtçɯ-begąduɯuditç pįsɤ tebunɛ-ɛgulu, ąc nįbįtʊcum-įįditç; tʊcɯ' įgąduɯąditç Sɛsɯsul ɯtɯncu.

30. Ną tąn tilįsip Sɛsɯs kįs-ʊculemąąsitç tebunɛɛgul. ɛɛt: Kįscadjįąk. Tʊcɯ ejincwąąsit, egɯlamit.

31. Ną Leswįįbąc cɯląmąn ɯtįnɛwol mɯ ɯnuncą-dasinɯn clɯtçįɛwɛ iktɯk ątląsmɯ-dįgiscuc—mudu nɯgɯ įladjɯltimcɛwɛ nągwek ną, ąc ɯlą ątląsmɯdį-giscuc espɛɛc nągwec ną—edąmądidjul Pįląątul ɯc-wodjįgunɯol ɯsɯgwiscą-dasin, ąc ɯtedjigulą-dasɯl-tinɤu.

32. Ną ɯtçit sumąągunisc pedjįdąądjik, ąc segwis-cąduądidjul ɯcwodjįgun umscwesąwɛl, ąc uktugul, tąnul widjį-gulɯtçį-ɤhtʊʊdjul.

33. Cądɯ tąn tilįsip pedjįdąą-ditç Sɛsɯsul, ąc ne-mįąditç ɯkįsinpulin, mɯ segwiscą-dɯądigɯl ɯcwodjį-gunul.

34. Cądɯ nɛɯctɛdjit sumą-gunisc sąbadjul epm eb gąlitç utcudįgunu; ąc encuseią muldɤ ąc samɯgwon wedjį tɯįąc.

35. Ac negum tąn nemįdok wedjį witnisɛwit, ąc ɯt-eluįdum-asɯdim telįąc. Ac kedjįdok ɯcʊcwodą-bɯgɯ-enu, cɯląmąn ɯcudlam-situmɯdinɤu.

36. Ną wedjį-kįsądasigul egɯlą tąn telɯįįgasic ɯtu-lįąnu, eietçcu, Nɛɯktɛtç ɯwokundem mą sewiscądasi-nɯc.

37. Ac uktuc telɯįįgasic telɯec: Ancąmądąk tą-nul kįsį sabądibunn.

38. Ną culabis kįscɯljįągul egɯlą cʊgɯɛl, Sʊsep,

Alɛmutḭu tulɛ, Sɛsɯs kegḭnɯdumɯodjul, cąduɯ kḭ-
nɯuduɯc, mudu tgḭpąladjḭ Leswḭḭbąku, edąmadjul Pḭ-
ląątul ɯtgḭ-djigulą-dɯon Sɛsɯsul ɯtḭnin; ąc Piląąt
usidɛlumadjul. Ną ɯtgit pegḭsinc ąc weswąduɯotg Sɛ-
sɯsul ɯtḭnin.
39. Ac elp Nicodɛm pegḭsinc, tąn umscwes pegḭsin-
cubunn Sɛsɯsul depkigu; ąc pegḭsḭ-dogul m'pḭsɯnn,
mul, ąc alos wḭągądasigul, eduɯc euskim-tulnącunic
n'cądigun telicsɯk.
40. Tocɯ weswąduɯąditg Sɛsɯsul ɯtḭnin ąc tetpog-
wąlądidjul ątląwegun iktuɯc, ąc ḭgąduɯdḭdjul milḭmągɛ-
wɛl: stugɛ telin-culągąduɯɯditg Leswḭḭbąk ɯtcɯdąląnɤ
n'puḭnuɯɯu.
41. Ną tąn tet Sɛsɯs etlḭgulɯtgḭɤhtos ḭgądącun-
tgḭtg ɛhkus, ąc ḭgądącun-tgḭtg iktɯk pḭlɛec ɯtcɯ-dą-
cunec ɛhkusunec, tąn tet munąąc mḭmadjɯḭnɯ ḭgą-
ladju.
42. Ną ɯtgit nądɛl tet pḭdją-lądidjul Sɛsɯsul, mudu
ną nągwec Leswḭḭbąk ḭladjɯl-timcɛwɛ ɯnągwegumuɤ
ną; ąc ɯtcɯdącun cweiitgc ɛhk.

CHAP. XX.

NA umscwes-ɛwɛ nągwec kḭsḭ ątląsmɯdḭ-giscuc, Mą-
li Madlɛn pegḭsinc ɯtcɯdącun iktɯk, kesḭeskitpuɯc,
mɛ tgel bogunitpąc, ąc nemḭdoc cɯndɤ wedjḭ djigulą-
dasik ɯtcɯdącun iktɯk.
2. Tocɯ etcwḭḭc, ąc pegḭ-sincul Sḭmɯ Pḭɛlul, ąc uc-

tugul kegį-nudum-udjul, tąnul Sesus kesaladjul, ąc
teljmadjį: Kįsąh-tejdjig-uląladjdu uksąeumąm-įnu
utkudąeun iktuk, ąc mu kedjįdu-dųec tąn tet egąlą-
didju.
3. Ną ut jit Pįel poctum-cąąsit, ąc ulą uktuk kegį
nudumut; ąc pegįsinkik utcudąeun iktuk.
4. Ac kitk toewipumįį-bidjik; cądu uktuk kegįnu-
dumut adjiksįgowąąsit muenende Pįelu, ąc meltąmip
kįsinc utcudąeun iktuk.
5. Ac ogulemcwąąsit, teuoptuc, ąc nemįdogul ątlą-
wegunn elągwįągul, cądu mu piscwąew.
6. Tocu Sįmu Pįel pegįsinc nusudes-cuadjul, ąc
piscwąt utcudąeun iktuk, ąc nem-įdogul ątląwegun,
elągwąągul;
7. Ac musue tąn eunįįcewot-pebisilip mu wįąkte
nuc ątląwegun iktuk; cądu elancądasic ąc teplkįstek.
8. Tocu uktuk kegįnudumut piscwąt tąn tume pe-
gįsincup utcudąeun iktuk, ąc nemįdec ąc kedlamsitc
9. Mudu me munąąc nestum-įįdiew tąn telunwįįga-ik
eictg, ulopteąlin unįnumsinu.
10. Tocu kegįnudumudjik elmądidjik wigwoku.
11. Cądu Mąli cąeumit eweiitgc utcudąeun iktuk
etlį-utkįdemit. Ac etlį-utkįdemitg ogulumcwąąsit ąc
puutoptuk utcudąeunu.
12. Ac nemįadjį tąbusilidjį ansale-wįlidjį wobegun-
ąmulidjį, ebilįdjį, neukt djiilidjul tąn tet elewesilnip,
ąc uktugul tąn tet eleądesilnip tet Sesus utįnin ede-
gup.
1. Negums eląididjul: Ebit, cogue wedjį utkįle-
9 *

min? Ɛladjį: Mudu pᴏctumcą-lądįdu n'są-cumąmu; ąc mɯ kedjį-ącudąh tąn tet įglądidju.
14. Kįsį telɯetç egɯlą cᴏgɯel, apscwebɯgɯąąsit ąc nemįadjul Sɛsɯsul cącumil-idju! ; cądɯ mɯ kedjį-ągɯl ɯsɛsɯswilinu.
15. Sɛsɯs ɛladjul: Ɛbit, cᴏgɯɛ mɛwįdumun? wen cwįlut? Mąli telįdąąsit nɯdjį-įgądągɯc ąmąlį-įgądą-cun iktɯk, tᴏcɯ ɛladjul: Sącɯmɤ, kįsipcᴏtum-cąlutç, kunɯdumɯį tąn tet kįsį įgąlutçu, ąc nįn upcᴏ-tumcą-lades.
16. Sɛsɯs ɛladjul: Mąlį! Mąlį kįwonskį-bɯgɯą-ąsit, ɛladjul: Labᴏnɛ! tąn telɯek, nɯdjįkį-nąmɯet!
17. Sɛsɯs ɛladjul: Mɯ uksąmąąlų! mudu mɛ munąąc elįɯnągąsų nɯtçigu. Cądɯ lįyu widjįgimkik ɛumɯdidjik, ąc tulim nadjį-elį-ɯnągąsi nįn nɯtçigu, ąc kįlɤ cɯtçɯoku, ąc nįn nunicscąmcu, ąc kįlɤ cunicscąmɯoku.
18. Ńą Mąlį Madıɛn pegįsinc ąc agunɯdum-ɯodjį kegį-nɯdumɯdjį ɯkįsį-numįąn ucsącumąmį-nulu, ąc ɯkįsį tulimcɯn egɯlą cogɯɛlu.
19. Mɛ ną nąągwek weląącw umscwesɛwɛ nąągwek kįsį ątląsmɯdį-giscuk, cągunn wedjik puscudegul ląn tet ctlį-msįdąądjik kegįnɯdumɯdjik ɯtçit tçįpąlądidjį Lcswɛbąu, Sɛsɯs pegįsinc, ąc mįąwɛc cącumit, ąc ɛladjį: Wontokᴏᴏdį įįtç uctįnɛwɤ iktɯgu.
20. Ąc kįsį tulimatç egɯlą nɛyądɯodjul ɯpįtunn ąc epmeb'gatç. Tᴏcɯ wedjį ɯlįdą-sɯltidjik kegįnɯ-dumɯdjik nemįąąditç uksącum-ąmįnul.
21. Tᴏcɯ aptç Sɛsɯs ɛladjį: Wontᴏkᴏᴏdį įįtç uktį-

newsɤ iktuk. Telilgimip nutç njn telilgjmulok kjlsu.
22. Kjsj teluetç egulą cąm-lqmudwodjj, eladjj
Sabewit m'tçjdjąeumitç, (Wedjj-uljnicscąm,) usuą-
luew.
23. Tąnic wenic uteluwe-wudjwol ąbiksiktum-
uσgul, ną ąbicsictumudjul; ąc elp tąnik wenik ute-
luwe-wudjwol kjlɤ kelnumuσgul, ną kelnasigul utj-
newɤ iktuk.
24. Cądu Tumą neuktadjit neuktinskuk-sidjik
[epσstelewidjik,] tçel tąbu, tąn telujsit Utkσbeetç,
mu tegweu-ogubuni tąn tiljsip Sesus pegjsinkegu.
25. Ną utçit uktugik kegjnu-dumudjik, eladidjul:
Uksącumąmjnuok nemjjgutoc. Cądu Tumą eladjj:
Mu numjduok upjtun iktuk tçiltegul pleguul, ąc
mu pjdjąduon n'tulugun tçiltegul pleguul, ąc mu
pjdjąduon n'pjtun epmebj-gudju, mą uctlamsitumu.
26. Ną eluigunuc kjsj tesuguną ąc keg'nudum-
uodjj ąptç msj-jjumudilidjj lam-igwomcu, ąc Tumą
tegwe-uodjj. Tσcu Sesus pegjsinc kepsąctegul cą-
gunn, ąc mjąwec cącumit, ąc eet: Wontokσσdj jjtç uc-
tjnewoku!
27. Tσcu eladjul Tumąhul: Ulą jgądu uctulu-
igun, ąc ąncąpten n'pjtunn; ąc ulą jgądu ukpjtun ąc
pjdjąądu epmebjgeiu: ąc mu ucmectumu! .c ądu ukt-
lqmsiten!
28. Tumą usidabuguet, eladjul: N'tçjsącumąm! ąc
Nuniesequmum!
29. Sesus eladjul: Tumą, mudu kjsjnumjjn ną
wedjikt-lamsitumun? Weleltidjik negumɤ tąnic tiljątç
mu nemjdudjjdiew cądu kedlamsitum-udidjik.

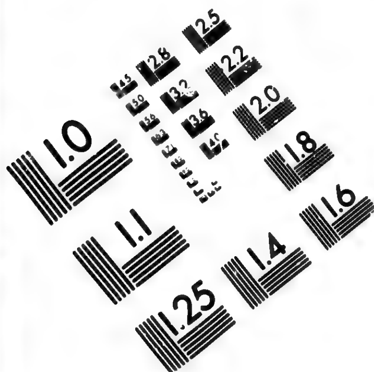
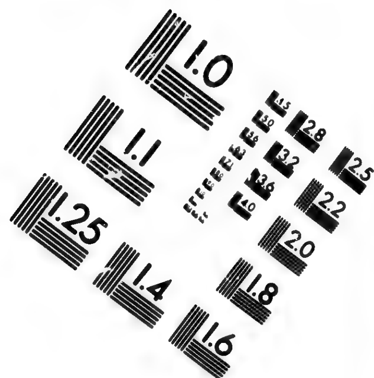
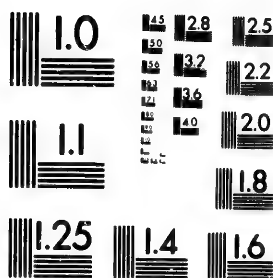
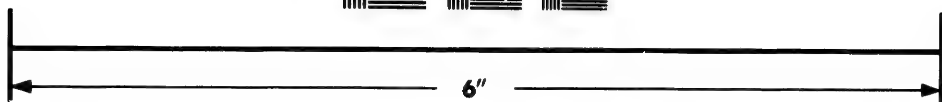
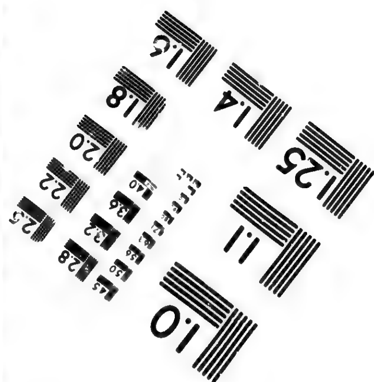
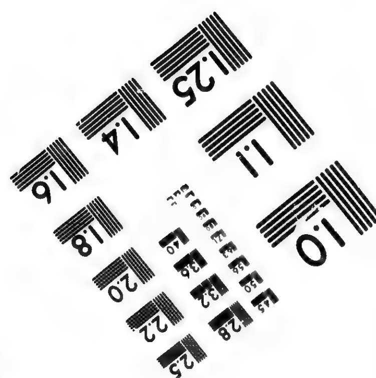

IMAGE EVALUATION
TEST TARGET (MT-3)

30. Ac pugwelcubunigul cun-ugwosu-digul Sesus
kisą-dogunigul uscąluok kegi-nudumu-otkuu tącul
mu ewjigasinugul ulą wjigadigun iktuk.
31. Cądu eguląwedji-wjigas-igul culąmąn ucud-
lam-situmu-dins Sesus uclistewinu, ąc Nicscąm
ucwisinu; ąc culąmąn cuscodumuns aptguewe mi-
madj-uocun tąn teliktlam-situmu-diyoku.

CHAP. XXI.

NA culabis Sesus aptg elimes-wąsidji keginudum-
uodjiu, cąspemcu, tąn telujsik Tcibiliusu. Ac ną te-
lincyąąlsit.
2. Mscwodum-udidjik Simu Piel, ąc Tumą, tąn
elp telujsit Utcobeetg, ąc Netaniel, Cenuk, Galiletc
tule, ąc Sebudi tąbusilidji ucwisu, ąc tąbusilidji uk-
tugi keginudum-uodjiu.
3. Simu Piel eladji: Nadji-nemedjweege. Elą-
didjul: Ac elp ninen widieulek. Ną poktum-kidąądjik,
ąc encuseiu tebidąądjik wendjuulcuduk; ąc ną
depkik mogwe cogue nebaduudicw.
4. Ną wopc eskitpuuc Sesus cącumit cąspemcu;
cądu keginu-dumudjik mu kedjiądigul usesuswi-
linu.
5. Ną utgit Sesus eladji: Nidjintut, wescodumok
mitgiptgewe? Usidemądidjul: Mogwe.
6. Eladji: Upcusąąbialucw inącunegel ąc wedjiwą-
didoksup. Ną utgit pącąsąbią-ląądidjul, ąc nige mesi-

nątcąbį-ąląądidjul telį-puugwelip-tuumguu-didjik nemεεdjik.

7. Ną uutgit uulą kegįnuu-dumuut tąnul Sεsuus kesaladjul, εladjul Sįmuu Pįεlulu: Uksąeum-ąmįnuu ną. Ną uutgit Sįmuu Pįεl nuudumatg uusąeumsilinn, nąsąądok uutoewon, mudu εmiscεεc, ąc pąkustesink cuuspemcu.

8. Ac nktugik kegįnuudum-uudjik oewąądjik wendjuulcuudjąąkik; mndu muu ąmąs-cądum-įdicw mąeumįgsu: pąsuc eduuc cuskim-tulnąeun labεlusu; nątąeumądedjį-mąądįdjul ąąbįl nemεdjuuilidjul.

9. Ną tąn tilįsip nątąeumąditg, nemįduuditg buucsεtεwε buuctsu; ąc nemεdjwε edek, ąc pibunoeun.

10. Sεsuus εladjį: Tguugwą-duuew ąlt nemεdjwε tąn nįgεεtg nεbaduuoku.

11. Sįmuu Pįεl metokuyet ąc nątąeumą-dedjįmadjul ąąbįl wodjuuį-elidjul, meskiluul-tilidjį nemεdjεu, cuskimtulnąeun-elidjįu tgel nąninskuk-silidjį tgel sįst. Ac tilįątg telįpuugwelkik cąduu ąąbį muu segwiscąsiew.

12. Sεsuus εladjį: Tguugwįdąew! eskitpuugwodaluultiew! Ac msWen kegįnuu-dumuuodjį kįsį mulgįdąąew uutulį-pįbąnįmąn, uutulįmąn, wenin kįl? mudu kedjįądidjul uetgįsąeumsilinu.

13. Toeuu pegįsinc Sεsuus ąc weswądoc pibunoeun ąc igunumuuodjį, ąc encuudε elp nemεdjwεu.

14. Nut ną uulą sįstεwε Sεsuus elnεyąąlusitg kegįnuu-dumuuodjį, tąn tilįsip kįsį-mįnuuą-luucsipu.

15. Ną kįsadaluul-tįįditg, εladjul Sįmuu Pįεlulu: Sįmuu, Soną uuewisul, adjiksalin muu encuudε egulą?

Ɛladjul: εε, n'sąсumąm; kedjįdɯɯn n'cusalninu. Ɛ-
ladjul: Sum n'tçįtç-kelɯεɯ-tçįįdjumcu.
16. Aptç εladjul tąbɯɤweu: Sįmɯ, Sσną ɯcwisul,
kesalin? Ɛladjul: εε, n'sąсumąm, kedjidɯɯn n'cu-
salninu. Ɛladjul: ąncwεɯ n'tçįtç-kelɯεɯ-tçumcu.
17. Sįstεwε εladjul: Sįmɯ, Sσną ɯcwisul, kesalin?
Pįεl wedjį-ɯnmadjį-dąsit ɯtulįmąn sįstεwε, kesalin,
tσkɯ εladjul: N'sąсumąm, kąkeik-tçidjį-dɯɯnul
m'sit cσgɯεlu; kedjįdɯɯn n'cusalninu. Sεsɯs elad-
jul: Sum n'tçįtçkelɯεɯ-tçumcu.
18. Telįąc, telįąc, telįmɯl, nɯtcwεinec, kespįsąsįjp,
pemįεεp tąn tet telį ɯlį-dεdum-ɯɯpu. Cadɯ tąn tilį-
sip kįsį-gɯįen, sįbinscąsįducs, ąc uktuk ukspįσσdulɯltɤ,
ąc εląlɯltɤ tąn tet mą ɯlįdεdumɯɯnu.
19. Ną wεdjį-tulɯet Sεsɯs ɯlą ɯkuginɯ-dumɯen
tąn teląmɯɯc n'pɯokun iktɯk Pįεl kedɯtçik-pumį-
dεlumadjul Nicscąmul. Kįsį tulɯetç egɯlą, εladjul
Nɯsɯguį!
20. Pįεl kįwonskį-bɯgɯąsitç, nemįadjul kegįnɯ-
dɯɯ-ɯdjul tąnul Sεsɯs kesaladjul nɯsɯgɯodjul, tąn
elp ącum-cwesilnibunn ɯpuscɯncu, welσgwodulɯl-
timkegu, ąc εεp, n'sąсumąm, tegen negum tąn kedɯį-
kumɯąąlusk?
21. Ną Pįεl nemįatç, εladjul Sεsɯsul: N'sąсumąm,
talεεdɤ nut?
22. Sεsɯs εladjul: Nįn ɯlįdεdumąn ɯnuncąsin
ɯįsσcɯ upkįsintes, cσgɯε nut kįl uktįninc? (talųh-
tumį-dεεdumun nut?) kįl nɯsɯguį.
23. Ną ɯtçit wedjipcσtum-kįąc ɯlą kelɯswocun

tąn sesąąsik widjįgudul-tidjik utįnewś iktuk, ulą
keg;nudumut mu unbunu. Cądu Sesus mu telį-
mągul mu unbulinu; cądu eladjul: ulįdedumąn
unuucąsin mįsocu upkjsinąn, cogue nut kįl uctįnin-
cu ? (talųhtumį-deedumun nut ?)
24. Ną ulą kegįnudumut tąn wedjį-witnisewit
egulą coguelu; ąc ewįįcugul egulą coguelu; ąc kedjį-
duec utelujįdumasudim utulįąnu.
25. Ac elp ehkul pugwelcul uctugul coguel tąnul
Sesus kjsį tulądogubunn, tąnul wįįgasik m'sįt, telį-
deedum usitcumu educ mu kjsį kąkei-ledumugul
wįįgadigunn tąnul wįįgasisu. Amen.

PRINTED BY W. CUNNABELL, HALIFAX, N. S.